

Jaunpiebalgas novads

Apstiprināta ar
Jaunpiebalgas novada domes
2014.gada 19.maija sēdes
lēmumu Nr. 99 (protokols Nr. 5, 4.§.)
Ar grozījumiem, kas veikti
saskaņā ar novada domes 09.03.2015.
lēmumu Nr. 41. (protokols Nr. 3, 6.§.)

JAUNPIEBALGAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA

2014. - 2020.GADAM

Jaunpiebalga, 2014

Satura rādītājs

Satura rādītājs	2
IEVADS	4
IZSTRĀDĀŠANAS PROCEDŪRA UN PRINCIPI.....	6
PLĀNOŠANAS DOKUMENTU PĀRSKATS.....	8
ES politikas un plānošanas dokumenti.....	8
Nacionālā līmeņa plānošanas dokumenti	9
Vidzemes plānošanas reģiona plānošanas dokumenti.....	12
Pieguļošo pašvaldību plānošanas dokumenti	13
Jaunpiebalgas pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumenti.....	13
1. daļa ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS	14
1.1. Ģeogrāfiskais raksturojums.....	14
1.2. Reljefs.....	14
1.3. Klimats	15
1.4. Cilvēkresursi un apdzīvojuma struktūra.....	16
1.4.1. Demogrāfiskā situācija.....	16
1.4.2. Nacionālais sastāvs	18
1.4.3. Izglītības līmenis.....	19
1.4.5. Apdzīvojuma struktūra.....	19
1.5. Dabas resursi un vides kvalitāte	20
1.5.1. Zemes izmantošanas struktūras raksturojums.....	20
1.5.2. Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	21
1.5.3. Mežsaimniecībā izmantojamā zeme	22
1.5.4. Derīgie izrakteņi.....	23
1.5.5. Pazemes ūdeņi.....	23
1.5.6. Virszemes ūdeņi.....	24
1.5.7. Vides kvalitāte	26
1.6. Dabas un kultūrvēsturiskais mantojums.....	26
1.6.1. Dabas teritorijas	26
1.6.2. Kultūras pieminekļi.....	27
1.6.3. Ainavas	30
1.7. Tehniskā infrastruktūra	31
1.7.1. Ceļi un ielas	31
1.7.2. Dzelzceļa teritorija.....	32
1.7.3. Sabiedriskais transports	32
1.7.4. Sakari	33
1.7.5. Energoapgāde.....	34
1.7.6. Komunālā saimniecība.....	34
1.7.6.1. Ūdensapgāde un kanalizācija.....	34
1.7.6.2. Siltumapgāde	35
1.7.6.3. Atkritumu apsaimniekošana	36
1.7.6.4. Mājokļu fonds un tā apsaimniekošana.....	36
1.7.6.5. Kapsētas.....	37
1.8. Sociālā infrastruktūra un pakalpojumi	37
1.8.1. Jaunpiebalgas vidusskola.....	37
1.8.2. Jaunpiebalgas mūzikas un mākslas skola	38
1.8.3. Jaunpiebalgas reģionālā tautskola.....	38
1.8.4. Jaunpiebalgas un Zosēnu kultūras nami	39
1.8.5. Pašdarbība	39
1.8.6. Bibliotēkas	39
1.8.7. Muzeji	39

Jaunpiebalgas novada attīstības programma 2014. - 2020.gadam

1.8.7.1. Jaunpiebalgas novadpētniecības muzejs.....	39
1.8.7.2. Emīla Dārziņa un Jāņa Sudrabkalna muzejs „Jāņaskola”.....	39
1.8.7.3. Baņutas muzejs.....	40
1.8.8. Sporta infrastruktūra un sports.....	40
1.8.9. Veselības aprūpe, sociālā palīdzība un drošība.....	40
1.8.9.1. Veselības aprūpe.....	40
1.8.9.2. Sociālā palīdzība.....	41
1.8.9.3. Bāriņtiesas	41
1.9. Sabiedrības informēšana	41
1.10. Pašvaldības resursi attīstības veicināšanai	42
1.10.1. Pašvaldības pārvaldes struktūra	42
1.10.2. Pašvaldības iestādes un dalība sabiedrībā	43
1.10.3. Pašvaldības nekustamie īpašumi.....	43
1.10.4. Pašvaldības budžets	44
1.10.4.1. Pamatbudžets.....	44
1.10.4.2. Speciālais un ziedojumu budžets.....	46
1.11. Novada telpiskā intereses un interešu teritorijas	47
1.11.1. Novada funkcionālās saites.....	47
1.11.2. Interesu teritorijas	47
1.11.3. Starptautiskās saites	48
1.12. Tautsaimniecības nozaru un uzņēmējdarbības attīstība	48
1.12.1. Uzņēmējdarbības raksturojums.....	48
1.12.2. Nodarbinātība un bezdarbs	50
1.12.3. Lauksaimniecība	51
1.12.4. Tūrisms	54
1.12.5. Rūpniecība	54
1.12.6. Mazumtirdzniecība un sadzīves pakalpojumi.....	55
1.13. Jaunpiebalgas novada domes ieviestie projekti 2007.-2013. gadā.....	56
1.13.1. Eiropas Savienības Kohēzijas fonds	56
1.13.2. Eiropas Reģionālās attīstības fonds	56
1.13.3. Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai.....	57
1.13.4. Eiropas Sociālais fonds	58
1.13.4 Citi avotu finansēti projekti	59
1.14. Novada SVID analīze.....	59
1.14.1. Stiprās puses jeb attīstību veicinoši iekšējie faktori.....	59
1.14.2. Vājās puses jeb attīstību kavējoši iekšējie faktori.....	59
1.14.3. Iespējas jeb ārēju faktoru radītie pozitīvie priekšnosacījumi attīstībai....	59
1.14.4. Draudi jeb ārēju faktoru radītie negatīvie priekšnosacījumi attīstībai....	60
2. daļa STRATĒGIJA.....	61
2.1. Jaunpiebalgas novada vīzija.....	61
2.2. Jaunpiebalgas novada ekonomiskā specializācija	62
2.3. Jaunpiebalgas novada attīstības mērķi	63
2.4. Jaunpiebalgas novada prioritāšu atbilstība nacionālas un reģionālas nozīmes teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem.....	64
2.5. Rīcības virzieni novada vidēja termiņa attīstības mērķu sasniegšanai.....	68
3. daļa RĪCĪBAS PLĀNS UN UZRAUDZĪBA	69
3.1. Rīcības plāns	70
3.2. Investīciju plāns.....	86
3.3. Uzraudzības plāns	89
3.3.1. Uzraudzības kārtība	89
3.3.2. Uzraudzības rādītāji	90

IEVADS

Jaunpiebalgas novada Attīstības programma 2014.-2020.gadam (turpmāk – Attīstības programma) ir vidēja termiņa politisks dokuments, kurā noteikts 7 gadu pasākumu kopums ilgtermiņa prioritāšu īstenošanai. Šis ir pirmais kopējais novada attīstības plānošanas dokuments, kas nosaka Jaunpiebalgas novada mērķus un redzējumu par novada attīstību un nākotni.

Attīstības programmas izstrāde veikta saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija izstrādāto metodiku „Metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī”.

Attīstības programmas informācijas avoti ir valsts līmeņa plānošanas dokumenti, reģionālā līmeņa plānošanas dokumenti, vietējā līmeņa plānošanas dokumenti, kā arī novada viedokļu līderu, speciālistu, ieinteresēto pušu informācija, statistikas dati un iedzīvotāju aptaujas rezultāti. Aptaujā par novada attīstību piedalījās 121 respondenti. Ietvertie raksturojumi par novada nozarēm un jomām no iedzīvotāju aptaujas rezultātiem nav uztverami kā vispārējs visu iedzīvotāju redzējums, bet gan subjektīvu viedokļu apkopojums, kas ieskicē novada aktualitātes.

Attīstības programma sastāv no trīs daļām:

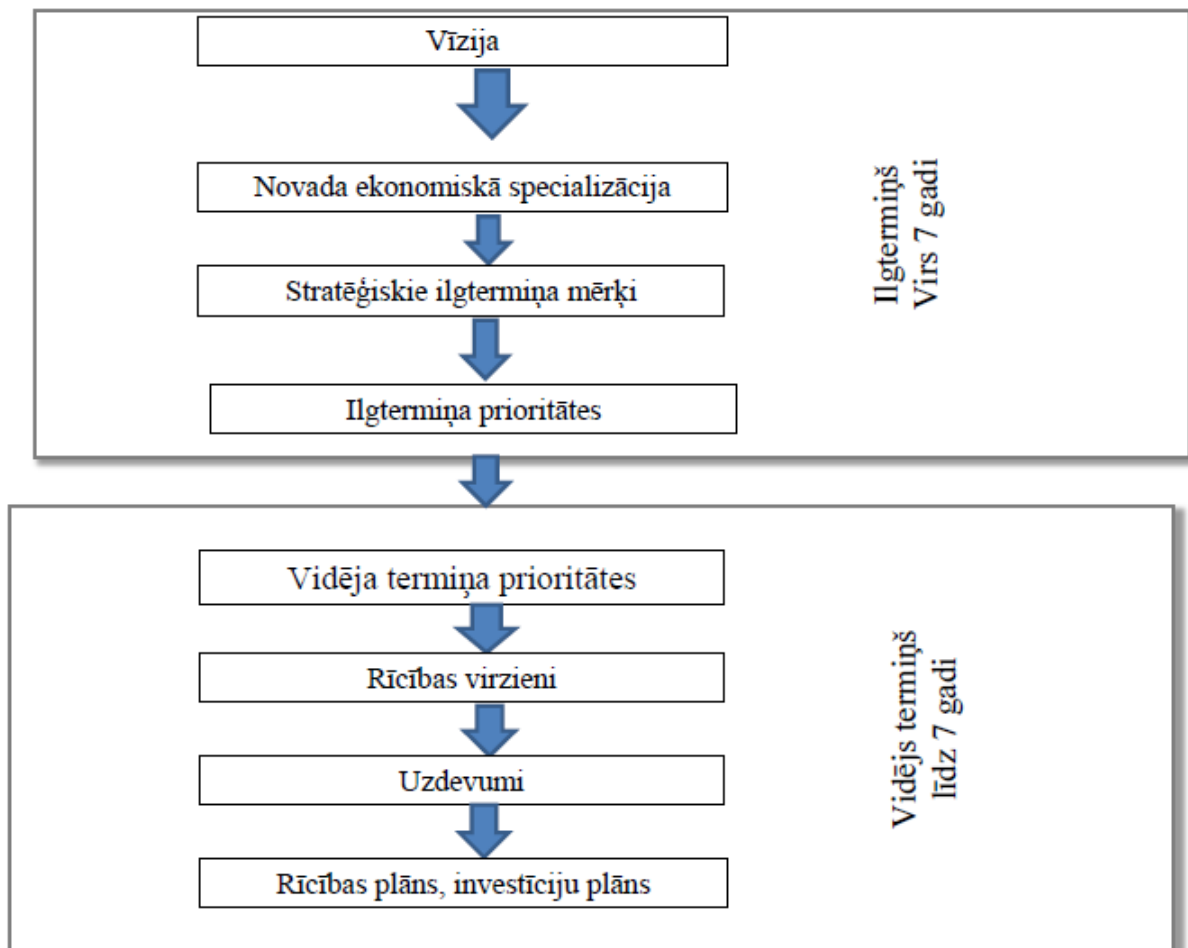
- 1.daļa: Pašreizējās situācijas raksturojums;
- 2.daļa: Stratēģiskā daļa;
- 3.daļa: Rīcības plāns un uzraudzība.

Attīstības programma izstrādāta ar ES ESF darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” 1.5.3.1. aktivitātes “*Speciālistu piesaiste plānošanas reģioniem, pilsētām un novadiem*” *telpiskās attīstības plānotāja algošanai*. Attīstības programmas izstrādātājs ir Jaunpiebalgas novada dome.

Dokumenta 1.daļa - *Pašreizējās situācijas raksturojums* - atbild uz jautājumu, kāds novads ir pašlaik. Līdzās dažādu statistikas avotu informācijai, kura raksturo esošo situāciju uz 2012.gada sākumu, sadaļā iekļauta SVID analīze. Tās mērķis ir raksturot dažādu nozaru un jomu stiprās un vājās puses, kā arī iespējas un draudus. Esošās situācijas raksturojums kalpo par atskaites punktu, uz kā pamata tiek izstrādāta novada attīstības stratēģija.

Dokumenta 2.daļa – *Stratēģiskā daļa* – atbild uz jautājumu, ko novads vēlas sasniegt nākotnē. Par cik Jaunpiebalgas novadam nav izstrādāta ilgtspējīgas attīstības stratēģija, šajā sadaļā iekļauti gan novada attīstības ilgtermiņa, gan vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi – prioritātes, virzieni un uzdevumi. Papildus tam noteikta novada ekonomiskā specializācija. Stratēģiskie uzstādījumi izstrādāti Attīstības programmas darba grupās, piedaloties novada viedokļu līderiem un speciālistiem.

Dokumenta 3.daļa – *Rīcības plāns un uzraudzība* – sniedz atbildes uz jautājumu, kā sasniegt plānoto. Sadaļā iekļautas konkrētas rīcības un aktivitātes, kā arī investīciju plāns, lai apzinātu finanšu resursus, kādi nepieciešami plānotajām aktivitātēm tuvākajos gados. Sadaļu papildina uzraudzības plāns, kas sniedz priekšlikumus par to, kā veicama Attīstības programmas ieviešanas uzraudzība.

1.att. Attīstības programmas stratēģiskās daļas hierarhiskā struktūra

IZSTRĀDĀŠANAS PROCEDŪRA UN PRINCIPI

Programmas izstrādes pamatā ņemti LR RAPLM izstrādātajās Vadlīnijās pašvaldību integrēto attīstības programmu izstrādei minētie ieteikumi.

Integrētā pieeja dotā dokumenta kontekstā izpaužas kā koordinācija starp telpisko, tematisko un laika pieeju.

Telpiskā dimensija paredz pasākumu īstenošanu, koordinējot tos telpā, uz konkrētās vietējās pašvaldības attīstības problēmām raugoties gan administratīvās teritorijas, gan plašākā mērogā, t.i., reģiona un valsts līmenī.

Tematiskā dimensija ievērtēta attīstības programmā, savstarpēji koordinējot dažādu nozaru aktivitātes un identificējot veicamos pasākumus nevis vienas nozares ietvaros, bet atbilstoši noteiktajiem novada attīstības mērķiem, panākot, ka atbalsts vienas nozares problēmu risināšanai labvēlīgi ietekmē un papildina citu nozaru attīstību, tādā veidā nodrošinot kompleksu atbalsta mehānismu.

Laika dimensija paredz projektu īstenošanas pēctecību.

Lai nodrošinātu efektīvu programmas ieviešanu atbilstoši iepriekšminētajiem principiem, programmā ir izstrādāta Rīcības plāns, kas nosaka telpiskās attīstības līmeni, plāno veicamos pasākumus tematiskajā plānā nevis pa nozarēm un atspoguļo pasākumu kopumu ilgākā periodā (7 gadi), kas nodrošina saskaņotību starp plānoto projektu realizāciju Investīciju plānā (3 gadi) un izvirzīto mērķu sasniegšanu vidējā termiņā.

Plānošanas procesā tika ievērotas vispārēja rakstura plānošanas pieejas un principi:

ilgtspējīgas attīstības princips - tagadējām un nākamajām paaudzēm nodrošina kvalitatīvu vidi un līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionāli izmanto dabas, cilvēku un materiālos resursus, saglabā un attīsta dabas un kultūras mantojumu;

Interēšu saskaņotības princips - saskaņo dažādas intereses un ievēro attīstības plānošanas dokumentu pēctecību, nodrošina, lai tie nedublētos;

līdzdalības princips – visām ieinteresētajām personām ir iespēja līdzdarboties attīstības plānošanas dokumenta izstrādē, aktualizēšanā un novērtēšanā;

sadarbības princips – valsts un pašvaldību institūcijas sadarbojas, tai skaitā izpildot attīstības plānošanas dokumentos izvirzītos uzdevumus un informējot cita citu par nosprausto mērķu un paredzēto rezultātu sasniegšanu;

finansiālo iespēju princips – izvērtē esošos un vidējā termiņā prognozētos resursus un piedāvā efektīvākos risinājumus attiecībā uz nosprausto mērķu sasniegšanai nepieciešamajām izmaksām;

atklātības princips – attīstības plānošanas process ir atklāts, un sabiedrība tiek informēta par attīstības plānošanas un atbalsta pasākumiem un to rezultātiem, ievērojot normatīvajos aktos noteiktos informācijas pieejamības ierobežojumus;

uzraudzības un novērtēšanas princips – attīstības plānošanā un attīstības plānošanas dokumentu īstenošanā visos pārvaldes līmeņos tiek nodrošināts to ietekmes izvērtējums, kā arī uzraudzība un pārskatu sniegšana par sasniegtajiem rezultātiem;

subsidiaritātes princips – politiku īsteno tā valsts vai pašvaldības institūcija, kura atrodas pēc iespējas tuvāk pakalpojuma saņēmējiem, un attiecīgie pasākumi tiek efektīvi īstenoti pēc iespējas zemākā pārvaldes līmenī;

attīstības plānošanas un normatīvo aktu izstrādes sasaistes princips – politiku plāno pirms normatīvā akta izdošanas, un, izstrādājot normatīvos aktus, ņem vērā attīstības plānošanas dokumentus;

stratēģiskā skatījuma princips – attīstības programma balstās uz skaidru teritorijas attīstības vīziju, reāliem mērķiem un prioritātēm ilgtermiņa un vidēja termiņa periodam;

vienotības princips - mērķi, prioritātes un darbības ir savstarpēji koordinētas un papildinošas;

koordinācijas un saskaņotības princips - maksimāli iesaista ieinteresētās puses, t.sk., sabiedrisko sektoru, uzņēmējus, zinātniekus un citu jomu pārstāvjus, kas var būtiski sekmēt ekonomikas attīstību, sociālo un vides kvalitāti, tādā veidā apzinot aktuālākās nozaru vajadzības, kas pamatotas ar konkrētās teritorijas izaugsmes resursiem un potenciālu. Būtiski ir iesaistīt arī ieinteresētās puses ārpus pašvaldības administratīvajām robežām, ņemot vērā integrētas pieejas telpisko dimensiju;

koncentrācijas princips - atbalsts koncentrēts uz aktuālāko vajadzību risināšanu.

Ilgspējīga attīstība ir pamats visu programmā identificēto attīstības mērķu realizācijai. Ar ilgtspējīgu attīstību saprot procesu, kur “valsts un sabiedrība izveido tādu sociālo un ekonomisko nosacījumu sistēmu, kas paredz dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, nodrošina dzīves kvalitātes uzlabošanu un pašreizējo vajadzību apmierināšanu, neradot draudus nākamo paaudžu vajadzību apmierināšanai, un nodrošina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu neierobežotam laika periodam”. Šī pieeja ilgtspējīgai attīstībai ir noteikta Riodežaneiro deklarācijā un Latvijas likuma “Par vides aizsardzību” 3. pantā.

Sabiedrības līdzdalība un interešu saskaņošana ir viens no galvenajiem attīstības programmas izstrādes pamatprincipiem, veicot iedzīvotāju aptaujas .

PLĀNOŠANAS DOKUMENTU PĀRSKATS

ES politikas un plānošanas dokumenti

Eiropas Savienības Lisabonas stratēģijā bija noteikti Eiropas Savienības trīs ilgtspējīgas attīstības bloki – ekonomiskā izaugsme, sociālā kohēzija un ekoloģiskā atjaunotne.

2010.gada 3.martā Eiropas Komisija publicēja komunikāciju „Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei”, kura tiek saukta arī par „ES 2020” stratēģiju „ES 2020” stratēģija aizvieto 2000.gada martā Eiropadomē apstiprināto Lisabonas stratēģiju.

“ES 2020” stratēģija ir veidota, ņemot vērā ilgtermiņa izaicinājumus: globalizāciju, ierobežotu resursu pieejamību un iedzīvotāju novecošanās procesu. Pēc Eiropas Komisijas domām, Eiropai ir nepieciešama stratēģija, kas palīdzēs iziet no krīzes un pārveidot ES par gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu ekonomiku, kas nodrošina augstu nodarbinātības līmeni, ražīgumu un sociālo kohēziju. “ES 2020” stratēģija piedāvā vīziju izveidot Eiropā sociālā tirgus ekonomiku 21.gadsimtam.

Eiropas Komisijas komunikācijā ir definētas trīs “ES 2020” stratēģijas prioritātes:

- gudra izaugsme: uz zināšanām un inovāciju balstītas ekonomikas izveide;
- ilgtspējīga izaugsme: attīstīt zaļu, konkurētspējīgu ekonomiku, kurā resursi tiek efektīvi izmantoti;
- iekļaujoša izaugsme: attīstīta ekonomika ar augstu nodarbinātības līmeni, nodrošinot sociālo un teritoriālo kohēziju.

Eiropas Komisijas komunikācija piedāvā piecus kvantitatīvus ES līmeņa mērķus, kuri ES būtu jāsasniedz līdz 2020.gadam:

- 75 % iedzīvotāju 20 - 64 gadu vecumā jābūt nodarbinātiem;
- ieguldījumiem pētniecībā un attīstībā (R&D) jābūt 3 % no IKP;
- ir jāsamazina siltumnīcefekta gāzu (CO₂) emisija par 20 %, salīdzinot ar 1990.gadu;
- skolu nepabeigušo skolēnu īpatsvaram jābūt mazākam par 10 % un vismaz 40 % jaunākās paaudzes iedzīvotājiem (30 - 34 gadu vecumā) jābūt ar augstāko izglītību;
- nabadzības riskam pakļauto personu skaits ir jāsamazina par 20 milj. cilvēku.

Eiropas Komisijas ir piedāvājuši septiņas vadošās iniciatīvas (flagship initiatives):

- “Inovātīva Savienība” (“Innovation Union”): paredz uzlabot ietvara nosacījumus attiecībā uz pieeju pētniecības un inovācijas finansējumam, lai nodrošinātu inovatīvo ideju pārvēršanu produktos un pakalpojumos, tādējādi veicinot izaugsmi un nodarbinātību;
- “Jaunieši kustībā” (“Youth on the move”): paredz uzlabot izglītības sistēmu sniegumu un veicināt jauniešu integrāciju darba tirgū;
- “Digitālā Eiropa” (“A digital agenda for Europe”): paredz uzlabot interneta ātrumu un izmantot digitālā vienotā tirgus labumus;
- “Eiropa, kas efektīvi izmanto resursus” (“Resource efficient Europe”): paredz atdalīt ekonomisko izaugsmi no resursu izmantošanas, nodrošināt pāreju uz zema oglekļa satura ekonomiku, palielināt atjaunojamo energoresursu izmantošanu, modernizēt transporta nozari un veicināt energoefektivitāti;
- “Rūpniecības politika globalizācijas laikmetam” (“An industrial policy for globalization era”): paredz uzlabot uzņēmējdarbības vidi, it īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), kā arī atbalstīt stipras, ilgtspējīgas un konkurētspējīgas rūpniecības bāzes attīstību;

- “Jaunas prasmes un darbavietas” (“An agenda for new skills and jobs”): paredz modernizēt darba tirgu un dot iespēju cilvēkiem attīstīt prasmes visa mūža garumā, palielinot līdzdalības līmeni, kā arī labāk sabalansēt darbaspēka piedāvājumu un pieprasījumu, t.sk. arī ar darbaspēka mobilitātes palīdzību; – “Eiropas platforma pret nabadzību” (“European platform against poverty”): nodrošināt sociālo un teritoriālo kohēziju, lai gūtu labumus no izaugsmes un nodarbinātības, un cilvēki, kuri ir pakļauti nabadzības riskam un sociālajai atstumtībai, ir tiesīgi dzīvot cienīgu dzīvi un aktīvi piedalītos sabiedriskajos procesos.

Nacionālā līmeņa plānošanas dokumenti

Attīstības plānošanas sistēmas likums paredz, ka plānošanas dokumenti Latvijā tiek izstrādāti ilgtermiņā (līdz 25 gadiem), vidējā termiņā (līdz 7 gadiem) un īstermiņā (līdz 3 gadiem).

Attīstības plānošanas sistēmas likums paredz šādu plānošanas dokumentu savstarpējo sasaisti un hierarhiju :

- izstrādājot attīstības plānošanas dokumentus, tos savstarpēji saskaņo un ievēro ilgtermiņa konceptuālo dokumentu “Latvijas izaugsmes modelis: „Cilvēks pirmajā vietā” un attiecīgā pārvaldes līmeņa politisko vadlīniju dokumentus;
- hierarhiski augstākais ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments ir Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (turpmāk - LIAS). Hierarhiski augstākais vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments ir Nacionālais attīstības plāns (turpmāk - NAP);
- vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumenti ir hierarhiski pakārtoti ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentiem;
- vietējā līmeņa attīstības plānošanas dokumenti ir hierarhiski pakārtoti reģionālā un nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentiem.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam ir hierarhiski augstākais ilgtermiņa plānošanas dokuments, kurā noteikts Latvijas ilgtermiņa attīstības mērķis:

„2030. gadā Latvija būs plaukstoša aktīvu un atbildīgu pilsoņu valsts. Ikviens varēs justies drošs un piederīgs Latvijai, šeit katrs varēs īstenot savus mērķus. Nācijas stiprums sakņosies *mantotajās, iepazītajās un jaunradītajās kultūras un garīgajās vērtībās*, latviešu valodas bagātībā un citu valodu zināšanās. Tas vienos sabiedrību jaunu, daudzveidīgu un neatkarīgu vērtību radīšanai ekonomikā, zinātnē un kultūrā, kuras novērtēs, pazīs un cienīs arī ārpus Latvijas.

Rīga būs nozīmīgs kultūras, tūrisma un biznesa centrs Eiropā. Pilsētu un lauku partnerība nodrošinās augstu dzīves kvalitāti visā Latvijas teritorijā.

Latvija – mūsu mājas – zaļa un sakopta, radoša un ērti sasniedzama vieta pasaules telpā, par kuras ilgtspējīgu attīstību mēs esam atbildīgi nākamo paaudžu priekšā”, uz kuru mums visiem soli pa solim jāvirzās, savās vidēja termiņa attīstības programmās iekļaujot pasākumus, kas katru pašvaldību un valsti kopumā tuvina izvirzītā mērķa sasniegšanai.

Stratēģiskā mērķa sasniegšanai noteiktas 7 prioritātes:

	Prioritāte	Mērķis	Sasniedzamais rezultāts
	Kultūras	Saglabāt un attīstīt	Veidojas spēcīga

Jaunpiebalgas novada attīstības programma 2014. - 2020.gadam

.	telpas attīstība -	Latvijas kultūras kapitālu un veicināt piederības izjūtu Latvijas kultūras telpai, attīstot sabiedrības radošumā balstītu konkurētspējīgu nacionālo identitāti un veidojot Latvijā kvalitatīvu kultūrvidi.	nācības identitāte, kultūra, radošums
.	Ieguldījumi cilvēkkapitālā -	Saglabāt Latvijas cilvēkkapitāla bāzes vērtību un kāpināt tā ražīgumu līdz ES vidējam līmenim, attīstot prasmes, kas sekmē jaunradi, elastību un līdzdalību darba tirgū.	Visa pieejamā cilvēkkapitāla iesaiste. Produktivitātes celšana. Paradigmas maiņa izglītībā.
.	Paradigmas maiņa izglītībā -	Izveidot vienu no labākajām izglītības sistēmām ES un kļūt par vienu no līderēm pieaugušo izglītības pieejamības un izmantošanas ziņā.	Intelektuālais un radošais potenciāls pārvēršas ekonomiskos ieguvumos.
.	Inovatīva un ekoeftīva ekonomika -	Kļūt par vienu no ES līderiem inovatīvu un eksportējošu uzņēmumu izplatības ziņā.	Saglabāta bioloģiskā daudzveidība, inovatīvi izmantoti ekosistēmu pakalpojumi un atjaunojamie energoresursi.
.	Daba kā nākotnes kapitāls -	Būt ES līderi dabas kapitāla saglabāšanā, palielināšanā un ilgtspējīgā izmantošanā	Vietas kapitāla izmantošana. Veidojas Latvijas kā “zaļās” valsts tēls. Rīga – Ziemeļeiropas metropole.
.	Telpiskās attīstības perspektīva -	Radīt līdzvērtīgus dzīves un darba apstākļus visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzīves vietas, sekmējot uzņēmējdarbību reģionos, attīstot kvalitatīvu transporta un komunikāciju infrastruktūru un publiskos pakalpojumus. Stiprināt Latvijas un tās reģionu starptautisko konkurētspēju, palielinot Rīgas kā Ziemeļeiropas metropoles un citu valsts lielāko pilsētu starptautisko lomu. Saglabāt Latvijas savdabību – daudzveidīgo dabas un kultūras mantojumu, tipiskās un unikālās ainavas.	Pakalpojumu pieejamība. Sadarbības tīkli. Pilsētu-lauku mijiedarbība.
.	Inovatīva pārvaldība un	Izveidot publisko pārvaldību, kas ir efektīva, spēj	Efektīva resursu pārvaldība. Jaunas

<p>sabiedrības līdzdalība -</p>	<p>ne tikai ātri reaģēt uz pārmaiņām, bet arī paredzēt un virzīt tās, radot sabiedrībai nozīmīgus un nākotnē nepieciešamus pakalpojumus, un kurā aktīvi līdzdarbojas lielākā daļa Latvijas sabiedrības.</p>	<p>pilsoniskās līdzdalības formas. Sabiedrība ar augstu pašapziņu.</p>
--	---	--

Jaunpiebalga kā novada nozīmes centrs iekļaujas valsts vidējo un mazo attīstības centru tīklā, kuros koncentrētas uzņēmējdarbības aktivitātes, tirdzniecība un sabiedriskie pakalpojumi, kā arī darba, kultūras un atpūtas iespējas. *Vidējie attīstības centri funkcionāli papildina viens otru, veidojot dzīvotspējīgu preču un pakalpojumu noieta tirgu. Vidējo centru sekmīgai attīstībai nepieciešams sekmēt tehniskās, sociālās un ekonomiskās infrastruktūras uzlabošanu, kā arī saimniecisko, sabiedrisko, kultūras dzīves un citu pakalpojumu nodrošināšanu.*

Lauku teritorijas attīstība jāveicina ar daudzfunkcionālu un produktīvu ekonomikas dažādošanu, kas balstās uz dabas resursu efektīvu un inovatīvu izmantošanu, ieviešot uzņēmējdarbības atbalsta politiku „zaļās ekonomikas” attīstībai.

Nacionālais attīstības plāns (NAP) 2014.-2020.gadam ir hierarhiski augstākais vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments. Ministru kabineta apstiprinātais vadmotīvs "Ekonomikas izrāviens" un trīs prioritātes – "Tautas saimniecības izaugsme", "Cilvēka drošumspēja" un "Izaugsmi atbalstošas teritorijas" – veido savstarpēji iedarbīgu un vienotu sistēmu, kas atbilst gan ilgtspējīgas plānošanas pieejai, gan arī Latvija2030 un NRP noteiktajai struktūrai. Visas trīs prioritātes atbalsta viena otru, un, tikai realizējot tās savstarpējā saitē, ir iespējams panākt Ministru kabineta izvirzīto NAP2020 vadmotīvu – "Ekonomikas izrāviens" (skatīt 2. att.).

2. att. Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2014-2020 stratēģija (avots NAP 2012.)

Vidzemes plānošanas reģiona plānošanas dokumenti

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007.-2027.gadam

Attīstības perspektīvā ir atspoguļota Vidzemes reģiona vēlamā telpiskā struktūra ilgtermiņā - 20 gadu perspektīvā.

Telpiskās struktūras plāna mērķis ir izstrādāt vēlamo telpisko struktūru Vidzemes reģionam, pamatojoties uz, ilgtermiņa nākotnes redzējumu vīziju un ņemot vērā augstāku plānošanas līmeņu vīzijas un attīstības vadlīnijas. Vēlamajai telpiskajai struktūrai jānodrošina reģiona iedzīvotājiem optimāla dzīves vide, iespējas atrast darbu savā reģionā, baudīt daudzveidīgu un augstvērtīgu atvērto telpu - lauku vidi.

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumā noteikts, ka Jaunpiebalga attīstās kā novada nozīmes centrs. Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums paredz, ka *novadu nozīmes centri nodrošina vienas vai vairāku vietējās pašvaldības iedzīvotājiem regulāri un epizodiski nepieciešamos pakalpojumu, ir vietējo pašvaldību administratīvie centri vai pakalpojumu saņemšanas vietas.*

Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2007.-2013.gadam.

Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma (2007.-2013.gadam) ir vidēja termiņa reģiona plānošanas dokuments, kas nacionālā līmenī ir noteikts kā reģionālās politikas dokuments.

Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmas izstrādes vispārīgais mērķis ir veicināt reģiona stabilitu, sabalansētu un ilgtspējīgu attīstību, paaugstinot katra iedzīvotāja dzīves kvalitāti un nodrošinot reģiona konkurētspēju starptautiskā mērogā.

Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma sastāv no divām daļām. Šis dokuments ietver pirmo daļu, kurā veikta esošās situācijas analīze, kas noslēdzas ar reģiona stipro pušu, vājo pušu, iespēju un draudu (SVID) analīzi. Otrajā daļā noteikta Vidzemes plānošanas reģiona attīstības vīzija, noteikti attīstības mērķi un rīcības virzieni to sasniegšanai. Vidzemes plānošanas reģiona vīzijā notieks: *Vidzeme ir dinamisks, konkurētspējīgs Eiropas Savienības reģions ar daudzveidīgu dabas un kultūrvēsturisko mantojumu un attīstības potenciālu. Reģiona iedzīvotājiem ir pieejami visi nepieciešamie resursi kvalitatīvas dzīves darbības nodrošināšanai un viņi rod savai kvalifikācijai un personīgās izaugsmes interesēm atbilstošas darba un izglītības iespējas.*

Vidzemes plānošanas reģiona Energoaplānošanas vadlīnijas

Energoaplānošanas vadlīniju mērķis ir nodrošināt energoaplānošanas ieviešanu visos Vidzemes novados, balstoties uz novadā un reģionā pieejamajiem resursiem un arī VPR izvirzītajām prioritātēm enerģētikas sektorā. Vadlīnijas ietver skaidrojumu par energoaplānošanas nepieciešamību, energosistēmas robežām un arī definē VPR prioritātes enerģētikas sektorā (izņemot transportu). Dokumentā ir arī uzskaitīti prioritārie pasākumi, kas aktuāli daudzos novados. VPR ir divas galvenās prioritātes: 1) energoefektivitātes paaugstināšana enerģijas ražošanā, pārvadē un pie enerģijas gala lietotāja, 2) atjaunojamo energoresursu plaša lietošana, īpašu uzsvaru liekot uz racionālu biomasas lietojumu. Izstrādājot Jaunpiebalgas novada attīstības programmu, izvērtētas vadlīniju prioritātes un konstatēts, ka tās atbilst arī novada interesēm – novadā pieejamo resursu ilgtspējīgai izmantošanai. Novada attīstības programmā tiek plānoti pasākumi, lai uzlabotu izglītības iestāžu energoefektivitāti, nodrošinātu videi draudzīgus komunālos pakalpojumus, t.sk, siltumapgādi.

Vadlīnijas udeņu un to piekrastes izmantošanas plānošanai

Vadlīnijās apkopotas likumdošanā noteiktās ūdensresursu izmantošanas iespējas. Izvērtēta udeņu un piekrastes izmantošana Vidzemes plānošanas reģionā. Dokumentā

analizēta plānošanas dokumentu ietekme uz ūdensresursu un piekrastes izmantošanu. Tiek skaidrota uz konkrēto ekosistēmu attiecināmie ekosistēmu pakalpojumi. Vadlīnijas sniedz arī labas prakses piemērus ūdensceļu izmantošanai, kā arī ieteikumus ūdens resursu plānošanai. Vadlīnijas satur vairākus būtiskus ieteikumus teritorijas atļautai un vēlamajai izmantošanai, un tās ierobežojumu noteikšanai, kurus jāiestrādā novada teritorijas plānojumā. Novada attīstības programmā plānoti būtiski pasākumi (Jaunpiebalgas ciems ūdenssaimniecības projekta 2. kārtā) ekosistēmas pakalpojumu saglabāšanai.

Pieguļošo pašvaldību plānošanas dokumenti

Jaunpiebalgas novads robežojas ar Gulbenes, Madonas, Vecpiebalgas un Raunas novadiem. Visām minētajām pašvaldībām ir spēkā esošas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmās. Kopumā var secināt, ka kaimiņu pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentos par kopējo interešu teritorijām tiek **minēti autoceli un Gaujas upe**.

Jaunpiebalgas pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumenti

Jaunpiebalgas novada ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumenta - ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030. gadam izstrāde ir uzsākta ar novada dome 2013. gada 13. augusta lēmumu Nr. 18. Ilgtspējīgas attīstības stratēģija ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā nosaka vietējās pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējumu, stratēģiskos mērķus, attīstības prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvu rakstveidā un grafiskā veidā, un šo stratēģiju izstrādā atbilstoši plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijai, izvērtējot blakus esošo vietējo pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentus. Telpiskās attīstības perspektīvā nosaka teritoriju attīstības vadlīnijas, kā arī nosaka un shematiski attēlo nozīmīgākās telpiskās struktūras, attīstības prioritātes un vēlamās ilgtermiņa izmaiņas. Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju plānots apstiprināt vienlaicīgi attīstības programmu.

Jaunpiebalgas novada Jaunpiebalgas pagastā teritorijas atļauto izmantošanu nosaka pagasta teritorijas plānojuma 2002.-2014. gadam daļas "Apbūves noteikumi" un "Grafiskā daļa". Novada Zosēnu pagastu teritorijas atļauto izmantošanu nosaka pagasta teritorijas plānojuma 2006.-2018. gadam "Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" un "Grafiskā daļa". Minētās pagastu plānojumu daļas izdotas novada pašvaldības saistošo noteikumu Nr. 25 "Par Jaunpiebalgas novada teritorijas atļauto izmantošanu" veidā. Jaunpiebalgas pagasta attīstības programma 1998.- 2010. gadam tika apstiprināta 1998. gadā, bet Zosēnu pagastam attīstības programma netika izstrādāta. 2014.gadā plānots izstrādāt jaunu teritorijas plānojumu visai novada teritorijai.

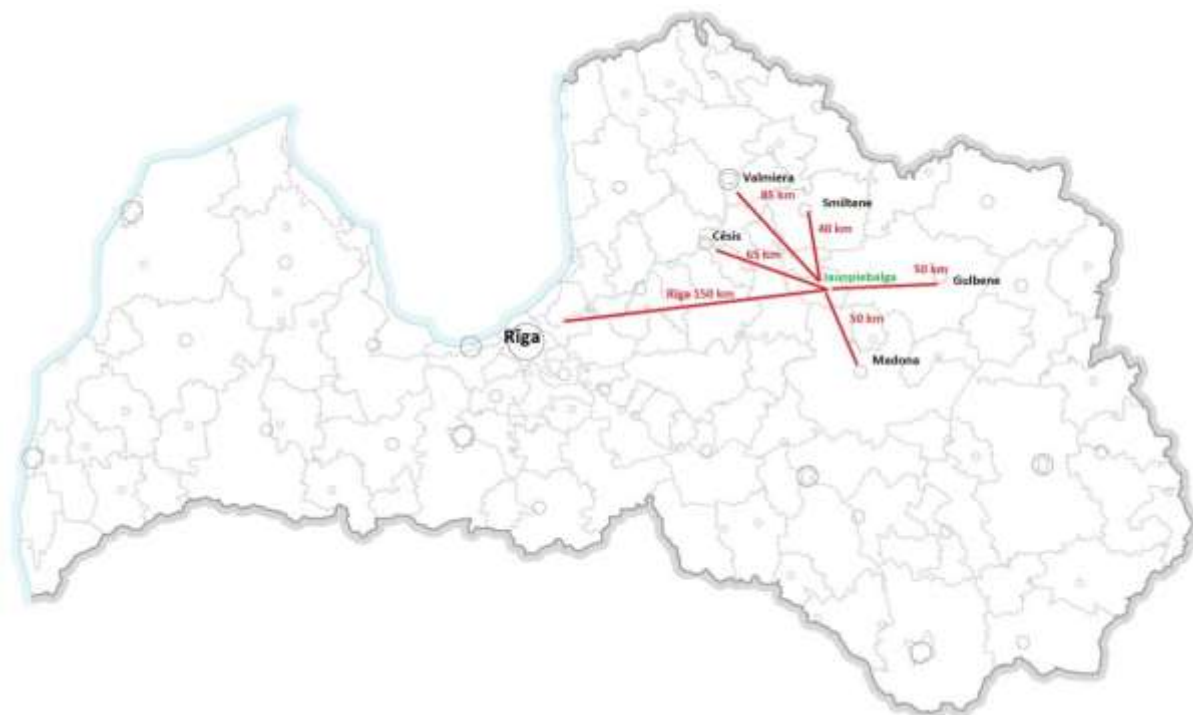
1. daļa ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

1.1. Ģeogrāfiskais raksturojums

Jaunpiebalgas novads atrodas Vidzemes augstienes vidiene, tas robežojas ar Gulbenes, Madonas, Vecpiebalgas un Raunas novadiem. **Kopējā novada teritorijas platība ir 249,8 km².**

Novada teritoriju veido 2 teritoriālās vienības – Jaunpiebalgas pagasts un Zosēnu pagasts. Teritorijā atrodas 3 ciemi (Jaunpiebalga, Abrupe un Melnbārži) un lauku teritorija.

Administratīvais centrs Jaunpiebalga ir attālus no Vidzemes plānošanas reģiona nacionālas un reģionālas nozīmes centriem. No Jaunpiebalgas līdz vēsturiskajam rajona centram Cēsīm, kur joprojām izvietoti daudzi būtiski novada iedzīvotājiem nozīmīgi pakalpojumi, pa autoceļiem ir aptuveni 65 km, līdz Smiltenei 40 km, līdz Gulbenei uz Madonai 50 km, nacionālas attīstības centrs Valmiera ir 85km, bet **attālums līdz valsts galvaspilsētai Rīgai - 150 km.**

3. att. Jaunpiebalgas novada atrašanās vieta

1.2. Reljefs

Reljefs Jaunpiebalgas novadā ir stipri paugurains un šķēršļots. Novads atrodas Vidzemes augstienes austrumu daļā. Atbilstoši Latvijas fizioģeogrāfiskās rajonēšanas shēmai tas iekļaujas trijos dažādos dabas apvidos –

- 1) Mežoles paugurainēs,
- 2) Piebalgas paugurainē un
- 3) Augšgaujas pazeminājumā, kurš iesākas pie Melnbāržiem, aptver abas nosauktās pauguraines to austrumu nogāzēs un novietojas Gaujas un Tirzas augštecēs.

Katrai no šīm teritoriālajām vienībām ir raksturīgs savs reljefa formu kopums un specifiskas ģeoloģiskās uzbūves īpatnības, kas lielā mērā nosaka pārējo dabas apstākļu iezīmes. Visizplatītākās zemes virsas absolūtā augstuma atzīmes ir 175 – 200 m virs jūras līmeņa. Pauguru relatīvais augstums parasti ir 10 – 15 m, retāk līdz 20 m.

Trešajai daļai lauksaimniecībā izmantojamo zemju valdošais slīpums ir 5 - 7°. 57 % lauksaimniecības zemju valdošais slīpums pārsniedz 5°. Zemes virsmas slīpums raksturo zemes apstrādes un ražas novākšanas tehnikas pielietošanas iespējas. Zemes slīpums ir saistīts

arī ar augsnes mitruma apstākļiem un ūdens erozijas izcelšanos un intensitāti. Paugurainās vietās nogāzes slīpuma un erozijas procesu dēļ ir ierobežota kultūraugu audzēšanas izvēle.

1.3. Klimats

Raksturojot klimatu Jaunpiebalgas novadā, tiek ņemti vērā Zosēnu meteoroloģiskās stacijas rādītāji. Jaunpiebalgā ir izteikts Vidzemes augstienes augstais klimats, kas raksturojas ar agru sala iestāšanos, garām ziemām un lielu nokrišņu daudzumu.

Pēc ilggadīgiem novērojumiem vidējā gaisa temperatūra Jaunpiebalgā ir viena no zemākajām Latvijā - tikai 4.3°C. Arī zemākā novērotā gaisa temperatūra Jaunpiebalgā ir viena no zemākajām Latvijā -42°C. (Zemāks rādītājs novērots tikai Ropažos (-44°C) un Dagdā (-43°C).

Ja veģetācijas periods (kad gaisa temperatūra ir virs 5°C) Latvijā ilgst no 175 līdz 197 dienām, tad Jaunpiebalgā tikai 177 dienas. Veģetācijas perioda siltums, izteikts ar aktīvo temperatūru summu (virs 5°C) Latvijā ir robežās no 2140°C līdz 2470°C, bet Jaunpiebalgā šis rādītājs ir 2159°C (skatīt 1. tabulu). Latvijas klimatiskajiem apstākļiem tas ir ļoti zems rādītājs. Siltummīlošo augu veģetācijas periods, kad diennakts vidējā gaisa temperatūra ir virs 10°C, Jaunpiebalgā ilgst tikai 126 dienas (Latvijā šis rādītājs ir no 125 līdz 145 dienām). Aktīvo temperatūru summa virs 10°C vidēji ir 1772°C (skatīt 1. tabulu), Latvijā kopumā šis rādītājs ir robežās no 1770°C - 2120°C.

1. tabula

Aktīvo temperatūru summa virs 0, 5, 10 un 15°C

Virs 0°C	Virs +5 °C	Virs +10 °C	Virs +15 °C
2276	2159	1772	796

Bezsala perioda ilgums Jaunpiebalgā ir vidēji 122 dienas (īsākais 91, garākais 149 dienas), kas ir ļoti zems rādītājs un norāda uz aukstu klimatu šajā teritorijā. Pirmās salnas pēc ilggadīgiem novērojumiem parādās vidēji ap 24 septembri, bet pēdējās - ap 24 maiju (skatīt 2. tabulu). Aukstais periods, kad temperatūra noslīd zem 0°C Jaunpiebalgā ir viens no garākajiem Latvijā.

2. tabula

Pirmās un pēdējās salnas un bezsala perioda ilgums

Pēdējās salnas			Pirmās salnas			Bezsala perioda ilgums (dienās)		
Vidēji	Agrākais	Vēlākais	Vidēji	Agrākais	Vēlākais	Vidēj i	Īsākais	Garākais
24.05.	30.04.	16.06.	24.09.	7.09.	19.10.	122	91	149

Jaunpiebalgas apkārtnē vidējais nokrišņu daudzums gadā ir 773 mm, kas norāda uz salīdzinoši lielu nokrišņu daudzumu (Latvijā gada vidējais nokrišņu daudzums ir robežās no 500-800 mm).

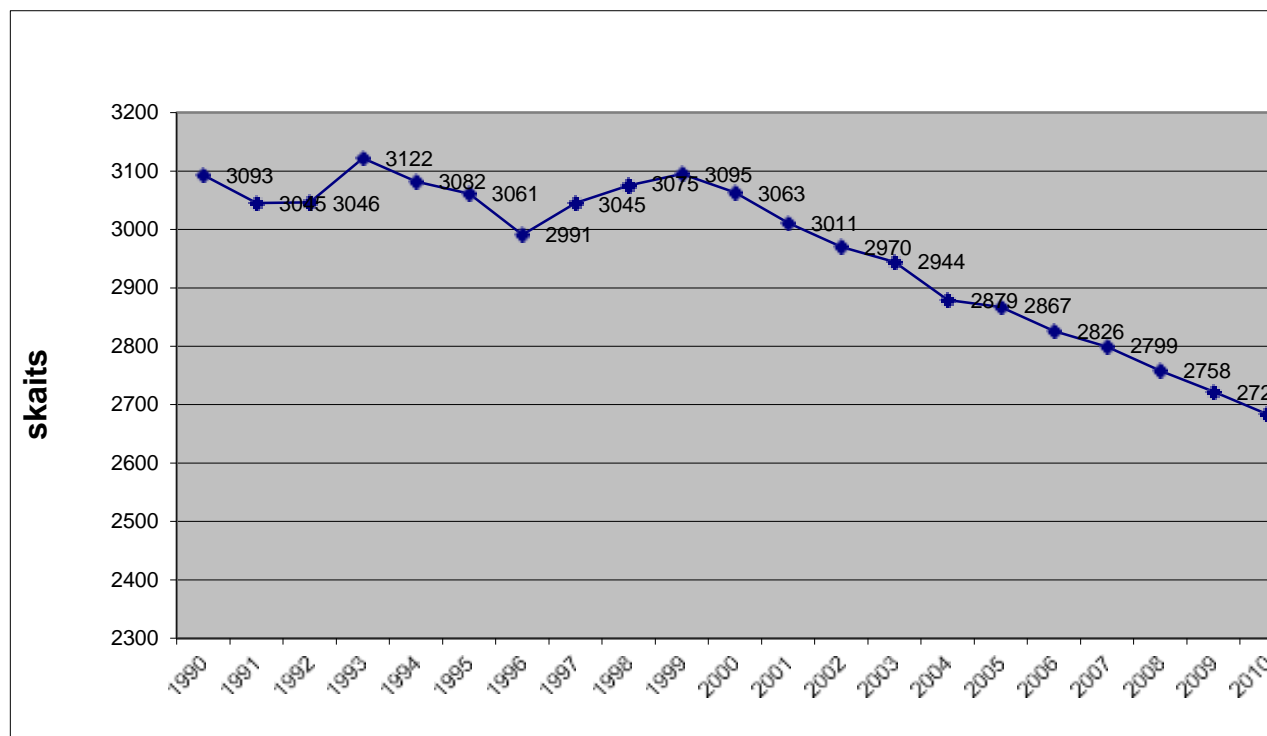
Latvijā sniega sega pastāv 100 -140 dienas, bet Vidzemes augstienē pat 140 dienas. Pastāvīga sniega sega Vidzemes augstienē izveidojas ap 21. novembri (salīdzinoši Kurzemes augstienē ap 5. decembri, bet Zemgalē tikai ap 12. decembri).

Klimata apstākļi Jaunpiebalgas novadā, salīdzinot to ar vidējiem rādītājiem valstī, ir nelabvēlīgāki augstu kultūraugu ražu ieguvei. Tie jāņem vērā arī plānojot izdevumus komunālajai saimniecībai un ceļiem.

1.4. Cilvēkresursi un apdzīvojuma struktūra

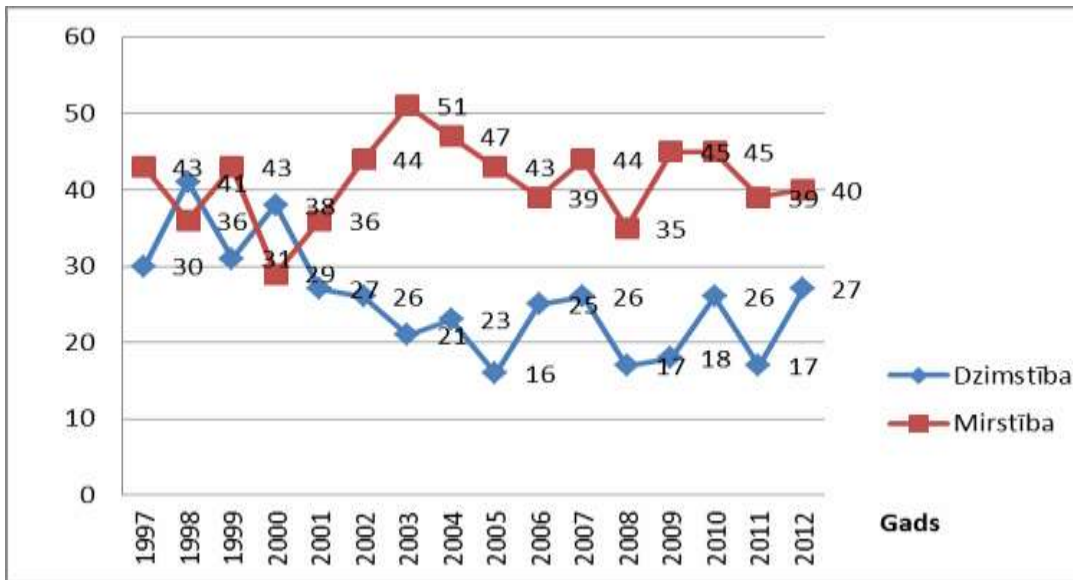
1.4.1. Demogrāfiskā situācija

Centrālās Statistikas pārvaldes dati liecina, ka iedzīvotāju skaits novadā ir samazinājies kopš 1999.gada, līdz 2011. gadam sarūkot par 15 % (skatīt 4. att.). Tas noticis gan uz negatīva dabiskā pieauguma, gan uz negatīva mehāniskās migrācijas saldo rēķina. Piemēram, 2009. gadā pēc Centrālās Statistikas pārvaldes datiem migrācijas saldo novadā ir bijis -11, bet 2010. gadā -37.

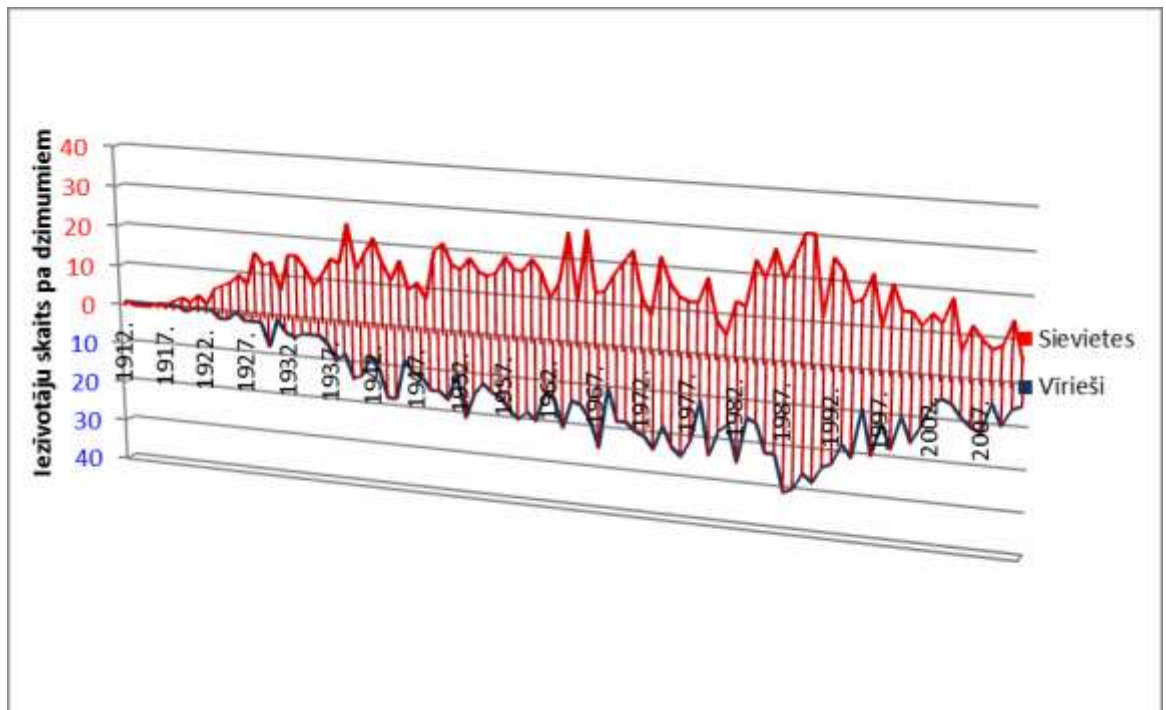
4. att. Iedzīvotāju skaits Jaunpiebalgas novadā 1990.-2011. gads (Centrālās statistikas pārvaldes dati)

Kopš 2001. gada negatīvs ir bijis arī iedzīvotāju dabīgais pieaugums, t.i., mirstība pārsniedza dzimstību (skatīt. 5. att.)

5.att. Iedzīvotāju dabiskais pieaugums Jaunpiebalgas novadā 1997.-2012. gads (Centrālās statistikas pārvaldes dati)

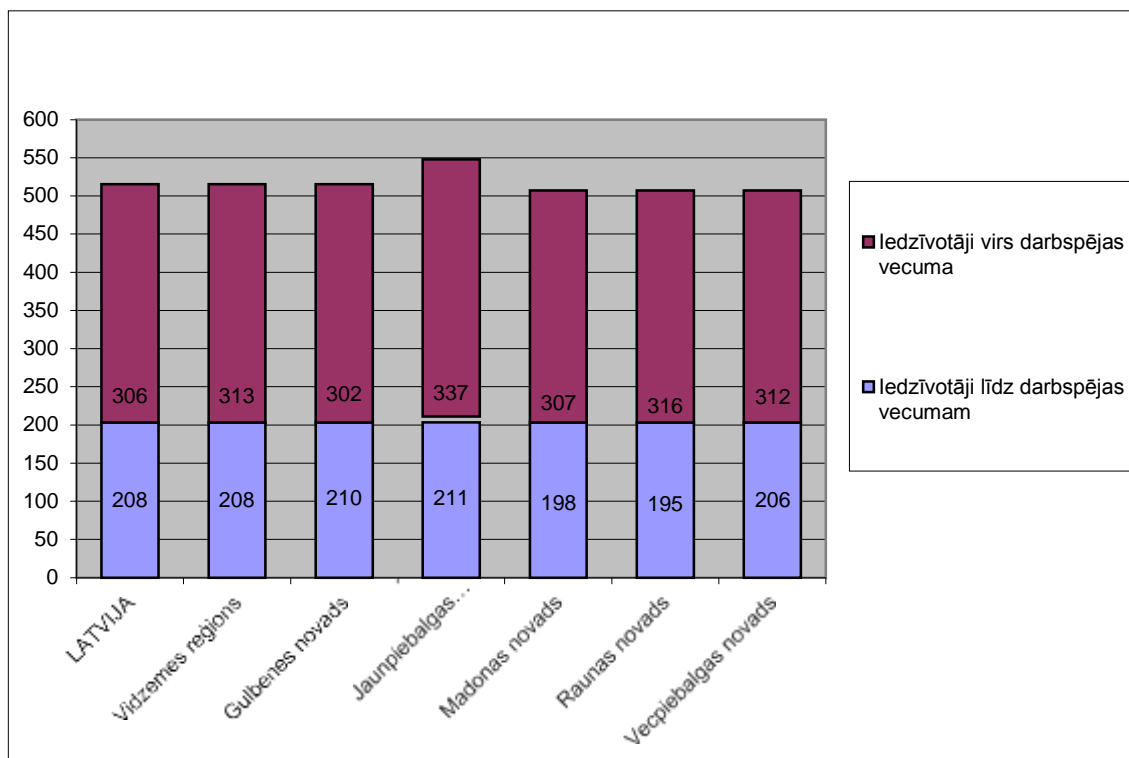
Vērtējot iedzīvotāju sadalījumu pēc dzimšanas gada var secināt, ka skaitliski vislielākā iedzīvotāju grupa ir 20 gs. astoņdesmito gadu beigās un deviņdesmito gadu sākumā dzimušie iedzīvotāji (skatīt 6. att.). Tomēr daudzi no tiem ir no novada uz laiku izbraukuši, lai gan par deklarēto dzīves vietu norāda Jaunpiebalgas novadu. Tāpat atbilstoši statistikas datiem 2012. gadā aptuveni 47% iedzīvotāji ir vīrieši, bet 53% sievietes. Šāda dzimumu proporcija novadā saglabājas jau 10 gadus.

6.att. Jaunpiebalgas novada iedzīvotāju sadalījums pēc dzimšanas gada (Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati)

Jaunpiebalgas novadā 2012. gadā bija augstākais demogrāfiskās slodzes līmenis (skatīt 7. att.), salīdzinot ar kaimiņu novadiem, kā arī salīdzinot ar vidējo rādītāju valstī un Vidzemes plānošanas reģionā. Demogrāfiskās slodzes rādītājs Jaunpiebalgas novadā ir bijis 548

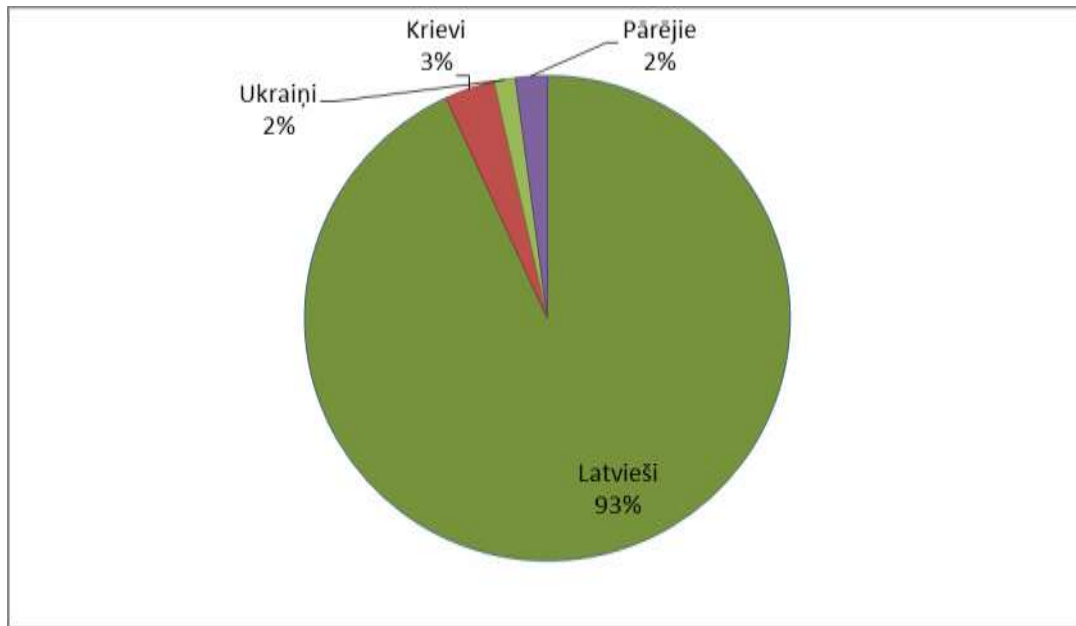
iedzīvotāji pirms (līdz 14 gadiem) un pēc darbības vecuma (no 62 gadiem) uz 1000 iedzīvotājiem. Jaunpiebalgas novadā augstāks, salīdzinot ar kaimiņu novadiem un valsti, ir gan iedzīvotāju īpatsvars gan pēc darbības vecuma, gan arī pirms darbības vecuma. 2013. gadā demogrāfiskās slodzes dati būtiski nav mainījušies.

7.att. Demogrāfiskās slodzes līmenis uz 1000 iedzīvotājiem 2012. gadā (Centrālās Statistikas pārvaldes dati)

1.4.2. Nacionālais sastāvs

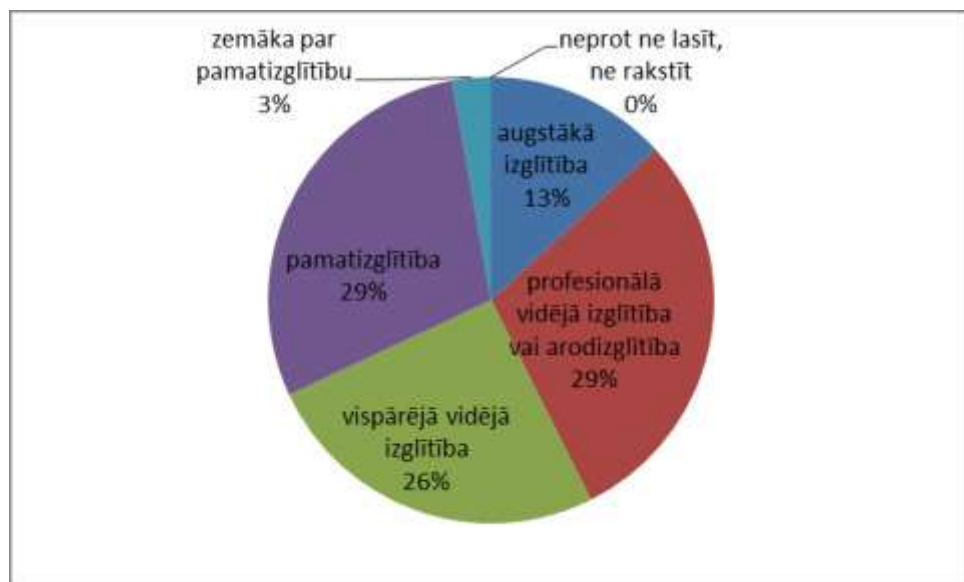
Pēc etniskā sastāva Jaunpiebalga novads ir viendabīgs (skatīt 8. att.). Latviešu īpatsvars 2012. gada sākumā bija 93 % un tam ir vērojama stabilitāte, jo pēdējos 5 gados tas būtiski nav mainījies.

8.att. Jaunpiebalgas novada nacionālais satāvs 2012.gada 1. janvārī (Pilsonības un migrāciju lietu pārvaldes dati)

1.4.3. Izglītības līmenis

Par Jaunpiebalgas novada iedzīvotāju izglītības līmeni iegūti tautas skaitīšanā 2011.gadā (skatīt 9. att.). Jaunpiebalgas novada izglītības līmenis ir līdzīgs Vecpiebalgas novada iedzīvotāju izglītības līmenim. Salīdzinot ar iedzīvotāju izglītības vidējo līmeni Latvijā, Vidzemes plānošanas reģionā, novadā ir zemāks iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko un profesionālo vidējo vai arodizglītību.

9.att. Par 15 gadiem vecāku iedzīvotāju iedalījums pēc izglītības līmeņa Jaunpiebalgas novadā 2011. gadā (Centrālās statistikas pārvaldes Tautas skaitīšanas dati)

1.4.5. Apdzīvojuma struktūra

Saskaņā ar LR likuma „Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums” (2008) 9.pantu apdzīvojuma struktūru veido 3 apdzīvoto vietu veidi: pilsētas, ciemi un viensētas.

Jaunpiebalgas novadā ir 3 ciemi – Jaunpiebalga (novada nozīmes centrs), Abrupe un Melnbārži (vietējās nozīmes centrs), kuros kopā dzīvo aptuveni divas trešdaļas iedzīvotāju, bet trešdaļa dzīvo viensētās .

Jaunpiebalga ir novada administratīvais centrs un pakalpojumu centrs, kurā izvietotas aptieka, pārtikas, saimniecības un rūpniecības, preču veikali. Daudzām šeit izvietotajām iestādēm ir nozīme nevien novadā, bet arī funkcionāla ietekme apkārtējā reģionā:

- Jaunpiebalgas vidusskola;
- Jaunpiebalgas Mūzikas un mākslas skola;
- Jaunpiebalgas kultūras nams;
- Jaunpiebalgas bibliotēka;
- Jaunpiebalgas reģionālā tautskola;
- Nodibinājuma ‘Solis Piebalgā’ rehabilitācijas centrs no psihoaktīvām vielām atkarīgiem pusaudžiem;
- Latvijas Pasts, AS, Jaunpiebalgas nodaļa;
- Ģimenes ārsta prakse;
- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Vidzemes reģiona brigādes Cēsu daļas Jaunpiebalgas postenis (IeM);
- Zobārsta prakse.
- Neatliekamās medicīniskās palīdzības Jaunpiebalgas punkts.

Jaunpiebalgas ražošanas uzņēmumos SIA ‘Wenden furniture’, SIA Piebalgas alus nodarbināti iedzīvotāji nevien no Jaunpiebalgas novada , bet arī no apkārtējiem novadiem.

Melnbāržos izvietota pašvaldības Zosēnu pagasta pārvalde, Zosēnu krājaizdevu sabiedrība (apkalpo Jaunpiebalgas un arī citu novadu iedzīvotājus), darbojas pirmsskolas izglītības grupa, Zosēnu pagasta kultūras nams un bibliotēka, feldšeru punkts, kurā pieņem arī ģimenes ārsts, 2 pārtikas veikals. Ciemā izvietota arī Piensaimnieku kooperatīvās sabiedrības ‘Drusti’, kurā apvienojošies vairāku apkārtējo novadu zemnieki, piena savāktuve .

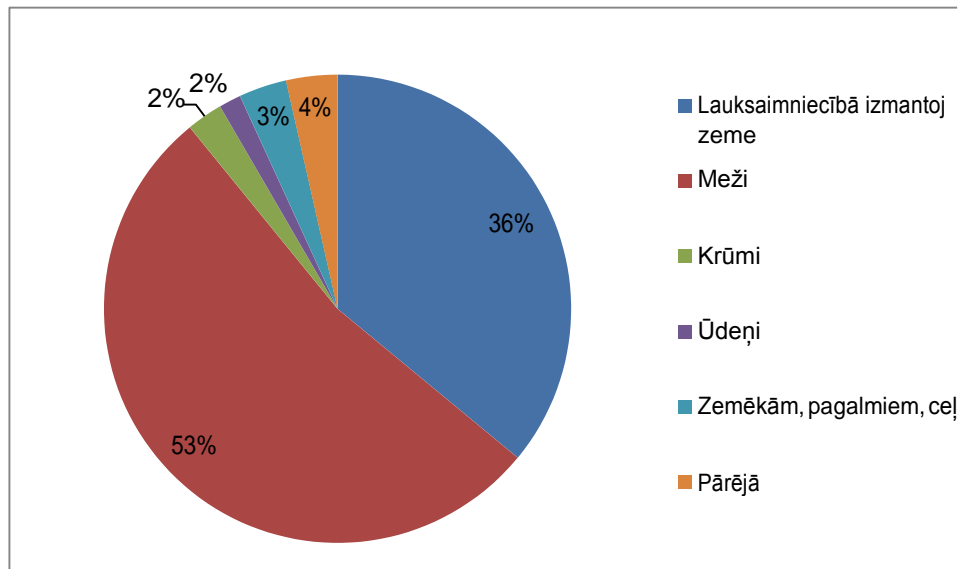
Abrupē izvietots pārtikas veikals, ciema tuvumā izvietota kokapstrāde uzņēmuma SIA ‘Mežogles’ ražotne, kurā nodarbināti aptuveni četrdesmit strādnieki gan Jaunpiebalgas novada, gan no apkārtējā reģiona.

1.5. Dabas resursi un vides kvalitāte

1.5.1. Zemes izmantošanas struktūras raksturojums

Pēc Valsts zemes dienesta zemes bilances datiem Jaunpiebalgas novada teritorijas kopplatība 2012. gadā bija 249.83 km².

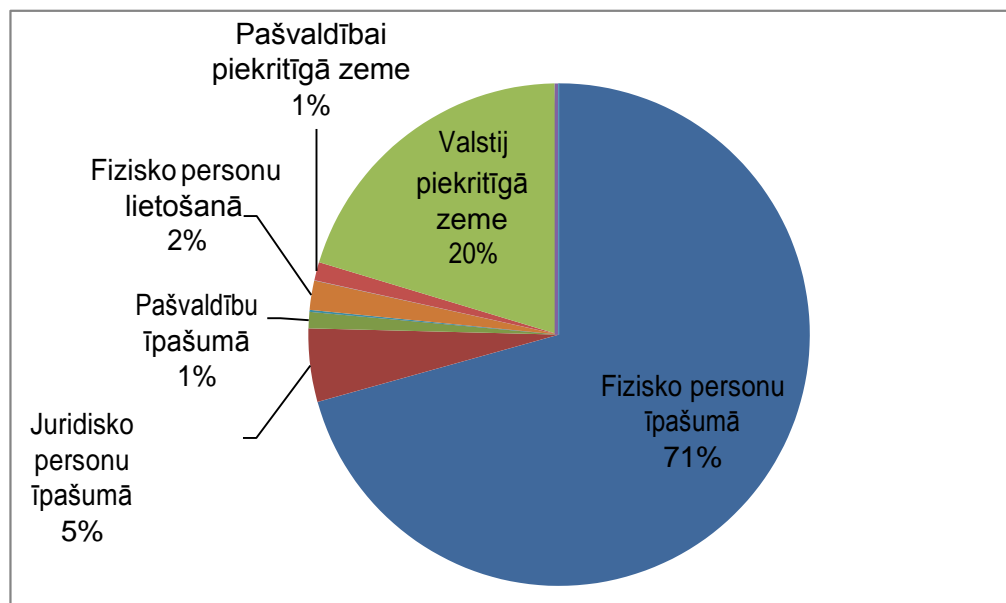
No visas kopplatības lauksaimniecībā izmantojamā zeme aizņem 8772 ha jeb 36 %, meži 12953 ha jeb 53.0 % no kopplatības (10.att).

10. att. Zemes sadalījums pa lietošanas veidiem Jaunpiebalgas novadā 2012 .gadā (VZD zemes bilances dati)

Visu pārējie zemes lietošanas veidi aizņem aptuveni 11% no novada platības, tsk., zem ūdensobjektiem nav vairāk par 2 % no novada teritorijas

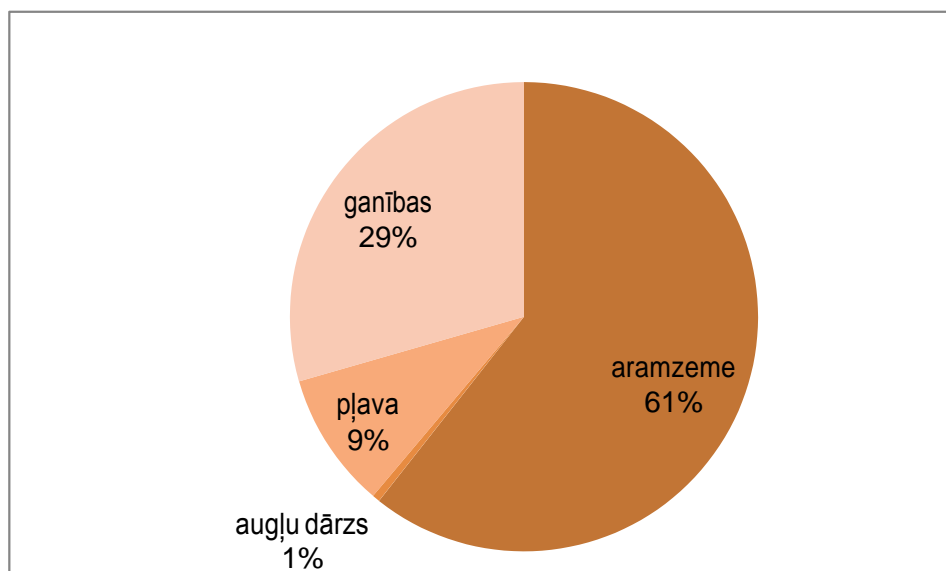
No visas zemes kopplatības fizisko personu īpašumā atrodas 71 %, valstij piekritīgā zeme aizņem 20 % no novada teritorijas, bet pārējām īpašumu grupām ir ievērojami mazāks īpatsvars, tsk., pašvaldības īpašumā ir tikai 1% no novada teritorijas (11. att.).

11. att. Zemes kopplatības sadalījums pēc īpašuma formām Jaunpiebalgas novadā 2012.gadā (VZD zemes bilances dati)

1.5.2. Lauksaimniecībā izmantojamā zeme

Jaunpiebalgas novadā 61% no lauksaimniecībā izmantojamām zemēm valsts kadastra informācijā reģistrētas kā aramzeme, 29% kā ganība, 9 % kā pļavas, bet 9 % kā augļu dārzs (skatīt 12. att.). Ņemot vērā sējumu struktūru, tomēr var uzskatīt, ka pļavu īpatsvars ir daudz augstāks, bet aramzemes īpatsvars ir zemāks. 63 % no lauksaimniecībā izmantojamām zemēm atrodas fizisko personu īpašumā.

12. att. Jaunpiebalgas novada lauksaimniecībā izmantojamās zemes iedalījums (VZD zemes bilances dati)

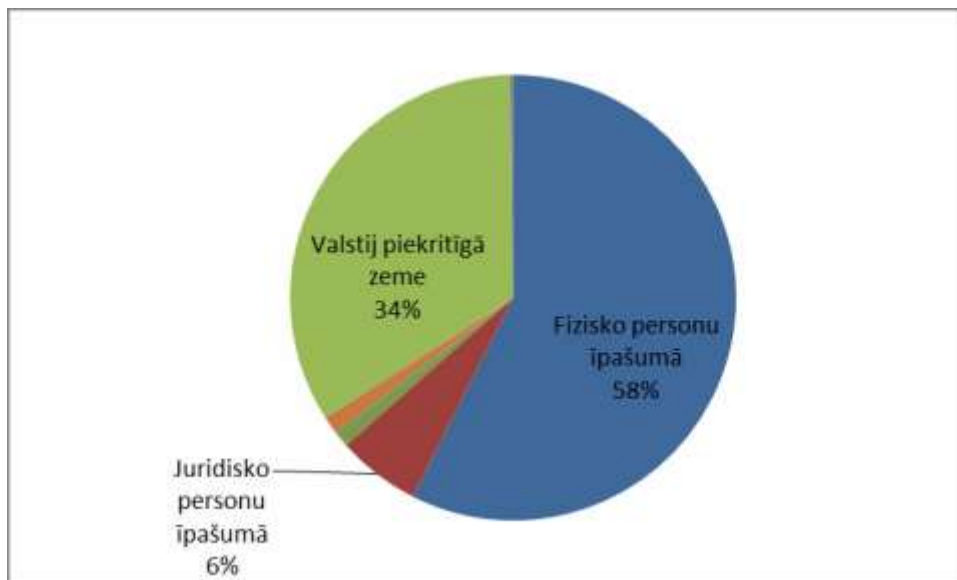
Jaunpiebalgas novadā 3741 ha jeb 43% no lauksaimniecībā izmantojamām zemēm ir meliorēti.

Šajās platībās ierīkotas sekojošas meliorācijas sistēmu būves un ierīces:

1. Valsts nozīmes
 - ūdensnotekas – 20,8 km;
 - caurtekas 7 gab.;
 - hidrometeoroloģiskie posteņi 2 gab.
2. Koplietošanas nozīmes
 - ūdensnotekas (novadgrāvji, kontūrgrāvji, susinātājgrāvji) - 98,6 km,
 - tilti un caurtekas - 87 gab.
3. Viensaimniecības nozīmes
 - ūdensnotekas - 80,1 km
 - drenu tīkls – 2260 km,
 - tilti un caurtekas – 80 gab.
 - liela diametra kolektori – 5,4 km,
 - drenu akas – 655 gab.

1.5.3. Mežsaimniecībā izmantojamā zeme

Saskaņā ar VZD zemes bilances datiem 2012.gadā meža zemes Jaunpiebalgas novadā aizņem 12953 ha jeb 53 % no visas teritorijas. 53% no mežu teritorijas pieder fiziskajām personām, bet 34 % no mežu platībām ir valstij piekritīgi, kurus apsaimnieko a/s "Latvijas valsts meži" Rietumvidzemes mežsaimniecība" (skatīt 13. att.).

13. att. Meža zemes sadalījums pa īpašuma formām Jaunpiebalgas novadā 2012.gadā (VZD dati)

Dabas un vēsturiskie apstākļi ir noteikuši mežu izplatību visā novada teritorijā. Lielākie mežu masīvi ir izvietojusies novada dienvidaustrumu daļā (Lielmežs) un ziemeļaustrumu daļā (Degļupsils, Zāģu sils, Pūķu sils, Mostenes mežs). Pārējā teritorijā galvenokārt sastopami nelieli mežu masīviņi, kas izvietojusies starp lauksaimniecībā izmantojamām zemēm.

Visbiežāk sastopamie koki Jaunpiebalgas mežos ir egle, bērzs un priede, bet dominējošie mežu tipi - damaksnis, vēris un niedrājs.

1.5.4. Derīgie izrakteņi

Novada teritorijā nav valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradņu. Teritorijā ir apzināti un pētīti derīgie izrakteņi - smilts, smilts-grants, kūdra, saldūdens kaļķiezis un sapropelis. Pēc Valsts ģeoloģijas dienesta Jaunpiebalgas novada derīgo izrakteņu izpētes materiāliem novadā apzinātas 18 derīgo izrakteņu atradnes, t.sk.:

- smilts-grants - 5, (tsk., Zosēnu 4 smilts-grants atradnes - Dzestrene II, Dzestrene III, Augstāri, Tumšsils)
- saldūdens kaļķieža - 3,
- kūdras - 7,
- sapropeļa - 3
- un 6 perspektīvie laukumi, t.sk.:
- smilts-grants - 5,
- smilts - 1.

1.5.5. Pazemes ūdeņi

Jaunpiebalgas novada teritorija ietilpst Baltijas artēziskajā baseinā. Nozīmīgākā novadam ir aktīvas ūdens apmaiņas (saldūdeņu) zona, kas aptver kvartāra un pirmskvartāra ūdens horizontus līdz Narvas sprostslnāim. Tajā ietilpst gan gruntsūdeņi gan artēziskie ūdeņi.

Bezspiediena ūdeņi jeb *gruntsūdeņi* izplatīti dažādas ģenēzes kvartāra nogulumu augšējā daļā. To iegulumā dziļums svārstās no 0,1 m purvos līdz 6 m pauguru virsotnēs, bet parasti tas ir 1 - 2 m dziļumā. Tā kā ūdens saturošo smilšu biezums ir neliels, gruntsūdeņu resursi ir ļoti ierobežoti. Pagasta teritorijas lielākā daļā nogulumu virskārtu veido morēnas

smilšmāls un mālsmilts. Šajos iecirkņos sastopami tikai sporādiskie gruntsūdeņi (smilts lēcās) un to resursi ir niecīgi.

Artēziskie ūdeņi izplatīti gan kvartāra, gan pirmskvartāra nogulumos. Pirmais no zemes virsmas ūdens horizontu komplekss, kas izplatīts visā Jaunpiebalgas novadā un jebkurā tā vietā raksturojas ar lieliem resursiem, ir *Pļaviņu - Daugavas ūdens horizontu komplekss*. Urbumi pagasta teritorijā galvenokārt ierīkoti uz šo horizontu. Urbumu īpatnējie debiti sasniedz 0,5 - 4 l/sek. Aktīvas ūdens apmaiņas zonā visos horizontos dominē hidroģēnkarbonātu magnija - kalcija saldūdeņi.

1.5.6. Virszemes ūdeņi

Jaunpiebalgas novada teritorija atrodas Gaujas upes baseinā. Novada teritoriju saposmo ļoti blīvs ūdensteču - upju, strautu un meliorācijas grāvju tīkls.

Lielākās no tām ir *Gauja* ar savām labā krasta pietekām - Tirzu, Pededzi, Musku (Līdeci), Tūliju (Tuleju), Abrupi (Gružupi), Degļupīti, Virdi un kreisā krasta pietekām Ubeju, Mosteni un Strumpi. Minētās ūdensteces veido Gaujas pirmās pakāpes pieteku sateces baseinus. To pietekas savukārt veido Gaujas otrās pakāpes pieteku sateces baseinus (*skatīt 3. tabulu*)

Gauja savā augšteces posmā šķērso pagasta ziemeļu daļu un, uzņemot apkārtējo pacēlumu ūdeņus, pagasta teritorijā līkumo apmēram 15 km. Šajā posmā upes ieleja nav izteikta. Plašajos purvainajos pazeminājumos, it īpaši starp Jēciem un Jaunpiebalgu, šaurā Gaujas gultne (5 – 8 m) atrodas kūdras slānī, kura biezums ir lielāks par upes dziļumu. Kūdrainie gultnes krasti paceļas tikai 0,5 – 0,8 m virs upes līmeņa. Šajā upes posmā tās tecējums ir ļoti lēns, dziļumu un sānu erozija, tāpat arī alūvija veidošanās gandrīz nemaz nenotiek. Vietām raksturīga abās pusēs izteikta palienu ar daudzām vecupēm (palienu augstums sasniedz 2,4 m, platums – 100 – 200 m).

Novada rietumu daļā tek Gaujas labā krasta pieteka *Tūlija* (Tuleja), ar savām pietekām - Pinciņu, Āžupi, Ošupi (Trakupi), Vienziemīti, Sastupi, Alupi (Slieķupīte) un Maiļupi. Tās garums ir 15 km, baseins – 57 km². Tūlija iztek no Ilzenes ezera Piebalgas pauguraines centrālajā daļā. Lejpus Vecpiebalgas – Jaunpiebalgas ceļa Tūlija kā neliels strauts līkumo pa izteiktu ieleju starp pauguriem.

Novada dienvidaustrumu daļā tek *Tirza* ar Laskati, Vilauni, Egļupi un Lāčupīti, Aiši, Gosupi. Tirzā ir Pērļa dzirnavezers.

Ūdensteces (upes, strauti) Jaunpiebalgas novadā

Ūdensteces nosaukums	Garums (km)	Statuss
Gauja	452	Pašvaldības
Pededze	15	Privātīpašumā
Tirza	15	A/S "Latvijas Meži"
Muska (Līdece)	< 10	Privātīpašumā
Tūlija (Tuleja)	17	Privātīpašumā
Abrupe (Gružupe)	< 10	Privātīpašumā
Virde	9	Privātīpašumā
Degļupīte	< 10	A/S "Latvijas Meži"
Ubeja	11	Privātīpašumā
Strumpe	5	Privātīpašumā
Mostene	< 10	A/S "Latvijas Meži"
Butlērupīte	3,6	Privātīpašumā
Laskate	3	A/S "Latvijas Meži"
Vaskupīte	1	Privātīpašumā
Vienziemīte	9,5	Privātīpašumā
Kangarupīte	< 10	Privātīpašumā
Āžupe	< 10	Privātīpašumā
Ošupe	< 10	Privātīpašumā
Vīksnupe	< 10	Privātīpašumā
Akmeņupīte	< 10	Privātīpašumā
Strumpes upīte	< 10	Privātīpašumā
Kalnupe	< 10	Privātīpašumā
Vilaune	> 10	A/S "Latvijas Meži"
Labā Vilaune	< 10	Privātīpašumā
Kaķupīte	< 10	Privātīpašumā
Robežupe	< 10	Privātīpašumā
Tacupīte	< 10	Privātīpašumā
Dzestrene	16	Privātīpašumā
Gausupīte	15	Privātīpašumā
Pērļupīte	14	Privātīpašumā
Viļķēnupīte/ Tomuļupīte /Gailīšupīte	10	Privātīpašumā
Kazupīte	<10	Privātīpašumā
Rīdeļupīte, Pērļupes labā krasta pieteka	<10	Privātīpašumā
Slieķupīte (Alupe) Tulijas kreisā krasta pieteka	<10	Privātīpašumā
Bāliņupīte; Tulijas kreisā kr. pieteka	<10	privātīpašumā

Ezeri

Jaunpiebalgas pagasta teritorijā ir daži nelieli ezeri - Bricu ezers, Mosteņu ezers (Mostenes), Lielmeža ezers (Mežezeriņš, Aklais ezers) un Kleivu ezers (Peinītis), kas ir izvietojušies starppauguru iepakās. Visi ezeri pēc platības ir mazi, no pagasta ezeriem tikai Bricu, Rudiņu, Slieķu un Kāpurkalna ezeri (16 ha) ir lielāki pār 10 ha. (skatīt 4. tabulu)

Ezeri un lielākās mākslīgās ūdenstilpnes Jaunpiebalgas pagasta teritorijā

Ezera nosaukums	Platība (ha)	Statuss
Bricu	16	pašvaldības
Mosteņu (Mostenes)	3,2	a/s "Latvijas Meži"
Lielmeža (Mežezeriņš, Aklais)	1,5	a/s "Latvijas Meži"
Kleivu (Peinītis)	1,5	privātīpašumā
Rudiņu (Raudiņu) ezers	11,7	privātīpašumā
Slieķu ezers	17,5	pašvaldības
Kāpurkalna/ Svūtezers/ Māras ezers	10,99	privātīpašumā
Zosu ezers	1,68	privātīpašumā
Medņu ezers	0,74	privātīpašumā
Kurmu dīķis	3,75	privātīpašumā
Mednieku dīķis Zosēnu pagasta teritorijā	2,88	privātīpašumā
Lagātu dīķis	6,98	privātīpašumā
Muciņu dīķi	3,49	privātīpašumā

1.5.7. Vides kvalitāte

Novadā ir apzināts potenciāli piesārņoto vietu skaits un izvietojums. Potenciāli piesārņot vietu reģistrā ir iekļautas 8 vietas no Jaunpiebalgas novada, no kurām SIA "Piebalgas alus" katlu mājā, Gaujas ielā 2, Jaunpiebalgā piesārņojuma esamība nav apstiprinājusies un minētās vietas kategorija reģistrā ir noteikta kā nepiesārņota vieta, bet 7 vietas: SIA Woodside development ražošanas teritorija, SIA "Gaujas kalns" DUS, bijušās DUS "Vecroci" un "Dzirnavas", bijusī cūku ferma "Baši", slēgtā atkritumu izgāztuve "Silmaļi", kā arī katlu māja "Nomaļi". Neviena vieta nav atzīta par piesārņotu. Potenciāli piesārņotās vietas apzinātas ievērojot piesardzības principu un šo teritoriju attīstībā jāievēro iespējamā piesārņojuma riski.

1.6. Dabas un kultūrvēsturiskais mantojums**1.6.1. Dabas teritorijas**

Dabas un bioloģisko daudzveidību Jaunpiebalgas pagastā veido Vidzemes augstienes paugurotais reljefs, blīvais upju tīkls (Gauja ar savām daudzajām pietekām) un lielās mežu platības (Lielmežs, Pūkusils u.c), mazie pagasta ezeriņi (Bricu ezers, Mosteņu ezers u.c.) un ūdenstilpnes. Kaut arī pagasta teritorijā neatrodas valsts nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tajā ir daudzi savvaļas augu, putnu un dzīvnieku sugām nozīmīgi biotopi – pārplūstošās Lukstu pļavas pie Gaujas upes, Mostenes ezera piekraste u.c.

Zosēnu pagastā netālu no Spulgu mājām aug valsts nozīmes dižkoks - Zviedrijas kadiķis.

Apsekojot aizsargājamo augu sugas novada teritorijā ir konstatētas vairākas aizsargājamo augu sugas:

- maurloks (*Allium schoenoprasum*),
- Rusova dzegužpirkstīte (*Dactylorhiza russowii*),
- Lietuvas ūdenszāle (*Glyceria lithuanica*),
- parastais plakanstaipekņis (*Diphasium complanatum*),

- mazā lēpe (Nuphar pumila)
- u.c.

Mežu, lauksaimniecības zemju, krūmāju, purvu u. c. biotopi ir dzīvotne dažādām dzīvnieku un putnu (t.sk aizsargājamo) sugām - aļņiem, briežiem, stirnām, mežacūkām, caunām, lapsām, pelēkajiem zaķiem, meža pīlēm, medņiem, dzērvēm, baltajiem un melnajiem stārķiem u.c. Upēs, ezeros un dīķos ir bagāti saldūdens zivju resursi (karūsas, līņi, karpas, līdakas, asari, plauži, raudas u.c.).

1.6.2. Kultūras pieminekļi

Visus kultūrvēsturiskos pieminekļus atbilstoši to zinātniskajai, mākslinieciskajai vai citai to kultūrvēsturiskajai vērtībai iedala valsts un vietējas nozīmes kultūras pieminekļos.

Pagasta teritorijā atrodas 14 valsts nozīmes kultūrvēsturiskie pieminekļi, t.sk.

1 arhitektūras piemineklis – Jaunpiebalgas luterāņu baznīca,

2 vēstures pieminekļi - *komponista E. Dārziņa dzimtās mājas, Jaunpiebalgas pamatskola (Jāņskola) un gleznotāja K. Miesnieka dzimtās mājas Vecviņķi,*

8 arheoloģijas pieminekļi - *Tīrumvieksēļu pilskalns (Dobu kalns, Krāsns augša), Tūlijas pilskalns, Ezerbrīcu senkapi (Kara kapi), Jaunpiebalgas senkapi (Zviedru kapi), Mazķūģu senkapi (Naudas kalniņš, Lazdu kalniņš), Bricu ezera mītne, Kāpurkalna senkapi, Vieķu pilskalns;*

3 mākslas pieminekļi – *Jaunpiebalgas luterāņu baznīcas altāris, ērģeles un kancele;*

15 vietējās nozīmes arheoloģijas pieminekļi (saskaņā ar apstiprināto valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstu). *(skatīt 5. tabulu)*

Valsts un vietējās nozīmes kultūrvēsturiskie pieminekļi

Nr.p.k.	Aizsardzības nr.	Vērtības grupa	Pieminekļa veids	Pieminekļa nosaukums	Atrašanās vieta
1.	463	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Bricu ezera mītne	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts;
2.	466	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Ezerbricu senkapi (Kara kapi)	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts;
3.	469	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Jaunpiebalgas senkapi (Zviedru kapi)	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts, Jaunpiebalga;
4.	471	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Mazķūģu senkapi (Naudas kalniņš, Lazdu kalniņš)	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts;
5.	472	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Tīrumviekšeļu pilskalns (Dobu kalns, Krāsns augša)	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts;
6.	476	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Tūlijas pilskalns	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts;
7.	636	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Kāpurkalna senkapi (Velna klēpis)	Jaunpiebalgas novads, Zosēnu pagasts;
8.	643	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Vieķu pilskalns	Jaunpiebalgas novads, Zosēnu pagasts;
9.	464	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Bricu apmetne	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts;
10.	465	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Jaunpiebalgas viduslaiku kapsēta ar bij.Zvanu priedi Cieres kalnā	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts, Jaunpiebalga;
11.	467	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Jānēnu viduslaiku kapsēta (Kapu kalns)	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts;

5. tabulas 1. turpinājums

12.	468	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Jaunģeistu viduslaiku kapsēta (Butkas kalniņš)	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts;
13.	470	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Lielmežu dobumakmens - kulta vieta	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts;
14.	473	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Tīrumviekšļu viduslaiku kapsēta	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts;
15.	474	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Tirznieku senkapi	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts;
16.	475	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Vecviekšļu viduslaiku kapsēta (Kapu kalns) ar zvanu priedi	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts;
17.	637	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Kāpurkalna Māras akmens - kulta vieta	Jaunpiebalgas novads, Zosēnu pagasts;
18.	638	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Muciņu viduslaiku kapsēta	Jaunpiebalgas novads, Zosēnu pagasts;
19.	639	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Kāpurkalna senkapi (Ievu kalniņš)	Jaunpiebalgas novads, Zosēnu pagasts;
20.	640	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Ormaņu viduslaiku kapsēta	Jaunpiebalgas novads, Zosēnu pagasts;
21.	641	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Stepeļu viduslaiku kapsēta	Jaunpiebalgas novads, Zosēnu pagasts;
22.	642	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Migļu viduslaiku kapsēta (Skaneles, Skanules kalns) un baznīcas vieta	Jaunpiebalgas novads, Zosēnu pagasts;
23.	644	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Zeikaru viduslaiku kapsēta	Jaunpiebalgas novads, Zosēnu pagasts;
24.	3124	Valsts nozīmes	Māksla	Altāris	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts, Jaunpiebalga;

5. tabulas nobeigums

25.	3125	Valsts nozīmes	Māksla	Ērģeles	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts, Jaunpiebalga;
26.	3127	Valsts nozīmes	Māksla	Kancele	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts, Jaunpiebalga;
27.	12	Valsts nozīmes	Vēsture	Komponista E.Dārziņa dzimtās mājas, Jaunpiebalgas pagastskola	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts;
28.	13	Valsts nozīmes	Vēsture	Gleznatāja K.Miesnieka dzimtās mājas	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts;
29.	8751	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Jaunpiebalgas luterāņu baznīca	Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalgas pagasts, Jaunpiebalga, Gaujas iela 23;

1.6.3. Ainavas

Jaunpiebalgas novada lielāko daļas ainavu telpas veido paugurainais reljes, lineārie ainavu elementi (upes, strauti, meliorācijas grāvji, elektrolīnijas u.c.), lauksaimniecībā izmantojamās zemes (ganības, pļavas, tīrumi), nelieli mežu masīvi, krūmāji vai atsevišķu koku puduri, kā arī apdzīvotās vietas. Te raksturīga zemes lietojumu veidu daudzveidība un sīkkontūrainība. Nelieli mežu masīvi (galvenokārt priežu – egļu – sīklapju), atsevišķu koku puduri un krūmāji ir izvietojušies starp lauksaimniecībā izmantojamām zemēm, viensētām, ciemiem un skrajciemiem. Teritorijā atrodas arī daži kultūrvēsturiskie objekti. Estētiski pievilcīgs un paugurainēm tipisks mozaīkveida ainavas tips, ka raksturojas ar samērā lielu ainavisko daudzveidību. No vizuālā uztveres viedokļa tuvi un noslēgti skati mijas ar tāliem un atklātiem.

Jaunpiebalgas ciema urbanizētā ainavu telpa aizņem Jaunpiebalgas ciema teritoriju. Atrodas vairāku nozīmīgu ceļu - Jaunpiebalgas - Cēsaines, Jaunpiebalgas - Vecpiebalgas un Jaunpiebalgas - Drustu krustpunktā.

Jaunpiebalgas ciema ainavu veido vēsturiski izveidojusies apbūve (dzīvojamo savrupmāju apbūve, daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apbūve, ražošanas uzņēmumu apbūves teritorijas, sabiedriskās ēkas un tehniskās infrastruktūras objekti), dabas (Gaujas un Virdes upes, Jaunpiebalgas vidusskolas parks u.c.) un kultūrvēsturiskie elementi (Jaunpiebalgas luterāņu baznīca, bijušais Jaunpiebalgas muižas krogs u.c.). Raksturīga līnijveida apbūve, kas koncentrējusies gar autoceļu Jaunpiebalga - Vecpiebalga.

Melnbārži ir Jaunpiebalgas novada Zosēnu pagasta administratīvais centrs, bet Abrupē līdz 1940.gadam atradās Jaunpiebalgas pagasta centrs. Abrupē vēl šobrīd ir apskatāma vēsturiskā pagasta māja, kas celta no laukakmeņiem, bet dekoratīvās logu ailes no sarkaniem

ķieģeļiem. Šo abu ciemu ainavu veido vēsturiski izveidojusies apbūve - dzīvojamās mājas (t.sk. līvānu mājiņas), veikali dabas un kultūrvēsturiskie elementi.

1.7. Tehniskā infrastruktūra

1.7.1. Ceļi un ielas

Valsts autoceļu tīkls

Jaunpiebalgas pagasta teritoriju šķērso 21,5 km valsts 1. šķiras autoceļi:

- P 29 Rauna - Drusti – Jaunpiebalga,
- P 33 Ērgļi – Jaunpiebalga – Saliņkrogs (ar melno segumu no Jaunpiebalgas līdz Vecpiebalgai)

72 km valsts 2. šķiras autoceļi, t.sk.:

- V 302 Jaunpiebalga – Pērle,
- V 303 Abrupe – Jēci – Gatarta,
- V 301 Jaunzemi – Rēveļi – Ranka ,
- V 322 Zeltiņi – Jānēni – Geisti,
- V 338 Jaunpiebalga – Jēci,
- V 299 Rauna – Taurene – Abrupe,
- V 412 Ķeņģi – Jaunpiebalga,
- V 845 Liede – Abrupe.
- V 235 Lembis – Drusti – Vecpiebalga
- V 304 Drustu stacija - Zosēni
- V 325 Dzērbene – Gaujmaļi.

Teritorijā ir 4 valsts pārziņā esoši tilti:

- tilts uz 1. šķiras valsts autoceļa *P 29 Rauna - Drusti – Jaunpiebalga* ir dzelzsbetona tilts pār Gauju,
- tilts pār Gauju Jaunpiebalgā uz valsts 2. šķiras autoceļa *V 338 Jaunpiebalga - Jēci*,
- tilts pār Gauju Jēcos uz valsts 2. šķiras autoceļa *V 303 Abrupe – Jēci – Gatarta*.
- *tilts pār Gauju Melnbāržos uz autoceļa V 304 Drustu stacija – Zosēni* (tilta tehniskais stāvoklis ir neapmierinošs) .

Visiem Jaunpiebalgas pagastā esošajiem valsts 1. šķiras autoceļiem ir IV tehniskā kategorija, savukārt valsts 2. šķiras autoceļiem – V tehniskā kategorija.

Vislielākā transporta intensitāte ir uz autoceļa *P 33 Ērgļi - Jaunpiebalga - Saliņkrogs* posmā Vecpiebalga – Jaunpiebalga, kas daļēji ir saistīts ar to, ka šim ceļa posmam ir vislabākais segums Cēsu un Rīgas virzienā. Autoceļš savieno Jaunpiebalgu ar Vecpiebalgu un nodrošina Jaunpiebalgas izeju uz Cēsīm un Rīgu.

Pašvaldības autoceļi un ielas

Vietējās nozīmes ceļiem, neskatoties uz samērā zemo satiksmes intensitāti, ir svarīga sociālā nozīme iedzīvotāju dzīves līmeņa paaugstināšanā un tradicionālās Latvijas lauku vides saglabāšanā.

Pašvaldības ceļu kopējais garums Jaunpiebalgas novadā ir 110,53 km, t. sk., 69,07 km ir B kategorijas ceļi, 29,14 km ir C kategorijas ceļi, 12,322 km ir ielas, no kurām 10,04 km ir

Jaunpiebalgas ciemā, bet 2,80 km Melnbāržu ciemā. Ar melno jeb asfaltbetona segumu ir tikai 6,85 km ielas ciemu teritorijā, bet pārējie pašvaldības pārziņā esošie ceļi ir ar grants segumu. Perspektīvā būtu nepieciešams būtiski uzlabot pašvaldību autoceļu apsaimniekošanu un asfalta seguma uzlikšana nozīmīgākajām ielām Jaunpiebalgas ciemā.

1.7.2. Dzelzceļa teritorija

Jaunpiebalgas novadā novietota dzelzceļa līnija "Ieriķi – Gulbene", kuras kopgarums ir 105 km, bet Jaunpiebalgas novada teritorijā 23 km, tika slēgta 1999. gadā, bet 2009.gadā līnijā dzelzceļa sliedes tika demontētas. Risinājums teritorijas izmantošanai nav rasts.

1.7.3. Sabiedriskais transports

Pasažieru pārvadājumus Jaunpiebalgas novadā veic a/s "CATA" un IU "Bels-AB". Jaunpiebalgas novadā skolēnu pārvadājumus uz/no skolas ir nodrošināti 5 maršrutos. Ārējo maršrutu skaits ir pietiekošs, iedzīvotāji no novada administratīvā centra Jaunpiebalgas var nokļūt uz/no reģionālas nozīmes centru Cēsīm, uz/no apkārtējo pagastu administratīvajiem centriem (Vecpiebalgu, Drustiem.), uz Latvijas galvaspilsētu Rīgu, kā arī vienreiz nedēļā uz/no tuvākajām pilsētām – Smilteni un Gulbeni. *(skatīt 6. tabulu)*

Sabiedriskā transporta maršruti

<i>Maršruts</i>	<i>Kursēšanas dienas*</i>	<i>Atiešanas laiks (no galapunkta)</i>
→ Vietējie maršruti skolēnu pārvadāšanai		
<i>Vecpiebalga – Jaunpiebalga</i>	1,2,3,4,5	7:10
<i>Jaunpiebalga – Vecpiebalga</i>	1,2,3,4	16:15
<i>Jaunpiebalga-Melnbārži</i>	1,2,3,4,5	15.30
<i>Melnbārži- Jaunpiebalga</i>	1,2,3,4,5	7:40
<i>Drusti - Dūķi- Jaunpiebalga</i>	1,2,3,4,5	8.05
<i>Drusti - Dūķi- Jaunpiebalga</i>	1,2,3,4,5	15.35
<i>Jaunpiebalga-Dūķi-Drusti</i>	1,2,3,4,5	16.10
<i>Jaunpiebalga – Ranka – Jaunpiebalga</i>	1,2,3,4,5	No rīta
<i>Jaunpiebalga – Ranka – Jaunpiebalga</i>	1,2,3,4,5	Vakarā
<i>Jaunpiebalga-Variņi-Rempi-Jaunpiebalga</i>	1,2,3,4,5	7.50
<i>Jaunpiebalga-Variņi-Rempi-Jaunpiebalga</i>	1,2,3,4,5	15.40
→ Cēsu un Vecpiebalgas virzienā		
<i>Jaunpiebalga - Vecpiebalga – Cēsis</i>	1,2,3,4	06:00
<i>Jaunpiebalga - Vecpiebalga – Cēsis</i>	5	08:40
<i>Jaunpiebalga - Zosēni - Cēsis</i>	1,2,3,4,5,6	7:00
<i>Jaunpiebalga - Zosēni - Cēsis</i>	5,7	16:25
<i>Jaunpiebalga – Vecpiebalga</i>	1,2,3,4	08:40
<i>Cēsis - Zosēni – Jaunpiebalga</i>	1,2,3,4,5,6,7	13:35
<i>Cēsis - Vecpiebalga – Jaunpiebalga</i>	1,2,3,4	15:20
<i>Cēsis - Zosēni – Jaunpiebalga</i>	5	17:30
→ Rīgas virzienā		
<i>Jaunpiebalga - Skujene – Rīga</i>	5	05:45
<i>Jaunpiebalga-Drusti – Rīga</i>	1,2,3,4,5,6	4:45
<i>Jaunpiebalga – Rīga</i>	7	15:04
<i>Jaunpiebalga - Skujene – Rīga</i>	7	15:30
<i>Rīga - Skujene – Jaunpiebalga</i>	5	15:25
<i>Rīga - Drusti – Jaunpiebalga</i>	1,2,3,4,6,7	15:40
<i>Rīga - Drusti - Jaunpiebalga</i>	7	20:10

*Paskaidrojumi:

1 – pirmdiena, 2 – otrdiena, 3 – trešdiena, 4 – ceturtdiena, 5 – piektdiena, 6 – sestdiena, 7 – svētdiena.

Sabiedriskā transporta autobusi (izņemot pašvaldības nodrošinātos skolēnu pārvadājumus) kursē pa valsts autoceļiem - P 33 Ērgļi – Jaunpiebalga – Salinškrogs, P 29 Rauna - Drusti – Jaunpiebalga.

1.7.4. Sakari

Jaunpiebalgas pagastā sakaru sistēmu nodrošina SIA “Lattelecom”, SIA “Latvijas Mobilais Telefons”, SIA “TELE2”, kā arī a/s “Latvijas pasts”.

Stacionāro telekomunikāciju pakalpojumus Jaunpiebalgas pagastā sniedz SIA “Lattelecom”.

Jaunpiebalgas novadā mobilo telekomunikāciju sakarus nodrošina 3 mobilo sakaru operatori – SIA “Latvijas Mobilais Telefons”, SIA “TELE2” SIA “BITE Latvija”.

A/S Latvijas pasta Jaunpiebalgas novadā atrodas 2 pasta nodaļas Jaunpiebalga un Pērlupe. kas sniedz pasta pakalpojumus novada iedzīvotājiem . Jaunpiebalgas pasta nodaļā nodarbinātie pastnieki apkalpo gan Jaunpiebalgas novada, gan arī daļēji Vecpiebalgas novada teritoriju.

1.7.5. Energoapgāde

Jaunpiebalgas pagastā elektroapgādi nodrošina VAS "Sadales tīkli". Elektroapgādes līnijas visu novada teritoriju. Gan pagasta uzņēmumi un iestādes, gan viensētas ar elektroenerģiju tiek nodrošināti nepieciešamajā daudzumā un kvalitātē.

Novada administratīvo teritoriju šķērso 110 kV elektroenerģijas pārvades līnija, 20 kV elektrolīniju kopgarums ir 123,825 km, bet zemsprieguma līniju kopgarums – 221,799 km. Teritorijā atrodas 77 transformatoru apakšstacijas.

1.7.6. Komunālā saimniecība

1.7.6.1. Ūdensapgāde un kanalizācija

Centralizētās ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes pakalpojumus Jaunpiebalgas novadā nodrošina Jaunpiebalgas novada Komunālā saimniecība, kas ir Jaunpiebalgas pašvaldības struktūrvienība un:

- atbild par ūdenssaimniecības darbību atbilstoši LR likumdošanai, novada domes pieņemtajiem lēmumiem un noslēgtajiem līgumiem,
- organizē darbus, kas saistīti ar ūdensvada, kanalizācijas siltumapgādes sistēmu apkalpošanu un remontu un veic šo darbu kontroli,
- kontrolē ūdens racionālu izmantošanu, kā arī notekūdeņu kvalitatīvo sastāvu.

Jaunpiebalgas novada dome ir izdevusi saistošos noteikumus par ūdens apgādes un notekūdeņu novadīšanas tarifiem.

Jaunpiebalgas novada dome no 2008. līdz 2012. gadam ir realizējusi Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projektu "Jaunpiebalgas ūdenssaimniecības attīstības I kārtā", kura ietvaros: **veikta:**

1. ūdens ieguves sakārtošana – izbūvējot jaunu artēzisko urbumu ūdensgūtnē, izbūvējot jaunu ūdens attīrīšanas staciju izbūve ar max jaudu 230 m³/dnn, rekonstruējot esošo ūdenstorni, slēdzot 3 artēziskās akas; rekonstruējot 1,10 km ūdensvada, **iegādājot** mobilo dīzeļģeneratoru;

2. jaunu notekūdeņu attīrīšanas ietaišu (jauda 228 m³/d, max 450 m³/d) izbūve; veicot arī kanalizācijas cauruļvadu 0,21 km garumā rekonstrukciju, 2 kanalizācijas sūkņu staciju (jauda 2,8 l/s un 8,3 l/s) rekonstrukciju un 1 jaunas kanalizācijas sūkņu stacijas (jauda 2,8 l/s) izbūvi.

3. Ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu atjaunošana un paplašināšana, kas ietver:

ūdensvadu rekonstrukciju (1,10 km), kanalizācijas kolektoru rekonstrukciju (0,21 km), jaunu kanalizācijas kolektoru izbūvi (1,30 km), jaunu kanalizācijas spiedvadu izbūvi (0,72 km), 2 jaunu kanalizācijas sūkņu staciju izbūvi.

Pirms projekta ieviešanas centralizētu ūdensapgādi izmantoja 360 iedzīvotāji jeb 35% no Jaunpiebalgas ciema iedzīvotājiem, bet centralizētu kanalizāciju 31%. Projekta ieviešanas rezultātā centralizēta ūdensapgāde iespējama 70% (aptuveni 700 iedzīvotājiem) Jaunpiebalgas ciema iedzīvotāju, bet centralizēta kanalizācija – 67% (aptuveni 670 iedzīvotājiem).

Iecerēts, ka ilgtermiņā pakalpojuma izmantošana palielināsies. Ieviešot Jaunpiebalgas ūdenssaimniecības attīstības II kārtas projektu, plānots palielināt vēl priekš aptuveni 150

iedzīvotājiem, ierīkojot jaunu ūdens un kanalizācijas tīklus Emīla Dārziņa, Tilta, Pļavas un Krasta ielās.

Melnbāržu ciemā centralizētai kanalizācijas sistēmu izmanto 150 iedzīvotāji jeb aptuveni 50%. Bērzu ielas dzīvojamo māju un Gaujas ielas A puses mājām ir centralizēta ūdensapgāde, bet kanalizācijas ūdeņi uzkrājas izsmeļamās akās.

Jaunpiebalgas novada ciemos nav izbūvēta dalīta lietus kanalizācijas sistēma. Lietus ūdens nonāk vietējas nozīmes vaļējos grāvjos vai infiltrējas gruntī.

1.7.6.2. Siltumapgāde

Centralizētu siltumapgādi Jaunpiebalgas ciema iedzīvotājiem nodrošina 4 pašvaldības katlumājas (*skatīt 7. tab*)

Individuālas apkures sistēmas (savas katlu mājas) ir arī lielākajiem Jaunpiebalgas pagasta uzņēmumiem –SIA “Piebalgas alus” (Jaunpiebalgā, Gaujas ielā 2; kurināmais - šķidrās kurināms (krāšņu destilāts)), SIA “Woodside Development Latvia” (Jaunpiebalgā, Rūpniecības ielā 1; kurināmais - koksne, koksnes atlikumi).

7. tabula

Pašvaldības katlu mājas raksturojums

Nr. p. k.	Katlumāja/ siltumcentrāle	Jauda (MW)	Kurināmais	Ar siltumapgādi nodrošinātie objekti
1.	Katlumāja Jaunpiebalgā, Priežu ielā 8	0,55	Malka	Jaunpiebalgas bērnu dārzu un Jaunpiebalgas sākumskolu
2.	Katlumāja Jaunpiebalgā, Gaujas ielā 4	0,21	Koksnes granulas	Pašvaldības administratīvā ēka Gaujas ielā 4, Jaunpiebalgā
3.	Katlumāja Jaunpiebalgā, Gaujas ielā 41, vidusskola		Malka	Vidusskola
4.	Katlu māja Jaunpiebalgā Dārza ielā 4	2,5	Koksnes granulas	Daudzdzīvokļu mājas Dārza ielā 2, 4; Br. Kaudzīšu ielā 3,5,7,7A, Jaunpiebalgā

Kopējais siltumtrases garums Jaunpiebalgas ciemā ir 0,5 km. Ar centralizētu siltumapgādi ir nodrošināti 309 aptuveni 30% no ciema iedzīvotājiem) ciema iedzīvotāji, kas dzīvo daudzdzīvokļu mājās, kā arī pašvaldības administratīvā ēka, vidusskola, bērnu dārzs un sākumskola.

Daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji visu gadu tiek nodrošināti arī ar karsto ūdeni.

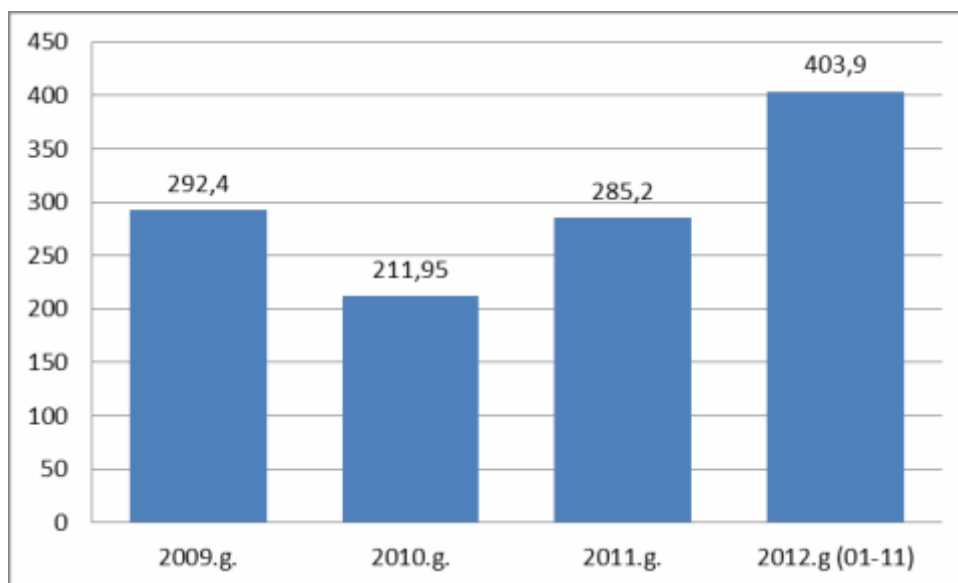
Jaunpiebalgas pagasta lauku teritorijas iedzīvotāji, kā arī Jaunpiebalgas ciema iedzīvotāji, kas nav pieslēgti pie centralizētās ūdensapgādes sistēmas, siltumapgādi veic individuāli, kā kurināmo pārsvarā izmantojot koksni.

Kā nozīmīga problēma minama daudzdzīvokļu māju zemā siltumefektivitāte.

1.7.6.3. Atkritumu apsaimniekošana

Atkritumu savākšanas, izvešanas un noglabāšanas pakalpojumus Jaunpiebalgas novadā nodrošina SIA BO "Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija" (turpmāk SIA "ZAAO"). Saskaņā ar SIA "ZAAO" sniegto informāciju Jaunpiebalgas novada teritorijā 2012. gada novembrī līgumus par sauso atkritumu apsaimniekošanu noslēgušas 316 fiziskās personas un 30 juridiskās personas. Vērtējot savākto nešķirotu sadzīves atkritumu apjomu, var secināt, ka kopš 2009. gada tas ir aptuveni 1600 m³ gadā. Neliels apjoma samazinājums bija vērojams 2010. gadā.

Jaunpiebalgas novada teritorijā ir izvietoti 364 (240 l) un 46 (1100 l) atkritumu konteineri.

14. att. Šķirotu atkritumu (izlietotais iepakojums) savāktais apjoms (m³) (SIA "ZAAO" dati)

2003. gadā Jaunpiebalgas ciemā izveidots šķirotu atkritumu pieņemšanas laukums. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem laika posmā no 2009. gada, 2012. gadā ir būtiski pieaudzis šķirotu atkritumu (izlietotā iepakojumā) Jaunpiebalgas novadā savāktais apjoms (skatīt 14. att.)

Jaunpiebalgas pagastā saražotie atkritumi tiek nogādāti uz Ziemeļvidzemes reģiona cieta sadzīves atkritumu izgāztuvi "Daibe"

Jaunpiebalgas pagastā nav nozīmīgu bīstamo atkritumu avotu. Tomēr zināms, ka ir vēl dažas bezsaimnieka minerālmēslu glabātuves, kurās stāv nelikvidās ķimikālijas.

Diemžēl lauku teritorijā, iedzīvotāji sadzīves atkritumus dažkārt izber arī mežos, ceļmalās, pie apdzīvotām vietām u.c. neatļautās vietās, kas rada gan piesārņojumu apkārtējai videi, gan draudus cilvēku veselībai.

Jaunpiebalgas novadā nav beigto dzīvnieku apbedīšanas vietas/kapsētas. Pagasta teritorijā ir noteikta beigto dzīvnieku dedzināšanas vietas, mājdzīvnieku masveida saslimšanas/sērgas gadījumā.

1.7.6.4. Mājokļu fonds un tā apsaimniekošana

Izvērtējot Centrālās statistikas pārvaldes un Apvienotās būvvaldes datus var secināt, ka iedzīvotāji Jaunpiebalgas novadā dzīvo gan daudzdzīvokļu, gan individuālās mājās. 2009. gadā novadā bija 836 dzīvojamās mājas, no kurām 756 bija ģimenes mājas, bet 52 bija vairāk par 3 dzīvokļiem. Daudzdzīvokļu mājās dzīvo aptuveni 20% novada iedzīvotāju. Vairums lielo (virs 10 dzīvokļiem) daudzdzīvokļu māju pamatā būvētas 20 gadsimta astoņdesmitajos

gados. Lai gan ēkas ir stipri nolietotas, pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas nav uzbūvēta neviena daudzdzīvokļu māja. Vairāk par pusi no dzīvojamām mājām novadā būvētas pirms 1960. gada, t.i., mājokļi ir vecāki par 50 gadiem.

1.7.6.5. Kapsētas

Jaunpiebalgas pagasta teritorijā atrodas 1 kapsēta, kurā notiek apbedījumu, ar kopējo platību 17,00 ha, to apsaimnieko Jaunpiebalgas novada dome. Laika gaitā kapsētas mūris, kurš apjož 10 ha lielo veco kapu teritoriju, ir ļoti bojāts, tāpēc Jaunpiebalgas novada dome 2008.gadā uzsāka tā atjaunošanu. Darbs norit vairākās kārtās un tiek vākti ziedojumi. Izmantojot Eiropas Lauksaimniecības fonda Lauku attīstībai finansējumu, 2011. gadā veikta Jaunpiebalgas kapsētas mūra atjaunošanas 2. kārtā

Jaunpiebalgas kapi ir vieni no vecākajiem visā Latvijā. Apbedījumi sākti ap 1710.gadu. Kapsētā atdusas daudzi cilvēki, kuri savu dzīvi veltījuši Latvijai: mākslinieks Kārlis Miesnieks, tulkotājs Augusts Ģiezens, dzejnieks Pēteris Ceriņš, LKO kavalieri Pēteris Cīpurs un Pēteris Tabiņš, viens no pirmajiem profesionālajiem fotogrāfiem Artūrs Dulbe, skolotājs un dzejnieks Ceriņu Pēteris, Valmieras teātra režisors Antons Titāns, dzejnieka Jāņa Sudrabkalna, komponista Emīla Dārziņa vecāki, dramaturgs Jānis Jēps-Baldzēns u.c. Kapsētas žogs sāks celt 19.gs. otrajā pusē. Tā visvecākā daļa atrodas ZR pie kapu mājas. Mūris tika veidots talkas kārtībā un darbs ildzis daudzu gadu garumā- līdz 20.gs. sākumam. Žogu mūrējušu vietējie meistari no laukakmeņiem un kaļķa javas, bez cementa. Tā kopējais garums ir 1307 metri.

1.8. Sociālā infrastruktūra un pakalpojumi

1.8.1. Jaunpiebalgas vidusskola

Jaunpiebalgas vidusskola dibināta 1946. Gadā un tā realizē 8 izglītības programmas Jaunpiebalgā 2012./2013. mācību gadā darbojas 4 pirmsskolas grupas, kuras apmeklē 74 bērni no 1,5 - 6 gadu vecumam, bet Zosēnu pagastā 2012./2013.m.g. pirmsskolas grupu apmeklē 10 bērni vecumā no 2 līdz 5 gadiem.

Vispārējās izglītības programmās:

- Pirmskolas izglītības programma;
- Pamatizglītības programma;
- Vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programma;
- Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma;
- Pamatizglītības pedagoģiskās korekcijas programma;
- Speciālās izglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem;
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem;
- Vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena neklātienes programma.

Audzēkņu skaits 2012./2013. m.g. sākumā bez pirmskolas bija 311 audzēkņi. Salīdzinot ar apkārtējiem novadiem, var secināt, ka pēc izglītojamo skaita Jaunpiebalgas vidusskola ir lielākā lauku vidusskola tuvākajā apkārtnē, kurā mācās skolēni no visiem apkārtējiem novadiem.

Kopš 2009. gada Jaunpiebalgas vidusskolā kā struktūrvienība iekļauta Pētera pamatskola Melnbāržos, bet kopš 2012. gada janvāra – Piebalgas pamatskola.

Lai nodrošinātu izglītības kvalitāti, Kopš 1998. gada, veiksmīgi piesaistot Eiropas Savienības un valsts finansējumu, Jaunpiebalgas vispārīgizglītojošās skolās veiktas būtiskas investīcijas: labiekārtotas vidusskolas un sākumskolas virtuves, uzbūvēta sporta zāle, fizikas, darbmācības un ķīmijas kabinetu ēka, vidusskolas ēka pielāgota personām ar kustību traucējumiem, veikts skolu informatizācija.

1.8.2. Jaunpiebalgas mūzikas un mākslas skola

Jaunpiebalgas mūzikas skola darbu sāka 1986. gadā. 2003. gadā tika licencēta vizuāli plastiskās mākslas programma un skola pārtapa par mūzikas un mākslas skolu. 2010/2011. mācību gadā skolā bērni no 8 pagastiem apgūst klavierspēli, vijološpēli, dažādus pūšamos instrumentus un ērģeles. Skolas audzēkņi regulāri piedalās dažādos konkursos, koncertos. Vairāki tās absolventi turpina izglītību mūzikas koledžās, augstskolās, ir kļuvuši par profesionāliem mūziķiem un mūzikas pedagogiem. 2012/2013. mācību gadā skolā strādā 13 pedagogi – 9 mūzikas programmās un 4 mākslas programmās. Mūzikas programmās audzēkņi apgūst klavierspēli, ērģeļspēli (*ir iespēja mācīties gan kā specialitāti, gan kā izvēles instrumentu*), vijološpēli, pūšaminstrumentu spēli (*flauta, klarnete, saksofons, fagots, trompete, eifonijs*), ģitāras spēli.

Vizuāli plastiskās mākslas programmā audzēkņi apgūst zīmēšanu, gleznošanu, kompozīciju, mākslas valodas pamatus, darbu ar materiālu, veidošanu.

2012./2013. mācību gada sākumā Jaunpiebalgas mūzikas un mākslas skolā mācījās 155 audzēkņi, tsk, 64 audzēkņi mākslas programmā.

1.8.3. Jaunpiebalgas reģionālā tautskola

Pateicoties Cēsu rajona padomei un Jaunpiebalgas pagasta atbalstam 1999.gada 16. aprīlī tiek nodibināta Jaunpiebalgas reģionālā Tautskola, kā pagasta struktūrvienība. Tautskolas darbības teritorija aptver ne tikai bijušā Cēsu, bet arī kaimiņu rajonu pagastus, novadus.

Tautskolas uzdevumi ir:

- organizēt interešu kursus, seminārus iedzīvotāju tālākizglītībai;
- atbalstīt un veicināt apmeklētāju pašapziņas veidošanos, pievērsties to problēmām; rosināt novada un apkārtējos iedzīvotājus amatniecības prasmju iedzīvināšanā, palīdzēt pilnveidoties inovatīvos veidos;
- veicināt iedzīvotāju garīgo, ekonomisko, sociālo un politisko pilnveidošanos;
- veidot kontaktus ar personām un organizācijām, kam ir līdzīgi mērķi.

Tautskolas darbības metodes:

- rīkot lekciju ciklus, seminārus, konferences u.c. veida sarīkojumus;
- izdot periodiskus rakstus, līdzdarboties novada avīzē;
- organizēt kultūras pasākumus (tikšanās ar ievērojamiem cilvēkiem, dažādas izstādes, tematiskas ekskursijas);
- piedalīties amatniecības darbu izstādēs, novada gadatirgū „Izvēlies Piebalgu!”;
- ieteikt veiksmīgāko Tautskolas pasniedzēju darbību apkārtnes novados;
- meklēt iespējas finansējuma iegūšanā iedzīvotāju tālākizglītībai.

1.8.4. Jaunpiebalgas un Zosēnu kultūras nami

Jaunpiebalgas novadā darbojas 2 kultūras nami – Jaunpiebalgā un Melnbāržos. Vasaras periodā kultūras pasākumi norisinās Jaunpiebalgas estrādē, bet Līgo svētki arī privātīpašumā esošajā brīvdabas estrādē pie Skrāģu kroga.

Jaunpiebalgas kultūras namā 2010. gadā, izmantojot Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai finansējumu tika veikta rekonstrukcija. Jaunpiebalgas kultūras nama lielajā zālē ir 400 sēdvietas. Pagraba telpās izveidota izstāžu zāle „Velves”, kurā regulāri notiek dažādas izstādes.

1.8.5. Pašdarbība

Kultūras namos notiek dažādi kultūras pasākumi, kā arī darbojas dažādi pulciņi pirmskolas deju kolektīvs, jauniešu deju kolektīvs “Piebaldzēni”, vidējās paaudzes deju kolektīvs “Piebaldzēni”, 2 amatierteātri (Jaunpiebalgā “Triksleri” un Melnbāržos “Intermedija”), sieviešu vokālais ansamblis Jaunpiebalgā un Melnbāržos, dāmu deju grupa “Vēlais pīlādzis”, folkloras kopa, koris. Kopumā dažādos pulciņos darbojas 156 pieaugušie un 51 bērns.

1.8.6. Bibliotēkas

Jaunpiebalgas novadā darbojas 2 bibliotēkas – Jaunpiebalgā un Melnbāržos. Pateicoties projektam "Trešais tēva dēls", kopš 2009. gada bibliotēkās notiek lasītāju automatizēta apkalpošana, iedzīvotājiem ir pieejams bezmaksas internets, iespējams izmantot datoru.

1.8.7. Muzeji

1.8.7.1. Jaunpiebalgas novadpētniecības muzejs

Izveidots Jaunpiebalgas vidusskolas teritorijā 1977. gadā. Fondā ir daudzi unikāli dokumenti, kurus vākuši vietējie novadpētnieki jau vairāku gadsimtu garumā. Muzejā izveidotas ekspozīcijas:

- Jaunpiebalga senāk un tagad : seni dokumenti, attēli un ziņas par ievērojamiem novadniekiem;
- Etnogrāfija : klēts, kalpu istabas fragments, saimnieka guļamtelpa, darbarīki;
- Skolu vēsture : Jaunpiebalgas draudzes skola, Mārtiņskola, Jēkabskola, Pēterskola, Jāņaskola;
- Jaunpiebalgas vidusskolas skolotāji – veterāni, viņu stādītā aleja;
- 1941., 1949.gads Jaunpiebalgā;
- Tautas frontes aktivitātes Atmodas laikā.- Ilggadīgie Jaunpiebalgas mācītāji.

1.8.7.2. Emīla Dārziņa un Jāņa Sudrabkalna muzejs „Jāņaskola”

Atrodas pusceļā starp Veco un Jauno Piebalgu, simtgadīgu liepu alejas galā, divstāvu mūra ēkā, kurā gandrīz 100 gadus darbojusies skola. No 2009.gada 1.oktobra muzejs ir iekļauts Piebalgas muzeju apvienībā *Orisāre*. 1871.gadā Jāņaskola bija no laukakmeņiem celta vienkārtīga ēka ar salmu jumtu. Otro stāvu uzbūvēja 1875. gadā, bet pēc ugunsgrēka 1878. gadā celtni nācās atjaunot. Te skolotāju ģimenē 1875.gadā dzimis komponists Emīls Dārziņš un pavadījis 20 gadus. Pēc skolas slēgšanas 1965. gadā ēkā iekārtoja Emīla Dārziņa piemiņas

istabu, bet 1969. gadā atvēra muzeju, kurš bija Tajā apskatāma piemiņas ekspozīcija, bet lielajā klasē skan E. Dārziņa mūzikas ieraksti.

Ēkas pirmajā stāvā ir arī dzejniekam Jānim Sudrabkalnam (1894–1975) veltīta ekspozīcija, jo 1903.gada rudenī viņš te uzsācis savas skolas gaitas.

1.8.7.3. Baņutas muzejs

Muzejs, pirmās latviešu operas „Baņuta” libreta autora, Artūra Krūmiņa dzimtajās mājās „Skrāģu krogā”. 2011.gada 2. jūlijā, Jaunpiebalgas novada Zosēnu pagasta Skrāģu krogā durvis vēra režisora, Rīgas Pieminekļu aģentūras vadītāja Gunta Gailīša izveidotais "Baņutas" muzejs. Tajā var uzzināt arī par latviešu dzimtu likteņiem, tautas centieniem pēc mākslas un kultūras, kā arī par Piebalgas vēsturi. Muzeju dabiski papildina Baņutas parks – tajā iekārtotā skatuve pirmajam operas brīvdabas uzvedumam dabiski iekomponēta ainavā.

1.8.8. Sporta infrastruktūra un sports

2005.gadā ekspluatācijā tika nodota Jaunpiebalgas vidusskolas sporta zāle, kuras izbūvei piesaistītas valsts līdzfinansējums. Sporta zāle piemērota basketbola, volejbola, rokas bumbas, tenisa un citu sporta spēļu vajadzībām, ēkā paredzētas telpas sportistu garderobēm, dušām. To iespējams izmantot nevien Jaunpiebalgas vidusskolas sporta aktivitātēm, bet arī novada un apkārtnējo teritoriju iedzīvotāju sporta aktivitātēm. Sporta zālē darbojas skolas vecuma bērnu futbola pulciņi, līdz 2011. gadam risinājās Piebalgas turnīrs minifutbolā. Tomēr kopumā sporta aktivitātes zālē ir nelielas.

Nozīmīgi arī turpmāk Jaunpiebalgas vidusskolas sporta infrastruktūru attīstīt kā visiem novada iedzīvotājiem pieejamu. Kā viena no prioritātēm šeit izvirzāma vidusskolas stadiona rekonstrukcija.

Jaunpiebalgas novadā, pašvaldībai sadarbojoties ar Latvijas Riteņbraukšanas federāciju un velobraukšanas entuziastiem, kopš 2007. gada notiek tautas velobrauciens “Pāri Piebalgas pakalniem”. Velobrauciens notiek sporta un tautas klasēs, pulcējot dalībniekus no visas valsts.

Pateicoties Raimondam Dombrovskim un citiem entuziastiem, novadā notiek tautas slēpšanas aktivitātes, bet 2012. gada ziemā veiksmīgi tika organizēts tautas slēpojums.

Izplatību gūst arī nūjošanas aktivitātes novadā. Jaunpiebalgas attīstības fonds sadarbībā ar Jaunpiebalgas novada domi un Latvijas Tautas sporta asociāciju organizēja Lielo nūjošanas dienu, tādejādi popularizējot nūjošanu.

Tomēr neskatoties uz pozitīvajām tendencēm sporta aktivitātes novadā ir zemas, par ko liecina arī projekta HEPROGRESS (tiek finansēts no *ES nodarbinātības veicināšanas un sociālās solidaritātes programmas PROGRESS (2007–2013)–Progress VP2010/0783*) ietvaros veiktais pētījums, kur konstatēts, ka **ar fiziskām aktivitātēm vai sportu nodarboties nevēlas 82% novada iedzīvotāju**. Tāpēc, lai uzlabotu iedzīvotāju veselības stāvokli, būtiski veicināt iedzīvotāju izpratnes veidošanos par fiziskās aktivitātes lomu veselības nostiprināšanā.

1.8.9. Veselības aprūpe, sociālā palīdzība un drošība

1.8.9.1. Veselības aprūpe

Primāro medicīnisko palīdzību Jaunpiebalgas novada iedzīvotāji var saņemt Jaunpiebalgā SIA “Piebalgas doktorāts” (I. Brante ģimenes ārsta prakse), kā arī Melnbāržos feldšeru punktā (pieņem arī ģimenes ārste Zaiga Zariņa). SIA “Jaunpiebalgas pašvaldības ambulancē” darbojas arī zobārstniecības kabinets.

Medikamentus iedzīvotāji var iegādāties divās aptiekās - IK “Piebalgas aptiekā” un D.Ērgles “Eliksīrs” aptiekā.

Neatliekamo palīdzību sniedz Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, bet Jaunpiebalgā izvietota tā brigāde. Novada iedzīvotāji saņem reģionālas, nacionālas nozīmes centros un galvaspilsētā. Vairums iedzīvotāju izmanto Cēsu klīnikas pakalpojumus, jo ar Cēsīm Jaunpiebalgai ir salīdzinoši laba sabiedriskā transporta satiksme.

Sekundārās veselības aprūpes pakalpojumus

Projekta HEPROGRESS (tiek finansēts no *ES nodarbinātības veicināšanas un sociālās solidaritātes programmas PROGRESS (2007–2013)–Progress VP2010/0783*) ietvaros veiktajā pētījumā konstatēts, ka tikai nedaudz vairāk par pusi jeb 51% iedzīvotāju savu veselības stāvokli uzskata par labu vai ļoti labu, kā jau minēts, 82% iedzīvotāju nevēlas nodarboties ar fiziskajām aktivitātēm, 68% iedzīvotāju pēdējā gada laikā nav apmeklējuši zobārstu, 56 % no sieviešu dzimuma respondentiem ne reizi pēdējo 12 mēnešu laikā nav apmeklējušas ginekologu, Jaunpiebalgas novadā iedzīvotāji izteikti retāk kā citos novados uzturā lieto augļus un dārzeņus. Minētie dati liecina par problēmām sabiedrības veselības jomā – sabiedrībai nav izpratnes par fizisko aktivitāšu, pareiza uztura un profilaktisko pārbaūžu nozīmību veselības saglabāšanā.

Novada domes veiktajā iedzīvotāju aptaujā visvairāk iedzīvotāju par novadā pieejamiem veselības pakalpojumiem ir izteikušies pozitīvi. Par ģimenes ārsta pieejamību un kvalitāti 44% no aptaujātajiem ir izteikusies, ka tā drīzāk apmierina, 13%, ka ļoti apmierina, bet par zobārstu – 36% drīzāk apmierina, 12% ļoti apmierina.

1.8.9.2. Sociālā palīdzība

Jaunpiebalgas novada dome par sociālās palīdzības jautājumiem ir atbildīga sociālās aprūpes nodaļa. Sociālo pakalpojumu sniegšanu reglamentē pašvaldības izdoti saistošie noteikumi "Par sociālajiem pakalpojumiem Jaunpiebalgas novadā, bet sociālo pabalstu sniegšanu" saistošie noteikumi "Par sociālajiem pabalstiem Jaunpiebalgas novadā".

Jaunpiebalgas novadā sniedz vai nodrošina šādus sociālos pakalpojumus:

- sociālā darba pakalpojums;
- sociālās aprūpes pakalpojums dzīvesvietā;
- ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums pieaugušai personai institūcijā;
- ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums bērnam institūcijā;
- higiēnas pakalpojums;
- sociālā rehabilitācijas pakalpojums dzīvesvietā vai institūcijā bērnam, kurš cietis no prettiesiskām darbībām;
- sociālās rehabilitācijas pakalpojums institūcijā personai sociālās funkcionēšanas spēju uzlabošanai.

1.8.9.3. Bāriņtiesas

Bāriņtiesa ir novada pašvaldības izveidota aizbildnības un aizgādņības iestāde (Bāriņtiesu likuma 2.panta pirmā daļa).

Jaunpiebalgas novada bāriņtiesa izveidota, apvienojot Zosēnu un Jaunpiebalgas pagasta bāriņtiesas, 2009. g. 21. janvārī, apstiprinot jaunizveidoto bāriņtiesu 6 locekļu sastāvā ar darbības laiku - uz 5 gadiem. Jaunpiebalgas novada bāriņtiesa, kā novada domes izveidota aizbildnības un aizgādņības iestāde, savā darbībā pamatojas uz normatīvajiem aktiem un publisko tiesību principu.

1.9. Sabiedrības informēšana

Informācijas sniegšanas mērķis ir informēt par aktualitātēm novada pašvaldībā un veicināt iedzīvotāju līdzdalību pārvaldē.

Informatīvs laikraksts „Avīze Piebaldzēniem”, domes izdevums:

Regulāri tiek uzdots novada izdevums “Avīzes Piebaldzēniem”. Tas ir ikmēneša, bezmaksas izdevums ar apjomu 12 lappuses un 700 eksemplāru tirāžu. Ar izdevuma starpniecību tiek nodrošināta domes darba un arī projektu publicitāte.

Jaunpiebalgas novada mājas lapa:

Ir izveidota Jaunpiebalgas novada mājas lapa www.jaunpiebalga.lv, kurā pieejama informācija par novadu un politisko un administrācijas struktūru, kā arī pilsētas un pagastu sniegtā informācija par aktuālākajiem notikumiem novadā. Mājas lapā tiek ievietoti domes publiskie dokumenti. Šeit pieejams arī laikraksts “Avīze Piebaldzēniem”. Mājas lapas administrators regulāri veic analīzi par vairāk apmeklētākajām sadaļām un ievieto jaunas sadaļas pēc iedzīvotāju vai speciālistu pieprasījuma.

Ierosinājumu kastītes:

Iedzīvotāju ērtībai Jaunpiebalgas novada domes ēkas 1.stāva vestibilā ir novietota pasta kastīte ierosinājumiem, sūdzībām un priekšlikumiem.

Informatīvs stends:

Lai nodrošinātu pieejamību un iespēju iepazīties ar novada domes aktuālo informāciju, kārtējo domes sēžu darba kārtību un citiem jaunumiem, domes ēkas 1.stāva vestibilā izvietots informācijas stends.

Projektu publicitātes veidošana:

Svarīgs sabiedrisko attiecību uzdevums ir novada domes iniciēto projektu popularizēšana, vienlīdz izpildot ES Publicitātes regulu (ja naudas donors ir ES) un parādot novada attīstību, novada rūpes par savas teritorijas izaugsmi, infrastruktūru uzlabošanu (sociālo, izglītības utt.). Projektu publicitāte nodrošina caurspīdīgu projekta realizācijas gaitu, dod jaunu informāciju sabiedrībai par novadā ienākošajām investīcijām. Publikācijas tiek ievietotas izdevumā „Avīze Piebaldzēniem”, www.jaunpiebalga.lv, laikrakstā „Druva”.

Citi pasākumi:

Domes sēžu protokoli, publisko iepirkumu paziņojumi, saistošie noteikumi, dažādu iesniegumu veidlapu paraugi publiski pieejami katram iedzīvotājam Jaunpiebalgas novada domes telpās, Gaujas ielā 4, Jaunpiebalgā.

Lai veicinātu Jaunpiebalgas novada tēla atpazīstamību, ir izstrādāts un apstiprināts ģerbonis un karogs.

Saskaņā ar Lursoft statistiku, Jaunpiebalgas novadā 2012.gada jūlijā reģistrētas 19 sabiedriskās organizācijas, biedrības un nodibinājumi.

1.10. Pašvaldības resursi attīstības veicināšanai

1.10.1. Pašvaldības pārvaldes struktūra

Pašvaldības iedzīvotāju pārstāvību nodrošina to ievēlēts pašvaldības lēmējorgāns - novada dome, kas pieņem lēmumus; nosaka pašvaldības institucionālo struktūru; lemj par autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu īstenošanu un par kartību, kāda nodrošina pašvaldībai deleģēto valsts pārvaldes funkciju un pārvaldes uzdevumu izpildi; izstrādā un izpilda pašvaldības budžetu.

Pašvaldības dome atbilstoši kompetencei ir atbildīga par pašvaldības institūciju tiesisku darbību un finanšu līdzekļu izlietojumu.

Jaunpiebalgas novada dome tiek ievēlēta pašvaldību vēlēšanās un sastāv no 13 deputātiem.

Jaunpiebalgas novada domes darbības nodrošināšanai no deputātu vidus ir izveidotas šādas komitejas un komisijas - Finanšu un attīstības komiteja, Sociālās aprūpes komiteja, Kultūras, izglītības un sporta komiteja, Komunālās saimniecības, ceļu un labiekārtošanas komiteja, Administratīvā komisija.

Atsevišķu pašvaldības funkciju pildīšanai darbojas no deputātiem, domes darbiniekiem un iedzīvotājiem izveidotas Privatizācijas, Velēšanu un Iepirkumu komisijas.

Jaunpiebalgas novada domes darbību un funkciju izpildi nodrošina sekojošas nodaļas: Administrācija (sekretariāts, personāldaļa, grāmatvedība, nekustama īpašuma speciāliste, juriste), Dzimtsarakstu nodaļa, Bāriņtiesa, Komunālā saimniecība, Auto ceļu fonds, Lauksaimniecības organizators.

1.10.2. Pašvaldības iestādes un dalība sabiedrībās

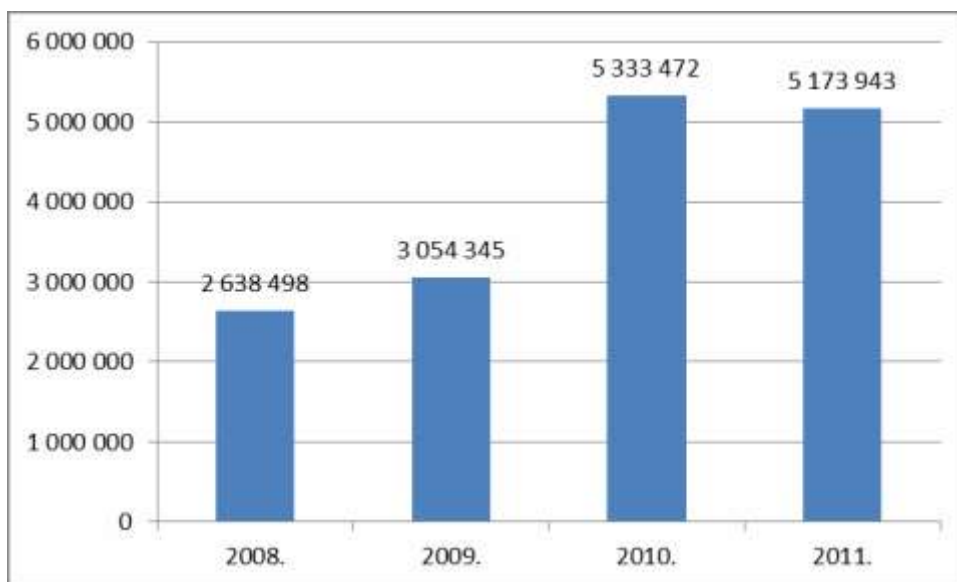
Jaunpiebalgas novada domes padotībā atbilstoši tas apstiprinātajiem nolikumiem darbojas šādas iestādes: Jaunpiebalgas vidusskola, Jaunpiebalgas mūzikas un mākslas skola, Jaunpiebalgas reģionālā tautskola, Jaunpiebalgas pagasta bibliotēka, Zosēnu pagasta bibliotēka, Jaunpiebalgas pagasta kultūras nams, Zosēnu pagasta klubs, Zosēnu kultūras un sabiedriskais centrs, Jaunpiebalgas novadpētniecības muzejs, Piebalgas mākslas darbu krātuve, Sociālais dienests.

Jaunpiebalgas novada dome ir kapitāldaļu turētāja šādās kapitālsabiedrībās: SIA "Jaunpiebalgas pašvaldības ambulance", SIA "Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija", A/S "CATA".

Jaunpiebalgas novada dome ir dalībnieks šādās biedrībās (nodibinājumos), sabiedrībās: Biedrība "Latvijas Pašvaldību savienība", biedrība "Cēsu rajona lauku partnerība", Nodibinājums "Vidzemes attīstības aģentūra", biedrība "Latvijas pašvaldību darba devēju asociācija", Zosēnu kooperatīvā krājaizdevu sabiedrība, nodibinājums "Solis Piebalgā".

1.10.3. Pašvaldības nekustamie īpašumi

Pašvaldībai tās funkciju nodrošināšanai pieder nekustamie īpašumi – zeme, dzīvojamās, nedzīvojamās ēkas, inženierbūves, transporta būves, kuru bilance vērtība 2011. gada beigās bija 5,17miljoni latu (skatīt 15. att.). Kopš 2008.gada pašvaldības nekustamo īpašumu vērtība pieaugusi aptuveni divas reizes. Tas izskaidrojams ar lielajiem ieguldījumiem pašvaldības ūdenssaimniecības, izglītības un ielu infrastruktūrā, ieviešot Eiropas Savienības līdzfinansētus projektus.

15. att. Jaunpiebalgas novada domes nekustamo īpašumu bilances vērtība

Nekustamo īpašumu sastāvā iekļauti pašvaldībai piekrietošie zemes gabali, neprivatizētie dzīvokļi, administrācijas, izglītības, kultūras iestāžu un citas ēkas, ielas, laukumi un citas būves, kuru īpašuma tiesības vēl nav nostiprinātas Zemesgrāmatā.

Jaunpiebalgas novada attīstības programma 2014. - 2020.gadam

Jaunpiebalgas novada dome savu funkciju pildīšanai noma šādus zemes gabalus:

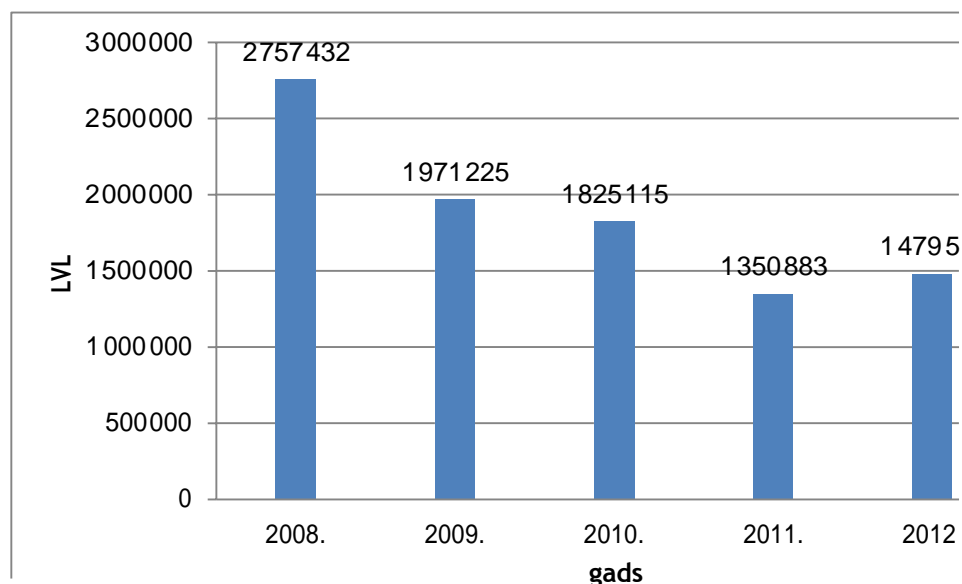
- “Rudzīši”, Jaunpiebalga, 0,4 ha platība (daļa zemes zem Jaunpiebalgas vidusskolas sporta zāles);
- “Dzirnavas”, Jaunpiebalga, 1,6 ha (zeme zem daudzdzīvokļu mājām);
- Gaujas iela 9A, Jaunpiebalga, 0,592 ha platība (autostāvvietai);
- “Kalna Nedēļas”, Jaunpiebalga, 0,21 ha platība (zeme zem ūdens atdzelžošanas stacijas);
- Asari”, Melnbāržos, Zosēnu pagasta, 0,7 ha platība (zeme zem dzīvojamās mājas “Dzelmes”).

1.10.4. Pašvaldības budžets

1.10.4.1. Pamatbudžets

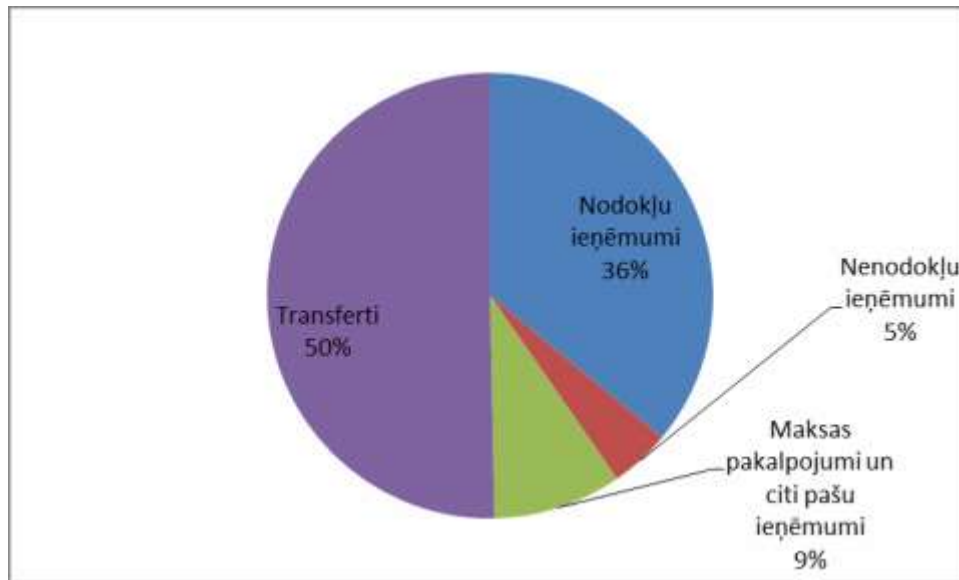
Ieņēmumi

Kopš 2008. gada vērojams budžeta ieņēmumu kritums (skatīt 16. att.), kas pārsvarā samazinājusies, jo investīciju projekti ir realizēti un līdzfinansējumu summas jau ir saņemtas.

16. att. Jaunpiebalgas novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi 2008.-2012. gads

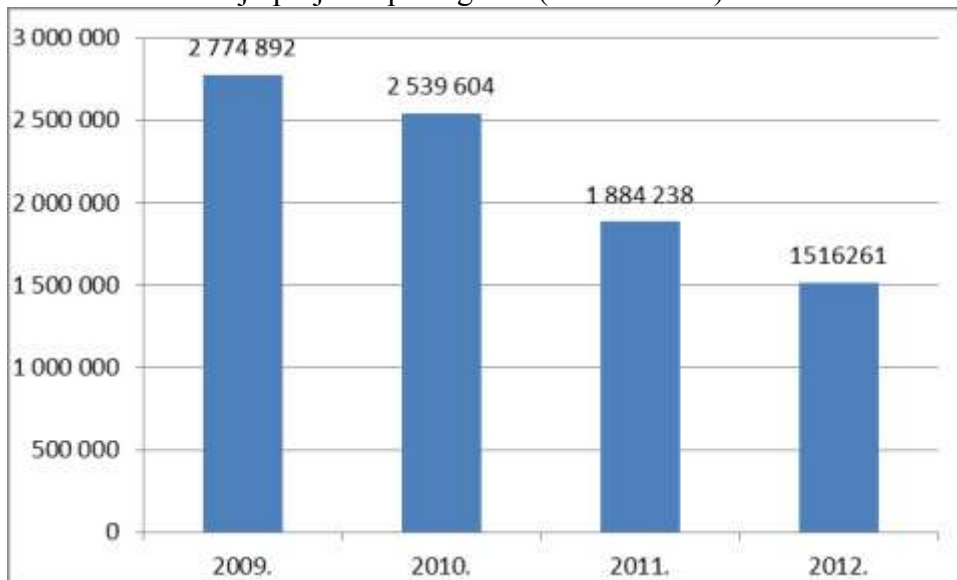
Pašvaldības 2012. gada pamatbudžeta ieņēmumu struktūrā 50% ir transferti, no kuriem 46% ir valsts budžeta maksājumi noteiktam mērķim, 41% ir maksājumi no pašvaldību izlīdzināšanas fonda (skatīt 17 att.).

17. att. Jaunpiebalgas novada pašvaldības 2012. gada pamatbudžeta ieņēmumu struktūra

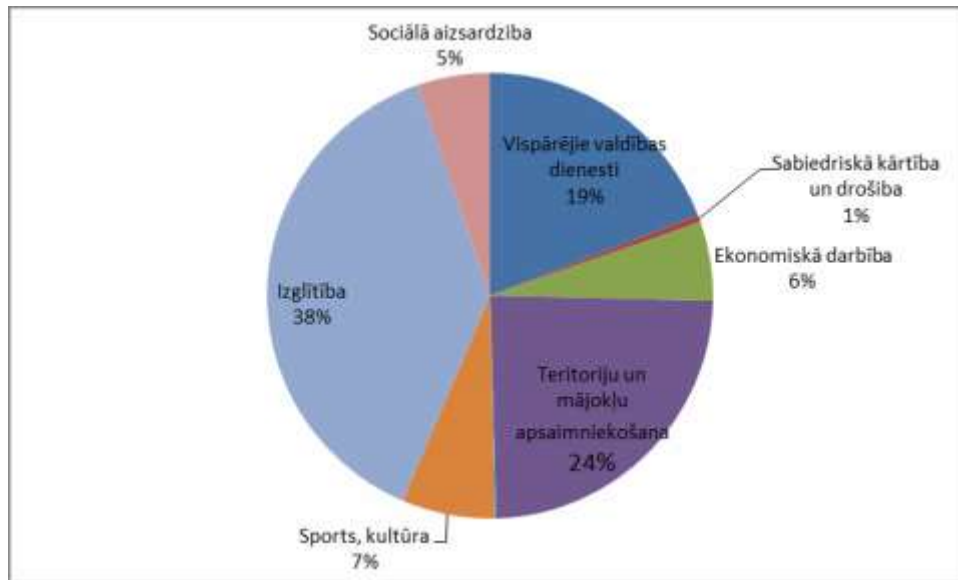
Izdevumi

2011. gada Jaunpiebalgas pašvaldības pamatbudžeta izdevumi bija Ls 1 884 238. Salīdzinot ar 2010. gadu, izdevumi samazinājušies par LVL 655 366 (par 25.81%), bet 2012. gada pamatbudžeta izdevumi LVL 1 516 261. Budžeta izdevuma samazinājuma galvenais iemesls ir investīciju projektu pabeigšana (skatīt 18. att.)

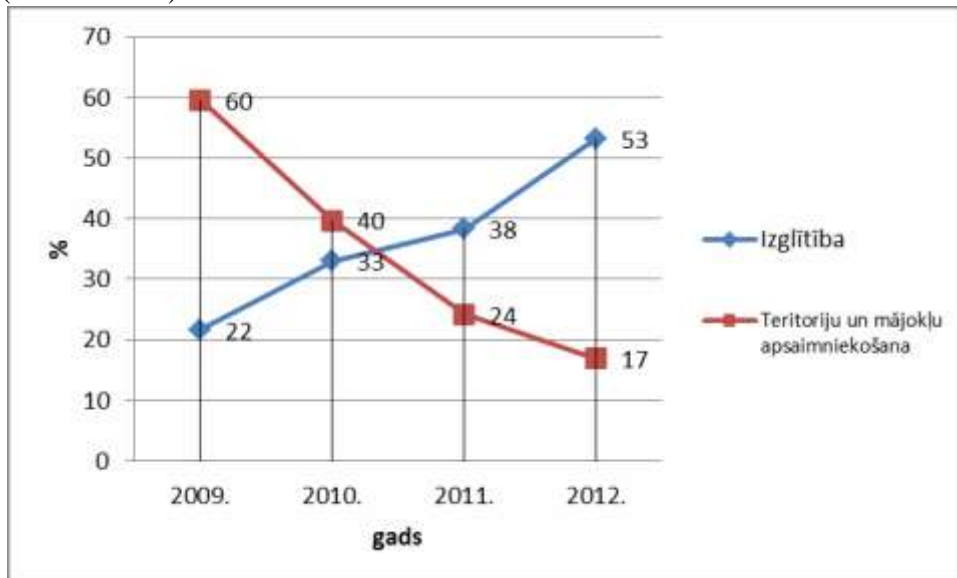
18. att. Jaunpiebalgas novada pašvaldības budžeta izdevumi 2009. -2012. gads

Prioritārās jomas budžetā ir izglītība, teritoriju un mājokļu apsaimniekošana (skatīt 19. att). 2011. gadā izglītībai bija 38% no pašvaldības budžeta izdevumiem, bet teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai 24%.

19. att. Jaunpiebalgas novada pašvaldības pamatbudžeta izdevumu 2011. gadā

Līdzīgas prioritātes vērojamas arī iepriekšējo gadu un 2012. gada budžetu izlietojumos, kur izdevumu īpatsvars sektoriem mainās atkarībā no tā, kurā nozarē tika ieviesti investīciju projekti. 2012. gada budžetā 53% no izdevumiem tika izlietoti izglītībai (skatīt 20 att.).

20. att. Galveno pamatbudžeta izdevumu posteņu atbilstoši funkcinālajām kategorijām īpatsvars pašvaldības pamatbudžetā no 2009. līdz 2012. gadam

1.10.4.2. Speciālais un ziedojumu budžets

Speciālais budžets ir budžeta daļa, kuru veido īpašiem mērķiem iezīmēti ieņēmumi, ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi, transferti, ārvalstu finanšu palīdzība, ziedojumi un dāvinājumi naudā vai natūrā (ar uzskaiti naudā), kā arī izdevumi, kurus paredzēts segt no šiem ieņēmumiem vai arī aizņēmuma no valsts pamatbudžeta.

2011.gada Jaunpiebalgas pašvaldības speciālā un ziedojumu budžeta ieņēmumi bija LVL 55 016. Salīdzinot ar 2010.gadu, 2011.gadā tie palielinājušies par Ls 10 713 (par

24.18 %). Tomēr 2012. gadā sagaidāms, ka budžets būs 2010. gada līmenī Speciālā budžeta ieņēmumu daļas pamatā veido:

- Valsts budžeta transferti autoceļiem;
- Ziedojumu budžets;
- Dabas resursu nodoklis.

Valsts budžeta transferti autoceļiem ir 84% no speciālā un ziedojumu budžeta ieņēmumiem. Tādejādi arī speciālais un ziedojumu budžets pamatā tiek izlietots pašvaldības autoceļu un ielu uzturēšanai.

1.11. Novada telpiskā intereses un interešu teritorijas

1.11.1. Novada funkcionālās saites

Jaunpiebalgas novads apkārtējām teritorijām sniedz vairākus būtisku pakalpojumus un darba vietas. Jaunpiebalgas vidusskolā mācās vairāk kā 100, mūzikas un mākslas skolā vairāk kā 30 audzēkņi no apkārtējiem novadiem. Kaimiņu novadu iedzīvotāji Jaunpiebalgā izmanto ģimenes ārsta un zobārsta pakalpojumus. Jaunpiebalgā izvietoti neatliekamās medicīniskā palīdzības, kā arī glābšanas dienesta posteņi. Novada rūpniecības uzņēmumos SIA "Piebalgas alus", SIA "Wenden furniture; SIA "Mežogles" nodarbināti iedzīvotāji nevien no kaimiņu novadiem, bet arī no citām valsts teritorijām, piemēram, Alūksnes, Cesvaines u.c.

Turpretī ārpus novada Jaunpiebalgas novada iedzīvotāji apgūst augstāko un profesionālo izglītību, saņem sekundāro medicīnas aprūpi, apmeklē kultūras pasākumus, var saņemt atsevišķus valsts pakalpojumus, iepērkas. Daudziem iedzīvotājiem ārpus novada ir arī darbavietas (Rīga, ārvalstis). Vērtējot iedzīvotāju aptauju, kā nozīmīgākie pakalpojumu centri novadam minami – Rīga un Cēsis. Atsevišķos gadījumos nozīmīga ir Valmiera, Madona vai kāds no kaimiņu novadiem.

1.11.2. Interešu teritorijas

Jaunpiebalgas novadam kā būtiskas minamas šādas interešu teritorijas ar kaimiņu novadiem:

1. Ar Gulbenes novadu:

- autoceļa P33 "Ērgļi-Jaunpiebalga- Saliņkrogs" asfaltbetona seguma izbūve, autoceļu V 302 "Jaunpiebalga – Pērle", V 412 "Ķeņģi – Jaunpiebalga", V 301 "Jaunzemi – Rēveļi – Ranka" uzturēšana;
- slēgtās un demontētās dzelzceļa līnijas "Ieriķi – Gulbene" tālākā izmantošana;
- Gaujas sateces baseina upju apsaimniekošana;
- dabas resursu izmantošana robežteritorijās.

2. Ar Madonas novadu:

- autoceļu P30 "Cēsis – Vecpiebalga – Madona" rekonstrukcija un V 845 "Liede – Abrupe" uzturēšana;
- dabas resursu izmantošana robežteritorijās.

3. Ar Raunas novadu:

- autoceļu P 29 "Rauna - Drusti – Jaunpiebalga", V 412 "Ķeņģi – Jaunpiebalga", V 235 "Lembis – Drusti – Vecpiebalga" uzturēšanas un attīstība;
- slēgtās un demontētās dzelzceļa līnijas "Ieriķi – Gulbene" tālākā izmantošana;

- dabas resursu izmantošana robežteritorijās.

4. Ar Vecpiebalgas novadu:

- autoceļu P33 ‘Ērgļi-Jaunpiebalga- Saliņkrogs’, V 235 ‘Lembis – Drusti – Vecpiebalga’, V 299 ‘Rauna – Taurene – Abrupe’, V 325 ‘Dzērbene – Gaujmaļi’ uzturēšana;
- slēgtās un demontētās dzelzceļa līnijas ‘Ieriķi – Gulbene’ tālākā izmantošana;
- Emīla Dārziņa un Jāņa Sudrabkalna muzeja ‘Jāņskola’ darbība;
- dabas resursu izmantošana robežteritorijās.

Ar Vidzemes attīstības plānošanas reģiona pašvaldībām:

- sabiedriskā transporta maršrutu tīkla pilnveidošana;
- velomaršrutu plānošana;
- reģionālo autoceļu tīkla attīstības plānošana;
- sekundārās veselības aprūpes iestāžu attīstība.

1.11.3. Starptautiskās saites

Jaunpiebalgas novadam nav robežas ar ārvalstīm, novadu nešķērso aktīvas starpvalstu transporta infrastruktūra. Tālākā perspektīvā nozīmīga varētu būt dzelzceļa līnija Ieriķi – Gulbene – Pitalova izmantošana starpvalstu transporta infrastruktūras vajadzībām.

No novada domes institūcijām ilgstoša sadarbība ar ārvalstu partneriem (Lielbritānijā, Vācijā, Norvēģijā uc.) ir Jaunpiebalgas vidusskolai. Sadarbības mērķis ir skolēnu un pedagogu pieredzes apmaiņa, zināšanu iegūšana, starptautiskā pieredzes iegūšana.

Vairāku novada ražošanas uzņēmumu produkcija tiek eksportēta. Tiek eksportēts nozīmīgs daudzums gaļas liellopu. Saimniecībās lopus iepērk starpniekuzņēmumi, kuri lopus eksportē uz Lietuvu un Vāciju. SIA ‘Wenden furniture’, kas ir lielākā krēslu rūpnīca Latvijā, lielāko daļu savas produkcijas eksportē (Zviedrija, Somija, Lielbritānija, Vācija).

1.12. Tautsaimniecības nozaru un uzņēmējdarbības attīstība

1.12.1. Uzņēmējdarbības raksturojums

Tautsaimniecības attīstība balstās uz vietējo resursu izmantošanu: meži un lauksaimniecībā izmantojamā zeme. Lielākie novada uzņēmumi saistīti ar mežistrādi, kokapstrādi un alus ražošanu. Līdztekus šiem uzņēmumiem attīstās pakalpojumu nozare.

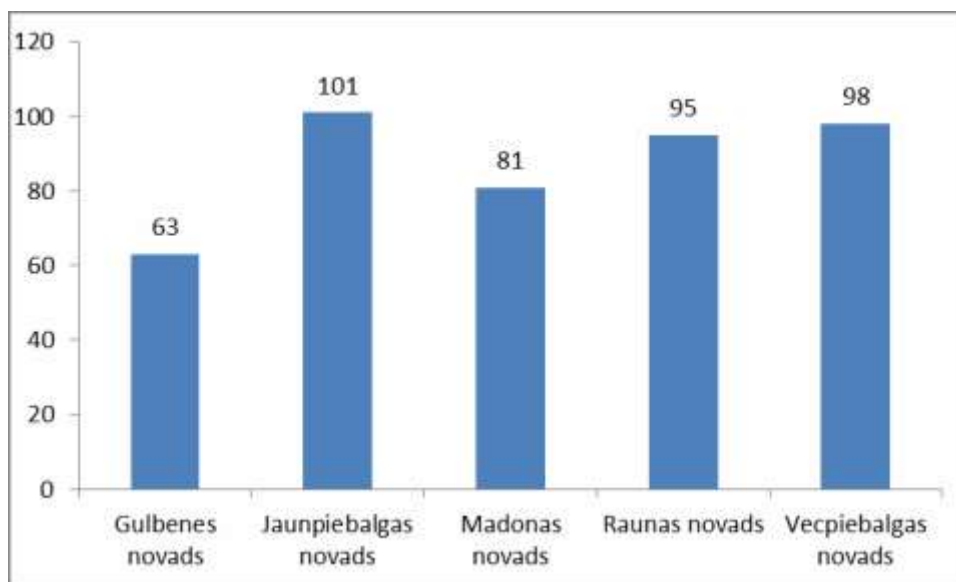
Ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistisko vienību skaits Jaunpiebalgas novadā 2011. gadā ir bijis 232 vienības, bet 2012. gadā to skaits ir pieaudzis līdz 238 vienībām. Novadā nav reģistrēta neviena valsts budžeta iestāde. Nenožīmīgi samazinājies ir zemnieku saimniecību un individuālo komersantu skaits, bet pārējās grupās ir vērojama reģistrēto vienību palielināšanās. Visvairāk no aktīvajām tirgus sektora statistiskajām vienībām ir pašnodarbinātas personas (skatīt 8. tabulu).

Ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistisko vienību skaits Jaunpiebalgas novadā (CSP dati)

Gads	Pašnoda rbinātas personas	Individu ālie komersa nti	Komerc sabiedrība s	Zemnieku un zvejnieku saimniecības
2011.	119	9	33	71
2012.	123	6	39	70

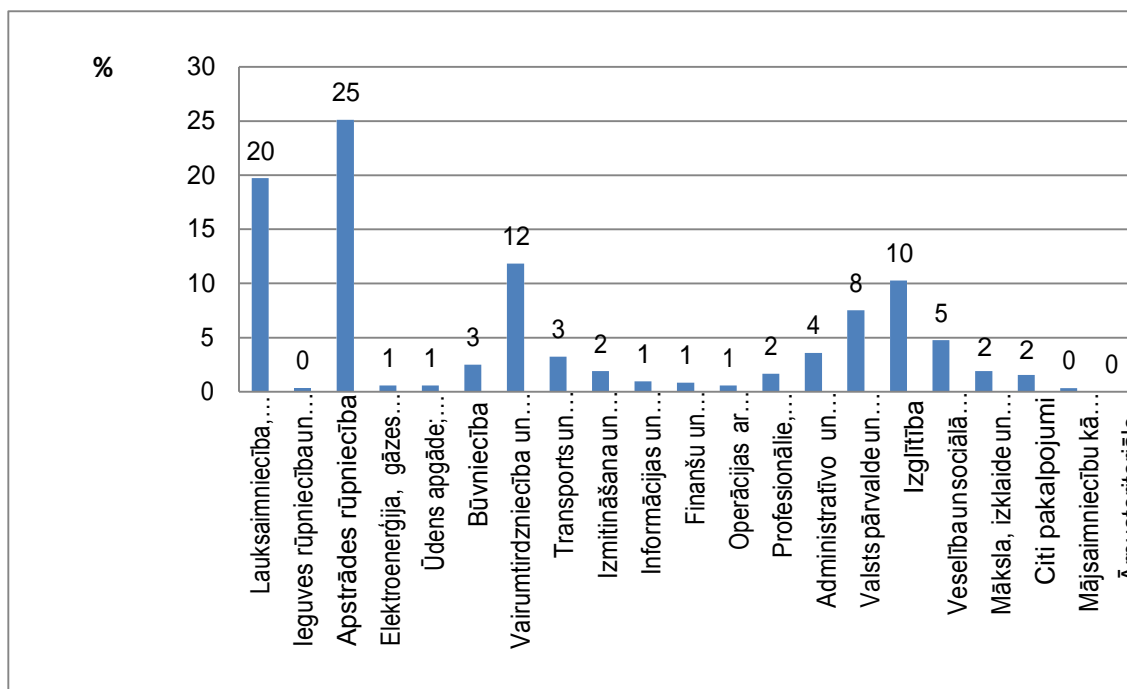
2012. gadā neviens novada uzņēmums neatbilst lielā uzņēmuma statusam, tikai 2 uzņēmumi ir vidēji lieli uzņēmumi, bet 225 jeb 96% ir mikro uzņēmēji. Piemēram, Rīgā mikro uzņēmumu īpatsvars ir 87%. No novadā reģistrētajiem uzņēmumiem 68% darbojas lauksaimniecībā un mezsaimniecībā, kuri visi ir mikro uzņēmumi. Vidējie uzņēmumi – SIA “Piebalgas alus” un SIA “Wenden furniture” darbojas apstrādes rūpniecībā – secīgi alus ražošanā un mēbeļu ražošanā.

Vērtējot uzņēmējdarbības aktivitāti pēc aktīvo tirgus sektora vienību skaita uz 1000 iedzīvotājiem un salīdzinot šo rādītāju ar apkārtnējiem novadiem, var secināt, ka Jaunpiebalgas novadā šis rādītājs ir 101, kas visaugstākais starp apkārtnējiem novadiem (skatīt 21. att.)

21. att. Ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistikas vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2012.gadā Jaunpiebalgas un apkārtnējos novados

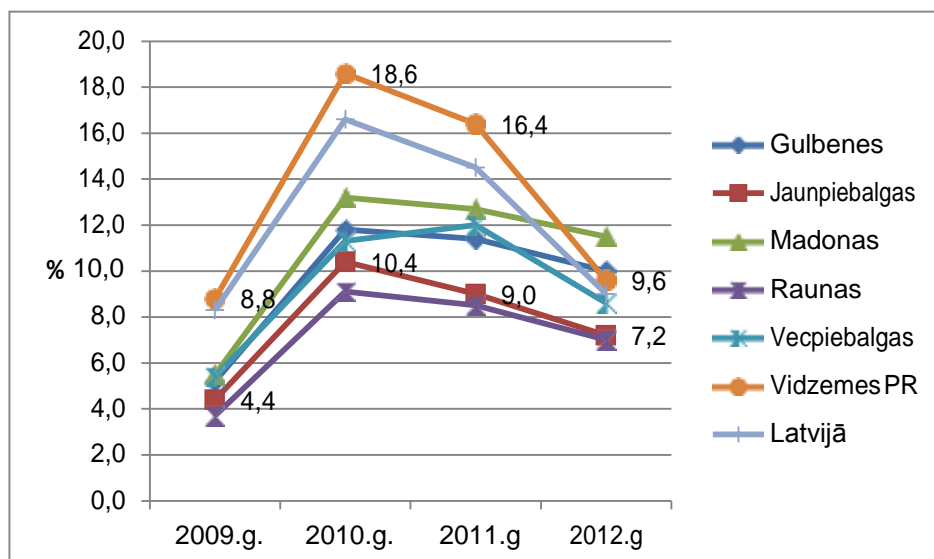
1.12.2. Nodarbinātība un bezdarbs

22.att. Jaunpiebalgas novada nodarbināto iedzīvotāju sadalījums pēc saimnieciskās darbības veida 2011. gada 1. martā (Centrālās statistikas pārvaldes 2011. gada tautas skaitīšanas dati)

Analizējot Centrālās Statistikas pārvaldes 2011. gada tautas skaitīšanas datus, var konstatēt, ka Jaunpiebalgas novadā visvairāk iedzīvotāju ir nodarbināti apstrādes rūpniecībā, t.i., 25 % no visiem nodarbinātajiem iedzīvotājiem (skatīt 22. att.). Šis rādītājs ir augstāks nekā apkārtējos novados. Raunas novadā apstrādes rūpniecībā ir nodarbināti 22%, Gulbenes novadā 20%, Vecpiebalgas novadā 18%, bet Madonas novadā 15% no nodarbinātajiem. Tāpat Jaunpiebalgas novadā, salīdzinot ar kaimiņu novadiem augstāks ir lauksaimniecībā un mežsaimniecībā nodarbināto iedzīvotāju skaits. 2011. gadā šeit nodarbināti 20 % novada iedzīvotāju. Salīdzinot ar apkārtējiem novadiem, var secināt, ka novads ir attīstījies kā izteikti uz ražošanu orientēta teritorija.

Izvērtējot bezdarba rādītājus no 2009. līdz 2012. gadam var secināt, ka Jaunpiebalgas novadā bezdarba līmenis ir zemāks gan par vidējo rādītāju valstī, gan Vidzemes plānošanas reģionā. Tas ir arī zemāks kā vairumā no apkārtējiem novadiem, izņemot Raunas novadu, kurā vidējais bezdarba līmenis ir nedaudz zemāks. Sakarā ar ekonomisko krīzi pasaulē un bezdarbnieku skaits novadā strauji pieauga 2009. gadā, 2010. gada sākumā sasniedzot 9%. Uzlabojoties ekonomiskai situācijai, bezdarba līmenis pakāpeniski turpina samazināties (skatīt 23.att).

23. att. Bezdarba līmenis Jaunpiebalgas novadā % pret ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem gada sākumā (NVA dati)

2012.gada septembrī no visiem bezdarbniekiem sievietes bija 65 jeb 59 %, 49% ilgstošie bezdarbnieki, pirmspensijas vecuma cilvēki 17%, invalīdi 11%, jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem 7 %.

Bezdarbnieku sadalījums pēc izglītības līmeņa 2012.gada septembrī ir šāds:

- augstākā izglītība 5.5 %,
- profesionālā izglītība 34.5 %,
- vispārējā izglītība 30.0 %,
- pamatizglītības 26.4 %,
- zemāka par pamatizglītību 3.6%.

Salīdzinot ar iedzīvotāju izglītības līmeni, var secināt, ka proporcionāli mazāk ir bezdarbnieku ir iedzīvotāju grupā ar augstāko izglītību

1.12.3. Lauksaimniecība

Viena no nozīmīgākajām novada dabas bagātībām ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme, kas ir pamats lauksaimniecības produktu ražošanai un pārstrādes nozares attīstībai. Lauksaimniecības nozarei novadā ir vairākas pamatfunkcijas:

1. ražošana, nodarbinātība;
2. tradicionālā lauku apdzīvojuma – viensētu saglabāšana;
3. ainavas veidošana un uzturēšana.

Augkopība

Zemnieku un piemājas saimniecību rīcībā esošo LIZ platība ir 8019 ha. Lauksaimniecības zemes galvenokārt izmanto lopbarības iegūšanai, tikai nelielās platībās audzē dārzeņus personīgam patēriņam.

Pēdējos gados strauji sarukušas graudaugu sējumu platības. 2012.gadā novadā graudaugu platības nepārsniedz 60 ha. 2000.gadā graudaugi aizņēma 167ha, 2008.gadā graudaugu platības bija 112 ha ar vidējo ražību 15cnt/ha (skatīt 9. tabulu).

Graudaugu sējplatības Jaunpiebalgas novadā 2000. – 2012. gadā, ha

Graudaugi	2012.g	2010.g.	2008.g.	2007.g.	2000.g
Graudaugu mists	29.0	28.0	16.0	14.0	12.0
Mieži	3.0	4.0	42.0	49.0	48,5
Auzas	5.2	11,5	39.0	39.0	28.8
Kvieši	4,8	-	12.0	5.0	16.0
Griķi	3.0	4,7	2.0		0,7
Tritikāle	2.5	2,5	-		14.0
Ziemas kvieši	4.0	4,3	-		12,0
Rudzi	4.2	4,6	1.0	10.0	24,0
Kopā	55,7	59,6	142.0	117.0	154.0

Graudaugu platību samazinājums izskaidrojams ar zemo augsnes auglību, tehniskām problēmām (joprojām trūkst kombainu un slikts graudu pirmapstrādes pakalpojumu nodrošinājums. Audzēt graudaugus neveicina arī iespēja iegādāties lopbarību no citu novadu saimniecībām vai lopbarības veikaliem un izplatītājiem. Graudaugu ražība vidēja, aptuveni 25cent/ha. Augstāku ražu iegūst saimniecībās ar lielāku graudaugu platību.

Kartupeļi un lauka dārzeņi pārsvarā tiek audzēti pašpatēriņam, tikai nedaudz saimniecības dārzeņus audzē realizācijai nelielos apjomos.

Galveno vietu ieņem lopbarības kultūras - ilggadīgie zālāji, pastāvīgās pļavas un ganības (skatīt 10. tabulu.). Lopbarības kultūru ražas samērā stabilas. Zemnieki izvēlas pēc iespējas pilnvērtīgākus ilggadīgo zālāju sēklu maisījumus, kas nodrošina labu zelmeni un ražu. Pārsvarā lopbarības sagatavošanai izvēlas skābsiena gatavošanu, tīnot zaļo masu plēves ruļļos.

LIZ sadalījums pa kultūrām 2011. gadā

Kultūra	Platība (ha)
Graudaugi	56
Kartupeļi	60
Dārzeņi	30
Graudaugi zaļbarībai, skābbarībai	80
Ilggadīgie zālāji	2240
Pļavas un ganības	4453
Neizmantota LIZ	1100
Kopā	8019

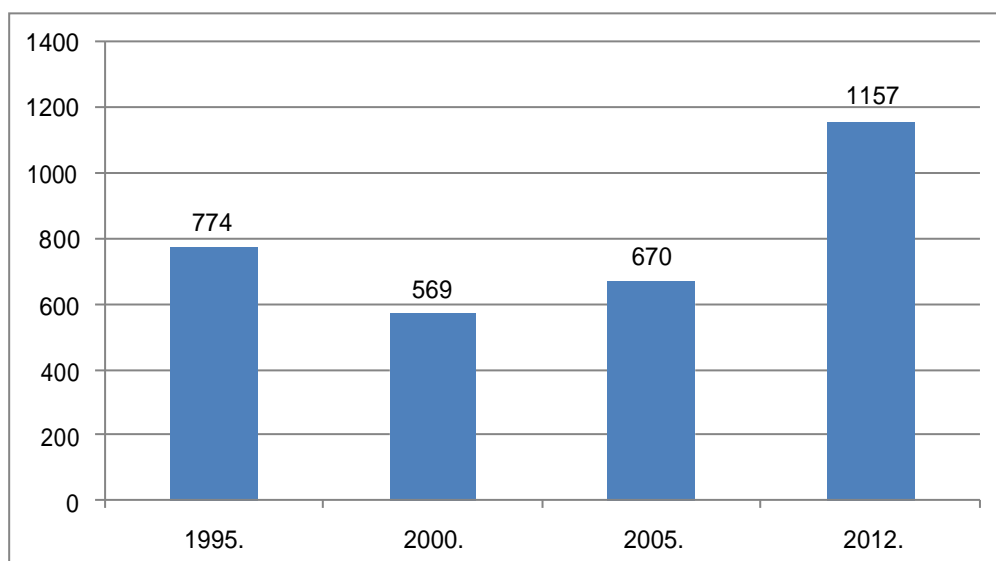
Lopkopība

Visizplatītākā lauksaimniecības ražošanas nozare novadā ir piena lopkopība, kur 2010. gadā bija reģistrētas 125 saimniecības. Jaunpiebalgas novadā kļūst arvien populārāka gaļas lopu audzēšana. Pavisam nesen, tikai 2005.gadā novadā gaļas lopu audzēšanā specializējās tikai divas saimniecības. 2012. gadā šo lauksaimnieciskās ražošanas veidu izvēlējušies jau 16 novada ganāmpulku īpašnieki (skatīt 11. tabulu).

Lopkopības novietņu un mājlopu skaits Jaunpiebalgas novadā 20102.gadā

Mājlopu suga	Dzīvnieku skaits	Novietņu skaits
Liellopi	2837	129
t.sk. slaucamās govīs	1157	113
t.sk., zīdītājgovīs	301	16
Aitas	816	27
Zirgi	23	15

Iepriekšējos 15 gados slaucamo govju ganāmpulkos notikušas lielas izmaiņas, novietņu skaits Jaunpiebalgas novadā samazinājies gandrīz četrkārtīgi. Tomēr slaucamo govju kopskaits kopš samazinājuma 20. gadsimta beigās atkal ir pieaudzis (skatīt 24.att).

24. att. Slaucamo govju skaita izmaiņas Jaunpiebalgas novadā 1995.- 2012. gads

Lai gan Piebalgas pakalpus uzskata par vispiemērotākajiem aitkopības attīstībai, nav novērojama šīs nozares krasi paplašināšanās. Turklāt saimniecības ir pavisam nelielas, jo 22 saimniecībās no 25 aitu skaits 2012. gadā ir bijis zem 50 aitām,

Aitu ganāmpulku sadalījums pēc lieluma 2012. gadā

Ganāmpulku grupējums pēc dzīvnieku skaita	Ganāmpulku skaits
1 – 4aitas	4
5 – 9 aitas	11
10 – 19 aitas	3
20 – 49 aitas	5
50 – 99 aitas	-
100 – 299 aitas	2
Vairāk par 300 aitām	1

Aitkopībā, tradicionāli realizējot vien gaļu un vilnu, izdzīvot grūti, tāpēc tiek meklēti vēl citi risinājumi. Piemēram, zemnieku saimniecībā „Jāņkalns” ar lielu darbu panākts

atzinums par Latvijas tumšgalvainās aitu tīršķirnes saimniecību, kas dod iespēju realizēt šķirnes ataudzējamo materiālu. Z/S „Mazvieķi” pamazām sākuši vilnas apstrādi mājas apstākļos – tā tiek krāsota, filcēta un rezultātā tiek darināti dažādi sadzīvē noderīgi un interesanti priekšmeti. Saimniecībā „Jaundukuļi” audzē „Romanovas” šķirnes aitas, kuru gaļa atšķiras ar labākām garšas īpašībām. Lielākais aitu ganāmpulks Jaunpiebalgas novadā ir z/s „Lielmežs”.

Kā ļoti nozīmīga lauksaimniecības nozare mūsu novadā ir biškopība. Vairākās zemnieku saimniecībās ieņēmumi no biškopības produkcijas realizācijas uzskatāmi par galveno ieņēmumu avotu. Novadā 2012. gadā bija reģistrētas 18 biškopības saimniecības ar 415 bišu saimēm. Vairāk par 100 bišu saimēm ir divās saimniecībās “Ligzdiņas” un “Lieldzirkstiņi”.

Bioloģiskā lauksaimniecība

Jaunpiebalgas novadā 2012. gadā darbojās 74 sertificētas bioloģiskās lauku saimniecības, no kurām lielākā daļa ir piena lopkopības saimniecības. Bioloģiski ražotos produktus iegūst, saimniekojot ar dabiskām bioloģiskām metodēm t.i. nelietojot ķīmiskos pesticīdus un minerālmēslus (netērē enerģiju to ražošanai, neiznīcina nezāles, kaitēkļus un sīkbūtnes ar indēm) un konvenciāli ražotu lopbarību.

Netradicionālās kultūras

Nelielā apjomā novada lauksaimnieki cenšas attīstīt netradicionālās kultūras, piemēram:

- ārstniecības augus un garšaugus
- košumkrūmu stādus;
- kaņepes.

Mājražošana

Daudzu Jaunpiebalgas novada apmeklētāju vēlme ir iegādāties novada mājražotāju produkciju. Savu produkciju pārdot ir reāla iespēja mājražotājiem - piemēram, augļu, ogu un dārzeņu ievārījumi, dzemi, konservi, mērces utml.

Jaunpiebalgas novadā 2012. gadā bija reģistrētas četras mājražotāju saimniecības:

- “Lejas Augstāri”
- “Vidus Dukuļi”
- “Kalna Boļi”
- “Lejas Pūķi”.

1.12.4. Tūrisms

Jaunpiebalgas novada teritorijā ir gan dabas, gan kultūrvēsturiskie tūrisma resursi, taču tikai daļa no tiem ir piedāvājami tūristu apskatei. Lai gan novadā darbojas 3 viesu mājas – “Slocene”, Pūliņi un “Zeltiņi”, tūristu naktsmītņu piedāvājums novadā uzskatāms par nepietiekošu. Tūristu mērķi novadā ir Emīla Dārziņa un J.Sudrabkalna muzejs, Jaunpiebalgas novadpētniecības muzejs, kultūras un sporta pasākumi, ikgadējā izstāde-gadatirgus “Izvēlies Piebalgu”, z/s “Liekrūzes”. Neskatoties uz salīdzinoši labajām iespējām, ko rada saglabātās kultūrvēsturiskās vērtības, aktīvā kultūras dzīve un citas tradīcijas, tūrisms novadā ir vāji attīstīts, trūkst koordinētas darbības tā veicināšanai.

1.12.5. Rūpniecība

Kā jau minēts, tad Jaunpiebalgas novadā visvairāk iedzīvotāju ir nodarbināti apstrādes rūpniecībā, t.i., 25 % no visiem nodarbinātajiem iedzīvotājiem. Šis rādītājs ir augstāks nekā

apkārtējos novados. Lielākie pēc apgrozījuma un nodarbinātos skaita šajā nozarē ir SIA "Piebalgas alus, SIA "Wenden furniture", SIA "Mežogles".

SIA "Piebalgas alus"

Uzņēmums nodarbojas ar dzērienu ražošanu un tirdzniecību. Galveno vietu "SIA Piebalgas alus" darbībā ieņem alus ražošana. Kā populārākās Jaunpiebalgas alus darītavas ražotās alus šķirnes jāmin "Jubilejas" un "Piebalgas alus." Ražotas tiek arī citas šķirnes un kvass. Jaunpiebalgas alus darītavas ražotā produkcija ir pazīstama, populāra un pieprasīta visā valstī. Uzņēmumā ir nodarbināti 65 cilvēki.

Uzņēmumam ir sava tirgus niša Latvijas tirgū, Jaunpiebalgas alus darītava aizņem aptuveni 2% Latvijas alus tirgū.

SIA "Wenden furniture"

SIA "Wenden furniture" darbojas kokapstrādes jomā. Uzņēmums ražo mēbeles, kas ir pieprasītas Latvijas tirgū, bet pārsvarā (90% no izstrādājumu apjoma) tiek eksportētas uz Skandināvijas valstīm (80% uz Somiju, 10% uz Zviedriju). Uzņēmumā strādā 70 cilvēki.

Arī mēbeļu ceha pozīcijas tuvākā nākotnē ir stabilas. Uzņēmuma galvenā priekšrocība ir tā, ka gandrīz visa produkcija tiek eksportēta.

SIA "Mežogles"

Uzņēmuma darbības virzieni – kokapstrāde, mežizstrāde, koka paliktņu ražošana, kamīnmalkas ražošana. Uzņēmumā nodarbināti virs 20 cilvēkiem.

1.12.6. Mazumtirdzniecība un sadzīves pakalpojumi

Kā jau minēts, Jaunpiebalgas novadā pakalpojumi pieejami ciems – Jaunpiebalgā, Abrupē un Melnbāržos. Bez pārtikas preču tirdzniecības Jaunpiebalgā pieejami arī degvielas uzpildes stacija, saimniecības preču un lopbarības veikali, grāmatnīca un 2 aptiekas.

No Jaunpiebalgas novadā reģistrētajiem mazumtirdzniecības uzņēmumiem vislielākais apgrozījums ir uzņēmumam "Lejas-Jaunskrāģi" un degvielas mazumtirdzniecības uzņēmumam "Gaujas Kalns".

1.13. Jaunpiebalgas novada domes ieviestie projekti 2007.-2013. gadā

Iepriekšējos 7 gados Jaunpiebalgas novada dome, piesaistot ievērojamu Eiropas Savienības un citu finansētāju atbalstu, ir realizējusi projektus aptuveni 4 miljonu LVL apjomā.

1.13.1. Eiropas Savienības Kohēzijas fonds

- Ar Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzfinansējumu realizēts projekts Nr.3.DP/5.1.10/08IPIA/VIDM/005 "Jaunpiebalgas ūdenssaimniecības attīstības I kārtā", kurā veikta 1. dzeramā ūdens atdzelzošanas stacijas projektēšana un izbūve, 2. notekūdeņu attīrīšanas iekārtu projektēšana un izbūve, 3. ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu atjaunošana un paplašināšana. Kopējās projekta izmaksas bija: 2972137,03 LVL, Kohēzijas fonda līdzfinansējums: 2048725,50 LVL, valsts līdzfinansējums 129 053,07 LVL. Projektam iecerēta 2. kārtā, kurā paredzēts izbūvēt ūdensapgādes un kanalizāciju tīklus Emīla Dārziņa un Raiņa ielā. Projektu ieviests 2008.-2012. gadam.

1.13.2. Eiropas Reģionālās attīstības fonds

Ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansējumu ieviesti 3 projekti izglītības infrastruktūras sakārtošanai un 1 projekts satiksmes drošības uzlabošanai.

- Projekts Nr. 3DP/3.2.2.1.2./09/IPIA/VIAA/547 "Jaunpiebalgas vidusskolas informatizācija" ieviests 2012.-2013. gadā. Tā mērķis bija nodrošināt izglītības iestādes ar atbilstošu infrastruktūru, kas veicina plašāku un efektīvāku IKT izmantošanu izglītības iestādēs, tādējādi uzlabojot izglītības kvalitāti un efektivitāti. Tā ietvaros Jaunpiebalgas vidusskolas struktūrvienībās izveidoti lokālie datortīkli, aprīkoti ar datoriem un multimediju iekārtām.
- Projektā Nr. 2009/0043/DP/3.1.3.1.0/08/IPIA/VIAA/059 "Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana Jaunpiebalgas vidusskolā" veikta Jaunpiebalgas vidusskolas dabaszinātņu un matemātikas kabinetu modernizēšana un piemērošana tehnoloģiju un mācību aprīkojuma uzstādīšanai un ekspluatācijai. Projekts ieviests 2009.-2010. gadā.
- Projekts Nr. 2009/0236/3DP/3.1.3.3.2./09/IPIA/VIAA/1033 "Jaunpiebalgas vidusskolas infrastruktūras uzlabošana izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem" ieviests 2010. gadā. Projekta mērķis ir pielāgot Jaunpiebalgas vidusskolas vidi tā, lai tajā bez grūtībām iekļautos personas ar funkcionāliem traucējumiem. Projektā rekonstruēta, renovēta zāle un skatuve, sakārtoti sanitārie mezgli, ierīkots lifts, renovētas elektroietaisies.
- Darbības programma "Infrastruktūra un pakalpojumi" aktivitātes 3.2.1.3. "Satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās un Rīgā" ietvaros 2011. gadā realizēts projekts Nr. 3DP/3.2.1.3.1/10/APIA/CFLA/058/039 "Gājēju – velosipēdistu celiņi Gaujas ielas posmā no Mācītājmuižas kapiem līdz dzelzceļa pārbrauktuvei; Rūpniecības ielas posmā no Gaujas ielas līdz Priežu ielai; Gaujas ielas posmā no Emīla Dārziņa ielas līdz „Ceļmalkrūzes". Projekta mērķis ir droša gājēju un velosipēdistu pārvietošanās gar valsts reģionālo autoceļu P33 „Ērgļi-Jaunpiebalga-Saliņkrogs" Jaunpiebalgā.

Droša mazaizsargāto satiksmes dalībnieku pārvietošanās. Riska, ka ceļu satiksmes negadījumos cieš vai iet bojā bērni, novēršana. Gājēju un transportlīdzekļu plūsmu nodalīšana un organizācija, izbūvējot gājēju – velosipēdistu celiņus. Nākamajā plānošanas periodā paredzēts turpināt darbu pie satiksmes drošības paaugstināšanas, uzlabojot to Jaunpiebalgas ciema ielās (Priežu, Rūpniecības u.c.), kuras ietekmē skolēnu drošu nokļūšanu sākumskolā. Projekta iecere iekļauta investīciju plānā.

1.13.3. Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai

Jaunpiebalgas novada dome no 2007.2013. gadam ieviesusi astoņu Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai projektus. Projekti ieviesti Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.-2013.gadam pasākumos "Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā" un "Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem"

Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.-2013.gadam pasākumā "Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem" ieviesti projekti: "Jaunpiebalgas kultūras nama rekonstrukcija", "Apgaismojuma izbūve Cēsu rajona Zosēnu pagasta Melnbāržos" un "Gājēju celiņu rekonstrukcija".

- Projekts Nr. 09/09/L32100/000040 "Jaunpiebalgas kultūras nama rekonstrukcija" ieviests 2010.-2011.gadā. Tā kopējās izmaksas 254554,69 LVL. Projektā veikta Jaunpiebalgas kultūras nama rekonstrukcija.
- Projekts Nr. 08-09-L32100-000245 "Apgaismojuma izbūve Cēsu rajona Zosēnu pagasta Melnbāržos" ieviests 2009. gadā, sakārtojot apgaismojumu Melnbāržu ciemā. Tā kopējās izmaksas ir 13693,63 LVL.
- Projekta Nr. 11-09-L32100-000113 "Gājēju celiņu rekonstrukcija" ieviests 2011.-2012. gadā, veicot gājēju celiņu rekonstrukciju Gaujas ielā, Jaunpiebalgā. Tā kopējās izmaksas ir 7405,95 LVL. Nākamajā plānošanas periodā paredzēts turpināt darbu pie satiksmes drošības paaugstināšanas, uzlabojot to Jaunpiebalgas ciema ielās (Priežu, Rūpniecības u.c.), kuras ietekmē skolēnu drošu nokļūšanu sākumskolā. Projekta iecere iekļauta investīciju plānā.
- Projekts Nr. 10-09-LL29-L413101-000006 "Medicīnas aprīkojuma iegāde Zosēnu feldšeru punktā" realizēts 2010.-2011. gadā ELFLA pasākuma „Lauku ekonomikas dažādošanas un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” ietvaros. Kopējās attiecināmās izmaksas 1736,01 LVL; ELFLA - 1302,01 LVL, pašvaldības līdzfinansējums 434,00 LVL.
- Projekts Nr. 10-09-LL29-L413201-000006 "Jaunpiebalgas vecās kapsētas mūra atjaunošanas II kārtā" realizēts 2011. gadā ELFLA pasākuma „Lauku ekonomikas dažādošanas un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” ietvaros. Kopējās attiecināmās izmaksas 12930,40 LVL; ELFLA - 9697,80 LVL, pašvaldības līdzfinansējums 3232,60 LVL. Nākamā plānošanas periodā paredzēts turpināt darbu pie kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanas un tūrisma infrastruktūras attīstības. Kompleksa projekta iecere iekļauta investīciju plānā.
- Projekts Nr. 10-09-LL29-L413101-000004 "Informācijas tehnoloģiju, programmu un aprīkojuma iegāde Jaunpiebalgas novadpētniecības muzejam" realizēts 2011. gadā ELFLA pasākuma „Lauku ekonomikas dažādošanas un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” ietvaros. Kopējās attiecināmās izmaksas - 538 LVL; ELFLA – 437,25 LVL, pašvaldības līdzfinansējums 145,75

LVL. Nākamā plānošanas periodā paredzēts turpināt darbu pie kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanas un tūrisma infrastruktūras attīstības. Kompleksa projekta iecere iekļauta investīciju plānā.

- Projekts Nr. 11-09LL29-L413202-000005 ‘‘Sētas un aprīkojuma iegāde bērnu dārza sporta un rotaļu laukumam Melnbāržos’’ realizēts 2011. gadā ELFLA pasākuma ‘‘Lauku ekonomikas dažādošanas un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā’’ ietvaros. ELFLA līdzfinansējums – 1191,63 LVL.
- Projekta Nr. 12-09-LL29-L413101-000001 ‘‘Jaunpiebalgas novada tirdzniecības vietas – tirgus laukums labiekārtošana’’ realizēts 2013. gadā ELFLA pasākuma ‘‘Lauku ekonomikas dažādošanas un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā’’ ietvaros. Kopējās attiecināmās izmaksas – 17020,21 LVL.

1.13.4. Eiropas Sociālais fonds

Jaunpiebalgas novada dome realizējusi vai piedalījies kā partneris 3 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu ieviešanā.

- Projekts Nr. 1DP/1.3.1.5.0./09/IPIA/NVA/001 ‘‘Darba praktizēšanas pasākumu nodrošināšana pašvaldībā darba iemaņu iegūšanai un uzturēšanai’’ ieviests sadarbībā Nodarbinātības valsts aģentūru 2009.-2010. gadā. Projekta ietvaros bezdarbniekiem bija iespēja praktizēties, tādējādi saglabājot darba iemaņas. ESF finansējums 53599,00 LVL.
- Projekts Nr. 1DP/1.5.3.1.0/10/IPIA/VRAA/022 ‘‘Speciālistu piesaiste Jaunpiebalgas novada domei’’ ieviests 2010.-2012. gadam. Projekta mērķis bija paaugstināt pašvaldības administratīvo kapacitāti teritorijas attīstības plānošanas un informācijas tehnoloģiju (IT) jomās. Projektā aktivitātes: 1. telpiskās attīstības plānotāja piesaiste Jaunpiebalgas novada domei; 2. vecākā datortīkla administratora piesaiste Jaunpiebalgas novada domei; 3. aprīkojuma noma telpiskās attīstības plānotājam. ESF finansējums: 18500 LVL.
- Projekts nr. 1DP/1.4.1.2.4./11/APIA/NVA/147 ‘‘Vidzemes reģiona mobilais sociālo pakalpojumu Resursu centrs’’ ieviests 2012.-2013. gadā, piedaloties partnerībā ar Cēsu novada pašvaldības aģentūru ‘‘Sociālais dienests’’. Projekta mērķis ir attīstīt jaunu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu Vidzemes reģionā. Sociālās rehabilitācijas pakalpojums tiks sniegts tām sociālās atstumtības riska skartajām mērķa grupas personām, kam līdz šim pakalpojums nav bijis pieejams vai bijis pieejams nepietiekošā apjomā vai kvalitātē. Jaunpiebalgas novadā tika veidotas atbalsta grupas: daudz bērnu ģimenēm un nepilnām ģimenēm, bērniem no maznodrošinātām un trūcīgām ģimenēm; no psihoaktīvām vielām atkarīgām personām. Nākamajā plānošanas periodā paredzēts attīstīt sociālo pakalpojumu dienas centru Jaunpiebalgā. Projekta ideja iekļauta investīciju plānā.

1.13.4 Citi avotu finansēti projekti

Bez Eiropas Savienības līdzfinansētajiem projektiem Jaunpiebalgas novada dome 2007-2013. gadam ieviesusi arī citu fondu atbalstītus projektus.

Projekta "Jaunpiebalgas novada Pētera pamatskolas daudzfunkcionālā centra izveide" tika ieviests 2009.-2010. gadā, izveidojot Zosēnu pagasta Melnbāržos daudzfunkcionālu sabiedrisko centru. Sorosa fonda finansējums 16230,46 LVL.

Ar valsts mērķdotāciju atbalstu veikta vidusskolas sporta zāle ar piebūves mācību kabinetiem būvniecība, kas pabeigta 2007.gadā, veikta rehabilitācijas centra atkarīgajiem pusaudžiem daļēja renovācija.

1.14. Novada SVID analīze

1.14.1. Stiprās puses jeb attīstību veicinoši iekšējie faktori

- Labs teritorijas tēls.
- Salīdzinoši sakārtota infrastruktūra.
- Asfaltēts autoceļš no novada centra
- Labas izglītības iestādes – vidusskola, mākslas un mūzikas skola, tautskola,
- Zemnieku pieredze lopkopībā, daudz bioloģisko saimniecību.
- Skaista daba, ainavas, tīra vide
- Saglabājušies rūpnieciskie uzņēmumi, ražošanas būves.
- Augoša un populāra videi draudzīga saimniekošana lauksaimniecībā.
- Salīdzinoši augsta individuāla aktivitāte uzņēmējdarbībā.

1.14.2. Vājās puses jeb attīstību kavējoši iekšējie faktori

- Zemi iedzīvotāju ienākumi.
- Iedzīvotāju skaita samazināšanās.
- Jaunieši pēc studijām neatgriežas novadā.
- Maz jaunu darba vietu.
- Zemas darbaspēka profesionālās iemaņas.
- Neprasme sadarboties.
- Īpašuma drošības problēmas .
- Vietām teritorijas nesakoptība.
- Pašvaldības autoceļi vietām nesakārtoti.
- Dārgi komunālie maksājumi.

1.14.3. Iespējas jeb ārēju faktoru radītie pozitīvie priekšnosacījumi attīstībai

- Piebalgas tēla izmantošana novada mērķu sasniegšanā
- Kultūrvēsturiskā mantojuma izmantošanas iespējas
- Pieprasījuma pēc videi draudzīgi ražotas produkcijas izmantošana
- Jaunpiebalgas izglītības iestāžu – vidusskolas, mūzikas un mākslas skolas, reģionālās tautskolas prestižs reģionā.
- Jaunpiebalgas vidusskolas sporta zāles pieprasījums reģionā.
- Novada kultūras un sporta pasākumu popularitāte Latvijā.

1.14.4. Draudi jeb ārēju faktoru radītie negatīvie priekšnosacījumi attīstībai

- Cilvēkresursu un meža resursu izsīkums reģionā.
- Tipiskam lauku novadam, kas attālu no reģionālajiem centriem raksturīgo problēmu izpausmes - preču, pakalpojumu cenas, medicīna, valsts iestāžu pakalpojumi grūtāk pieejami.
- Valsts politika, kas nav vērsta uz līdzsvarotu pilsētu-lauku attīstību.
- Negatīvā finansiālā situācija globālā mērogā.
- Nesakārtota valsts pārvaldes (tsk pašvaldību) sistēma.

2. daļa STRATĒGIJA

2.1. Jaunpiebalgas novada vīzija

Jaunpiebalgas novads 2030

**Latvijas ekoloģiski tīrākais lauku novads ar:
koptu Piebalgas kultūrvidi, dabas
mantojumu un pievilcīgu ainavu;
lopkopību un mežkopību;
Jaunpiebalgu kā Vidzemes vidienes
pakalpojumu un rūpniecības centru.**

2.2. Jaunpiebalgas novada ekonomiskā specializācija

Novada turpmākai attīstībai jābalstās uz novada resursu (cilvēkresursi, meži, lauksaimniecībā izmantojamā zeme, kultūrvēsturiskais mantojums) efektīvu izmantošanu.

Perspektīvās nozares

Primārajā jeb nozares, kurās produkciju iegūst tieši no dabas resursiem

Ņemot vērā dabas apstākļus, tradīcijas, ieguldījumus ražošanā, uzkrātās prasmes un zināšanas par prioritārām jāuzskata **piena un gaļas lopkopība un mežsaimniecība**.

Ņemot vērā nozīmīgo ienākumu daļu, ko novada iedzīvotājiem dod šīs nozares, ir būtiski svarīga šo nozaru attīstība gan nacionālā, gan globālā mērogā.

Par novada attīstībai nozīmīgu jāmin arī **lauksaimniecības ražošanas dažādošana**, atsevišķām saimniecībām specializējoties, piemēram, **aitkopībā, dārzkopībā, biškopībā, ārstniecības augu audzēšanā un netradicionālās lauksaimniecības virzienos**.

Sekundārās jeb nozares, kura pārstrādā primāro nozaru saražoto produkciju:

Jau vēsturiski novadam nozīmīga **kokapstrāde, mēbeļu ražošana, lauksaimniecības produktu pārstrāde gan amatniecībā un mājražošana, gan rūpniecībā**.

Terciārajās jeb pakalpojumu nozares:

Kā nozīmīgi novada teritorijai jāmin izglītības pakalpojumu attīstība, ko pašvaldības izglītības iestādes – **Jaunpiebalgas vidusskola, Jaunpiebalgas mūzikas un mākslas skola, Jaunpiebalgas reģionālā tautskola** sniedz novada un apkārtējo teritoriju iedzīvotājiem.

Novada kultūrvēsturiskais mantojums, aktīvā kultūras dzīve un infrastruktūra novadam dod iespēju kļūt **par kultūras pasākumu vietu novada, Vidzemes un Latvijas iedzīvotājiem**. Uz minētā pamata attīstāmi arī **tūrisma pakalpojumi (īpaši, kultūras tūrisms)**.

Kultūras un tūrisma nozares koordināta attīstībai jādod iespējas **mazumtirdzniecības, viesnīcu un citu pakalpojumu izaugsmei**.

Videi draudzīga saimniekošana

Ņemot vērā novada attīstības vīzijā "Latvijas ekoloģiski tīrākais lauku novads" izvirzīto, **visu nozaru attīstībā svarīgi ievērot ilgtspējīgas saimniekošanas principus**. Iepriekšējos gados tam ielikti būtiski pamati gan ņemot vērā lielo bioloģiskās lauksaimniecības saimniecību skaitu, novada teritorijas noteikšanu par brīvu no ģenētiski modificētiem organismiem, videi draudzīgu tehnoloģiju ieviešanu SIA "Piebalgas alus" ražošanā, veiksmīgi uzsāktu ūdenssaimniecības sakārtošanu, salīdzinoši sakārtoto atkritumu saimniecību, vides izglītību skolās.

2.3. Jaunpiebalgas novada attīstības mērķi

Novada attīstības programmas vidēja termiņa izvirzīti saskaņā ar novada stratēģiskajiem uzstādījumiem ilgtermiņā – vīziju, mērķiem un ilgtermiņa prioritātēm (skatīt 13. tabulu.).

13. tabula

Novada ilgtermiņa attīstības mērķi un prioritātes

Ilgtermiņa stratēģiskie mērķi (SM) un prioritātes (IP)	Vidēja termiņa prioritātes (VP)
SM1. Cilvēkresursu attīstība, piesaiste un saglabāšana IP1. Veidot izglītotu sabiedrību, nodrošinot kvalitatīvus izglītības pakalpojumus mūža garumā, IP2 Veidot veselīgu, sociāli labvēlīgu un drošu vidi IP3 Veicināt informētas un sociāli aktīvas sabiedrības veidošanos	VP1.1. Nodrošināt kvalitatīvas vispārējās un profesionālā izglītības iespējas
	VP1.2. Nodrošināt kvalitatīvas mūziklītības iespējas
	VP2.1. Nodrošināt konkurētspējīgus sociālos pakalpojumus
	VP2.2. Veicināt veselīgu dzīvesveidu un nodrošināt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību
	VP2.3. Uzlabot teritorijas labiekārtojumu un mājokļu kvalitāti
	VP2.4. Sabiedriskās kārtības nodrošināšana
	VP3.1. Nodrošināt iedzīvotāju informēšanu un iesaistīšanu lēmumu pieņemšanā
VP3.2. Veicināt senioru un jauniešu aktivitātes un iesaistīšanos sabiedriskajā dzīvē	
SM2. Dabas resursu un Piebalgai raksturīgā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana IP4 Saglabājot kultūras, dabas un ainaviskās vērtības, nodrošināt cilvēkiem patīkamu vidi un resursus tautsaimniecības attīstībai	VP4.1. Saglabāt kultūrvēsturisko mantojumu, novadam raksturīgo kultūrvidi un tradīcijas
	VP4.2. Veicināt lauksaimniecības zemju un mežu resursu ilgtspējīgu izmantošanu
	VP4.3. Dabas vides saglabāšana
	VP4.4. Nodrošināt kvalitatīvus, vidi saudzējošus komunālos pakalpojumus
SM3. Vietējos resursus izmantojoša, ilgtspējīga ekonomika IP5 Veicināt uz vietējo cilvēku un dabas resursu, kultūrvēsturiskā mantojuma, kā arī uz esošās infrastruktūras efektīvu un ilgtspējīgu izmantošanu orientētu tautsaimniecības nozaru attīstību	VP5.1. Uzlabot novada pieejamību
	VP5.2. Piebalgai raksturīgās amatniecības un ražošanas saglabāšana un attīstība
	VP5.3. Atbalstīt zemnieku un uzņēmēju konkurētspēju un kooperāciju
	VP5.4. Novadam tradicionālo lauksaimniecības nozaru saglabāšana un attīstība, lauksaimnieciskās ražošanas dažādošana.

2.4. Jaunpiebalgas novada prioritāšu atbilstība nacionālas un reģionālas nozīmes teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem

Kā jau minēts nodaļā ‘‘Plānošanas dokumentu apskats’’ nacionāla līmeņa ilgtermiņa teritorijas attīstības dokuments ir Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, bet Vidzemes plānošanas reģionā spēkā esošais ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments ir Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007.-2027. gadam. Spēkā esošie vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumenti nacionālajā līmenī ir Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020. gadam, bet plānošanas reģiona līmenī Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2007.-2014. gadam.

Vērtējot novada ilgtermiņa prioritātes (skatīt 14. tabulu), var secināt, ka tās kopumā **atbilst Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas visām prioritātēm**. Novada ilgtermiņa prioritātes atbilst arī **Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumā telpiskās attīstības perspektīvai - ‘‘lauku telpai’’** un novada attīstības centriem noteiktajiem mērķiem. Tomēr novada ilgtermiņa prioritātes ‘‘Veidot veselīgu, sociāli labvēlīgu un drošu vidi’’ (IP2) un ‘‘Veicināt informētas un sociāli aktīvas sabiedrības veidošanos’’ (IP3) šis dokuments tiešā veidā nerisina.

14. tabula

Jaunpiebalgas novada ilgtermiņa prioritāšu atbilstība nacionāla līmeņa un plānošanas reģiona ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem

Jaunpiebalgas novada ilgtermiņa attīstības prioritātes. (IP)	Atbilstība Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam noteiktajai prioritātei	Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007.-2027. gadam
IP1. Veidot izglītotu sabiedrību, nodrošinot kvalitatīvus izglītības pakalpojumus mūža garumā.	2. Ilgtermiņa ieguldījumi cilvēkkapitālā. 3. Paradigmas maiņa izglītībā. 6. Telpiskās attīstības perspektīva	Atbilst telpiskās attīstības perspektīvai – apdzīvojamu struktūrā novadu nozīmes centriem noteiktajiem mērķiem un rīcībām.
IP2 Veidot veselīgu, sociāli labvēlīgu un drošu vidi.	2. Ilgtermiņa ieguldījumi cilvēkkapitālā. 6. Telpiskās attīstības perspektīva	Plānojumā jautājums netiek risināts.
IP3 Veicināt informētas un sociāli aktīvas sabiedrības veidošanos.	7. Inovatīva pārvaldība un sabiedrības līdzdalība. 6. Telpiskās attīstības perspektīva	Plānojumā jautājums netiek risināts.
IP4 Saglabājot kultūras, dabas un ainaviskās vērtības, nodrošināt cilvēkiem patīkamu vidi un resursus tautsaimniecības attīstībai.	5. Daba kā nākotnes kapitāls. 6. Telpiskās attīstības perspektīva	Atbilst telpiskās attīstības perspektīvai – telpiskajai vīzijai un Lauku telpai noteiktajiem mērķiem un rīcībām.
IP5 Veicināt uz vietējo cilvēku un dabas resursu, kultūrvēsturiskā mantojuma, kā arī uz esošās infrastruktūras efektīvu un ilgtspējīgu izmantošanu orientētu tautsaimniecības nozaru attīstību.	1. Kultūras telpas attīstība 4. Inovatīva un ecoefektīva ekonomika. 6. Telpiskās attīstības perspektīva.	Atbilst telpiskās attīstības perspektīvai – telpiskajai vīzijai un Lauku telpai noteiktajiem mērķiem un rīcībām.

Vērtējot novada vidēja termiņa prioritātes (skatīt 15. tabulu), var secināt, ka tās kopumā **atbilst gan Latvijas Nacionālā attīstības plāna visām prioritātēm, gan arī Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmas visām prioritātēm.** Tomēr plānošanas reģiona prioritātes atsevišķas novada vidēja termiņa prioritātes (VP4.1., VP4.2., VP4.3.) risina tikai daļēji (tikai ar šo prioritāti saistīto infrastruktūru).

15. tabula

Jaunpiebalgas novada ilgtermiņa prioritāšu atbilstība nacionāla līmeņa un plānošanas reģiona ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem

Jaunpiebalgas novada vidēja termiņa attīstības prioritātes	Atbilstība Nacionālā attīstības plāna 2014.-2020. gadam prioritātēm	Atbilstība Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmas 2007.-2014. g. Prioritātēm
VP1.1. Nodrošināt kvalitatīvas vispārējās un profesionālās izglītības iespējas	Prioritāte "Cilvēka drošumspēja", rīcības virziens "Kompetenču attīstība".	Prioritāte "Cilvēkresursu attīstība un nodarbinātības paaugstināšana".
VP1.2. Nodrošināt kvalitatīvas mūžizglītības iespējas	Prioritāte "Cilvēka drošumspēja", rīcības virziens "Kompetenču attīstība".	Prioritāte "Cilvēkresursu attīstība un nodarbinātības paaugstināšana".
VP2.1. Nodrošināt konkurētspējīgus sociālos pakalpojumus	Prioritāte "Cilvēka drošumspēja", rīcības virziens "Stabili pamati tautas ataudzei".	Prioritāte "Cilvēkresursu attīstība un nodarbinātības paaugstināšana".
VP2.2. Veicināt veselīgu dzīvesveidu un nodrošināt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību	Prioritāte "Cilvēka drošumspēja", rīcības virziens "Vesels un darbaspējīgs cilvēks".	Prioritāte "Cilvēkresursu attīstība un nodarbinātības paaugstināšana"
VP2.3. Uzlabot teritorijas labiekārtojumu un mājokļu kvalitāti	Prioritāte "Izaugsmi atbalstošas teritorijas", rīcības virziens "Pakalpojumu pieejamība līdzvērtīgāku darba iespēju un dzīves apstākļu radīšanai"	Prioritāte "Infrastruktūras un pakalpojumu attīstība"
VP2.4. Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Prioritāte "Cilvēka drošumspēja", rīcības virziens "Stabili pamati tautas ataudzei"	Plānošanas reģiona attīstības programmā šis jautājums netiek risināts.

Jaunpiebalgas novada vidēja termiņa attīstības prioritātes	Atbilstība Nacionālā attīstības plāna 2014.-2020. gadam prioritātēm	Atbilstība Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmas 2007.-2014. g. prioritātēm
VP3.1. Nodrošināt iedzīvotāju informēšanu un iesaistīšanu lēmumu pieņemšanā	Prioritāte "Cilvēka drošumspeja", rīcības virziens "Cilvēku sadarbība, kultūra un pilsoniskā līdzdalība kā piederības Latvijai pamats"	Plānošanas reģiona attīstības programmā šis jautājums netiek risināts.
VP3.2. Veicināt senioru un jauniešu aktivitātes un iesaistīšanos sabiedriskajā dzīvē	Prioritāte "Cilvēka drošumspeja", Rīcības virziens "Cilvēku sadarbība, kultūra un pilsoniskā līdzdalība kā piederības Latvijai pamats".	Prioritāte "Cilvēkresursu attīstība un nodarbinātības paaugstināšana".
VP4.1. Saglabāt kultūrvēsturisko mantojumu, novadam raksturīgo kultūrvidi un tradīcijas	Prioritāte "Izaugsmi atbalstošas teritorijas", rīcības virziens "Dabas un kultūras kapitāla ilgtspējīga apsaimniekošana".	Daļēji prioritāte "Infrastruktūras un pakalpojumu attīstība".
VP4.2. Veicināt lauksaimniecības zemju un mežu resursu ilgtspējīgu izmantošanu	Prioritāte "Izaugsmi atbalstošas teritorijas", rīcības virziens "Dabas un kultūras kapitāla ilgtspējīga apsaimniekošana".	Daļēji prioritāte "Lauku attīstība".
VP4.3. Dabas vides saglabāšana	Prioritāte "Izaugsmi atbalstošas teritorijas", rīcības virziens "Dabas un kultūras kapitāla ilgtspējīga apsaimniekošana".	Daļēji prioritāte "Infrastruktūras un pakalpojumu attīstība".
VP4.4. Nodrošināt kvalitatīvus, vidi saudzējošus komunālos pakalpojumus	Prioritāte "Izaugsmi atbalstošas teritorijas", rīcības virziens "Dabas un kultūras kapitāla ilgtspējīga apsaimniekošana".	Prioritāte "Infrastruktūras un pakalpojumu attīstība".

Jaunpiebalgas novada vidēja termiņa attīstības prioritātes	Atbilstība Nacionālā attīstības plāna 2014.-2020. gadam prioritātēm	Atbilstība Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmas 2007.-2014. g. prioritātēm
VP5.1. Uzlabot novada pieejamību	Prioritāte "Izaugsmi atbalstošas teritorijas", rīcības virziens "Pakalpojumu pieejamība līdzvērtīgāku darba iespēju un dzīves apstākļu radīšanai".	Prioritāte "Infrastrukturā un pakalpojumu attīstība".
VP5.2. Piebalgai raksturīgās amatniecības un ražošanas saglabāšana un attīstība	Prioritāte "Izaugsmi atbalstošas teritorijas", rīcības virziens "Ekonomiskās aktivitātes veicināšana reģionos – teritoriju potenciāla izmantošana". Prioritāte "Tautas saimniecības izaugsme".	Prioritāte "Lauku attīstība". Prioritāte "Ekonomiskā attīstība, konkurētspējas palielināšana un virzība uz zināšanu ietilpīgu ekonomiku".
VP5.3. Atbalstīt zemnieku un uzņēmēju konkurētspēju un kooperāciju	Prioritāte "Izaugsmi atbalstošas teritorijas", rīcības virziens "Ekonomiskās aktivitātes veicināšana reģionos – teritoriju potenciāla izmantošana".	Prioritāte "Lauku attīstība". Prioritāte "Ekonomiskā attīstība, konkurētspējas palielināšana un virzība uz zināšanu ietilpīgu ekonomiku".
VP5.4. Novadam tradicionālo lauksaimniecības nozaru saglabāšana un attīstība, lauksaimnieciskās ražošanas dažādošana.	Prioritāte "Izaugsmi atbalstošas teritorijas", rīcības virziens "Ekonomiskās aktivitātes veicināšana reģionos – teritoriju potenciāla izmantošana".	Prioritāte "Lauku attīstība".

2.5. Rīcības virzieni novada vidēja termiņa attīstības mērķu sasniegšanai

Jaunpiebalgas novada vidēja termiņa prioritāšu ieviešanai tiek izdalīti 9 rīcības virzieni, kuros nepieciešams veikt konkrētus uzdevumus un rīcības (skatīt 16. tabulu). Rīcības virzieni izdalīt ņemot vērā iespējamo atbildību sadalījumu, veicot dažādu sektoru uzdevumi ieviešanu. Visām vidēja termiņa prioritātēm atbilst kāds no rīcības virzieniem.

16. tabula

Rīcības virzieni mērķu sasniegšanai

Nr	Rīcības virzieni	Atbilstība vidēja termiņa prioritātei
1.	“Izglītības pieejamības un kvalitātes nodrošināšana”	VP1.1., VP1.2.
2.	“Sociālie un veselības aprūpes pakalpojumi”	VP2.1. VP2.2.
3.	“Dzīves telpa”	VP2.3.
4.	“Drošība”	VP2.4.
5.	“Sadarbība ar dažādām iedzīvotāju grupām un ieinteresētajām pusēm”	VP3.1.;3.2.
6.	“Kultūra, tradīcijas, kultūrvēsturiskais mantojums”	VP4.1.
7.	“Dabas un vides aizsardzība ”	VP4.2. VP4.3. VP4.4.
8.	“Inženiertehniskā infrastruktūra un komunālā saimniecība”	VP4.4., VP5.1
9.	“Uzņēmējdarbības atbalsts”	VP5.2.,VP5.3., VP5.4.

3. daļa RĪCĪBAS PLĀNS UN UZRAUDZĪBA

Lai būtu iespējama rīcību izpilde, tam nepieciešami ne tikai cilvēku un vides resursi, bet arī finanšu resursi un investīcijas gan no pašvaldības, gan valsts budžeta, gan privātajiem investoriem (skatīt 17. tabulu). Attīstības programmā ir iekļauts Investīciju plāns (skatīt 18. un 19. tabulas), kas nosaka nepieciešamo investīciju apmērus tuvākajiem 3 gadiem. Lai gan rīcības plāns paredzēts laika posmam no 2014. līdz 2020.gadam, tas ir elastīgs un nepieciešamības gadījumā pašvaldība var veikt ikgadējus papildinājumus un izmaiņas, jo būtiskākā loma pašvaldības attīstībā ir stratēģiskajiem uzstādījumiem (vīzijai, mērķiem, prioritātēm un uzdevumiem), kamēr veids kā sasniegt izvirzītos stratēģiskos uzstādījumus (rīcības) var mainīties atkarībā no pieejamajiem tā brīža resursiem, tehnoloģiju attīstību un citiem elementiem, kas var būt mainīgi.

3.1. Rīcības plāns

17. tabula

Jaunpiebalgas novada attīstības programmas Rīcības plāns

Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.	Atbilstība Vidēja termiņa prioritātēm	Aktivitātes vai projekta nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
1.Rīcības virziens ‘Izglītības pieejamības un kvalitātes nodrošināšana’						
1.1. Uzdevums ‘Vispārējās izglītības kvalitātes un pieejamības nodrošināšana’						
R1.1.1	VP1.1.	Nodrošināt Jaunpiebalgas vidusskolas materiāli tehnisko aprīkojumu	Normatīvo aktu un kvalitatīvas izglītības prasībām atbilstoša mācību vide .	2014.-2020.	Pašvaldība, izglītības iestādes	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
R1.1.2.	VP1.1., VP5.1.	Nodrošināt sabiedriskā transporta satiksmi, lai nodrošinātu skolēnu nokļūšanu skolās	Jaunpiebalgas izglītības iestāžu pakalpojumi pieejami reģionā.	2014.-2020.	Pašvaldība, izglītības iestādes	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi.
R1.1.3.	VP1.1.	Nodrošinās brīvpusdienas sākot no pirmskolas līdz 9. klasei	Visiem Jaunpiebalgas vidusskolas skolēniem nodrošinātas brīvpusdienas (~400 bērni).	2017.	Pašvaldība, izglītības iestādes	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi
R1.1.4.	VP1.1., VP4.4.	Nodrošināt Jaunpiebalgas vidusskolas skolas ēku energoefektivitāti	Veikta sākumskolas ēkas siltumapgādes rekonstrukcija, energoefektivitātes uzlabošana.	2014.-2020.	Pašvaldība, izglītības iestādes	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi

Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.	Atbilstība Vidēja termiņa prioritātēm	Aktivitātes vai projekta nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
R1.1.5.	VP1.1. VP1.2.	Nodrošināt pedagogu tālākizglītību	Regulāri – vismaz 2 reizes gadā nodrošināti kursi, semināri pedagogiem.	2014.-2020.	Pašvaldība, izglītības iestādes	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
1.2. Uzdevums ‘Profesionālās ievirzes izglītības nodrošināšana bērniem mūzikā un mākslā’						
R1.2.1.	VP1.1. VP1.2.	Nodrošināt Jaunpiebalgas mūzikas un mākslas skolas materiāli tehnisko aprīkojumu	Nodrošināta iespēja apgūt vismaz 5 mūzikas un 3 mākslas programmas	2014.-2020.	Pašvaldība, izglītības iestādes	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
R1.2.2.	VP1.1., VP4.4.	Nodrošināt Jaunpiebalgas mākslas ēkas energoefektivitāti	Veikta mākslas skolas ēkas rekonstrukcija, paaugstinot tās energo efektivitāti.	2014.-2020.	Pašvaldība, izglītības iestādes	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
1.3. Uzdevums ‘Mūzizglītības iespēju nodrošināšana’						

Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.	Atbilstība Vidēja termiņa prioritātēm	Aktivitātes vai projekta nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
R1.3.1.	VP1.2.	Jaunpiebalgas reģionālajā tautskolā un citās izglītības iestādēs īstenot mūzikizglītības iespējas novadā, balstoties uz iedzīvotāju vēlmēm un tirgus prasībām.	Daudzveidīgs mūzikizglītības piedāvājums, kas ietver – tālākizglītību, interešu izglītību un profesionālo izglītību	2014.-2020.	Pašvaldība, tautskola	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi.
R1.3.2	VP1.2	Novada bibliotēku pakalpojumu pilnveidošana	Mūsdienīgs bibliotēku pakalpojums, plaša literatūras klāsta piedāvājums.	2014.-2020.	Pašvaldības bibliotēkas	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi.
2. Rīcības virziens “Sociālie un veselības aprūpes pakalpojumi”						
2.1. Uzdevums Nodrošināt sociālo pakalpojumu pieejamību						
R2.1.1.	VP2.1.	Novada sociālā dienesta darbības nodrošināšana	Pieejami sociālie pakalpojumi un aprūpe	2014.-2020.	Pašvaldība, sociālais dienests	Pašvaldības budžets, valsts budžets, fondu līdzekļi
R2.1.2.	VP2.1	Izveidot Sociālo pakalpojumu punktus	Iedzīvotājiem pieejami 2 Sociālo pakalpojumu punkti Jaunpiebalgā un Melnbāržos	2014.	Pašvaldība, sociālais dienests	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi

Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.	Atbilstība Vidēja termiņa prioritātēm	Aktivitātes vai projekta nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
R2.1.3.	VP2.1., VP2.4.	Veicināt sociālā riska grupu integrāciju sabiedrībā	Veikti pasākumi sociālā riska grupu: invalīdu un personu ar funkcionāliem traucējumiem, bezdarbnieku (īpaši ilgstošo), no ieslodzījuma vietām atbrīvoto un trūcīgo integrācijai sabiedrībā	2014.-2020.	Sociālais dienests	Pašvaldības budžets, valsts finansējums, fondu līdzekļi
R2.1.4.	VP2.1.	Sociālās rehabilitācijas centra no psihoaktīvām vielām atkarīgajiem pusaudžiem darbība	Pieejams pakalpojums Sociālās rehabilitācijas pakalpojums 25 no psihoaktīvām vielām atkarīgajiem pusaudžiem no visas valsts teritorijas	2014.-2020.	Pašvaldība, nodibinājums "Solis Piebalgā"	Valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi.
2.2. Uzdevums "Iedzīvotāju veselības aizsardzība"						
R2.2.1.	VP2.2.	Popularizēt veselīgu dzīvesveidu	Iedzīvotāju izpratnes par veselīga dzīvesveida nozīmi palielināšanās	2014.-2020.	Pašvaldība	Pašvaldības budžets, valsts budžets, fondu līdzekļi

Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.	Atbilstība Vidēja termiņa prioritātēm	Aktivitātes vai projekta nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
R2.2.2.	VP2.2. VP5.1.	Veicināt transporta pieejamību veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanai	Pieejamāki veselības aprūpes pakalpojumi, augstāka iedzīvotāju apmierinātība ar pakalpojumu	2014.-2020.	Pašvaldība, medicīnas iestādes, sabiedriskā transporta uzņēmumi	Valsts budžets, privāti līdzekļi
R2.2.3.	VP2.2.	Veicināt prasībām atbilstošas infrastruktūras un tehniskā aprīkojuma nodrošinājumu novada veselības aprūpes iestādēs	Kvalitatīvāki veselības aprūpes pakalpojumi novadā, augstāka iedzīvotāju apmierinātība ar pakalpojumu	2014.-2020.	SIA ‘Piebalgas doktorāts, SIA ‘Jaunpiebalgas pašvaldības ambulance’, Melnbāržu feldšeru punkts, NMPD.	Valsts budžets, pašvaldības līdzekļi, fondu līdzekļi, privāti līdzekļi.
3. Rīcības virziens ‘Dzīves telpa’						
3.1. Uzdevums ‘Veidot patīkamu darba un dzīves vidi’						
R3.1.1.	VP2.3.	Jaunpiebalgas tirgus laukuma rekonstrukcija	Normatīvo aktu prasībām atbilstošs tirgus laukums – pārtikas un nepārtikas preču tirdzniecībai	2014..	Pašvaldība	Pašvaldības līdzekļi, fondu līdzekļi.

Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.	Atbilstība Vidēja termiņa prioritātēm	Aktivitātes vai projekta nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
R3.1.2.	VP2.3.	Sporta un bērnu rotaļu laukumu izveide novada ciemu teritorijā	Novada ciemos izveidoti vismaz 3 sporta un/vai bērnu rotaļu laukumi, tsk. uzlabots sporta laukums pie Jaunpiebalgas vidusskolas	2014.-2016	Pašvaldība, iedzīvotāji	Pašvaldības līdzekļi, fondu, iedzīvotāju līdzekļi
R3.1.3.	VP2.3.	Jaunpiebalgas kapsētas labiekārtošana un sakopšana	Sakopta Jaunpiebalgas kapsētas teritorija, atjaunots kapsētas mūris, sakārtots apbedījumu izvietojums (izstrādāts plāns), iedzīvotāju apmierinātība ar pakalpojumu.	2014.-2016	Pašvaldība, iedzīvotāji	Pašvaldības līdzekļi, fondu, iedzīvotāju līdzekļi

Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.	Atbilstība Vidēja termiņa prioritātēm	Aktivitātes vai projekta nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
R3.1.4.	VP2.3.	Sabiedriski nozīmīgu ēku (pašvaldības ēkas, Izglītības iestādes, baznīcas, tirdzniecības vietas) apkārtnes sakopšana veicināšana.	Sakopta sabiedriski nozīmīgu ēku apkārtne, paaugstinās iedzīvotāju vērtējums sakoptībai.	2016.	Pašvaldība, uzņēmumi iedzīvotāji	Pašvaldības līdzekļi, fondu, uzņēmumu, iedzīvotāju līdzekļi
R3.1.5.	VP2.3.	Vides sakoptības veicināšana	Novākti grausti, augstāks iedzīvotāju vērtējums	2014.-2020.	Pašvaldība,, iedzīvotāji, īpašnieki, uzņēmumi	Pašvaldības, iedzīvotāju, īpašnieku, uzņēmumu līdzekļi
4. Rīcības virziens "Drošība"						
4.1.Uzdevums "Veidot drošku vidi"						
R4.1.1.	VP2.4.	Pie novada nozīmīgākajiem sabiedriskajiem objektiem nodrošināta videonovērošana	Videonovērošana pie izglītības iestādēm, novada dome, Zosēnu pagasta pārvaldes, Jaunpiebalgas un Zosēnu kultūras nama	2020.	Pašvaldība	Pašvaldības līdzekļi, fondu līdzekļi
5.Rīcības virziens "Sadarbība ar dažādām iedzīvotāju grupām un ieinteresētajām pusēm"						
5.1. Uzdevums Iedzīvotāju informēšana par pašvaldības darbu un aktualitātēm						

Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.	Atbilstība Vidēja termiņa prioritātēm	Aktivitātes vai projekta nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
R5.1.1.	VP3.1.	“Avīzes Piebaldzēniem” un pašvaldības interneta vietnes darbība un pilnveidošana	“Avīzes Piebaldzēniem” ikmēneša izdevums, aktuāla pašvaldības interneta vietne www.jaunpiebalga.lv , par pašvaldības darbu informēta sabiedrība	2014.-2020.	Pašvaldība	Pašvaldības līdzekļi, fondu līdzekļi
5.2. Uzdevums “Iedzīvotāju iesaistīšana sadarbībā”						
R5.2.1	VP3.1., VP5.3.	Izveidot Uzņēmēju padomi	Aktīva novada uzņēmēju padome - sanāksmes vismaz reizi ceturksnī.	2014.	Pašvaldība, uzņēmēji	Pašvaldības līdzekļi, fondu līdzekļi, uzņēmēju līdzekļi
R5.2.2.	VP3.2..	Izveidot jauniešu centru	Multifunkcionāls jauniešu centrs- Vieta brīvā laika pavadīšanai; Informācijas un izglītības punkts; Semināru vieta.	2014.	Pašvaldība, uzņēmēji	Pašvaldības līdzekļi, fondu līdzekļi
R5.2.3.	VP3.2..	Izveidot jauniešu padomi	Aktīva novada uzņēmēju padome. sanāksmes vismaz reizi ceturksnī.	2014..	Pašvaldība, izglītības iestādes, NVO	Pašvaldības līdzekļi, fondu līdzekļi

Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.	Atbilstība Vidēja termiņa prioritātēm	Aktivitātes vai projekta nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
R5.2.4.	VP3.1.,VP3.2.	Popularizēt brīvprātīgo darbu	Brīvprātīgā darba kustība novadā, novada domes iestādes vai struktūrvienības uzņem un nosūta brīvprātīgā darba veicējus.	2014.-2020.	Pašvaldība, NVO	Fondu līdzekļi, brīvprātīgais darbs
6. Rīcības virziens "Kultūra, tradīcijas, kultūrvēsturiskais mantojums"						
6.1. Uzdevums "Pilnveidot esošo kultūras infrastruktūru un materiāltehnisko nodrošinājumu"						
R6.1.1.	VP4.1.	Kultūras namu materiāltehniskā aprīkojuma nodrošināšana	Pašdarbības kolektīvu darbībai un kultūras pasākumu norisei atbilstošs materiāltehniskais nodrošinājums Jaunpiebalgā un Melnbāržos.	2014.-2020.	Pašvaldība, kultūras nama vadītāji	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
R.6.1.2.	VP4.1.; VP4.4.	Brīvdabas estrāžu attīstība	Pašdarbības kolektīvu darbībai un kultūras pasākumu norisei atbilstošas 2 brīvdabas estrādes - Jaunpiebalgā un Melnbāržos	2015.	Pašvaldība	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
6.2. Uzdevums "Saglabāt tradicionālos kultūras pasākumus"						

Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.	Atbilstība Vidēja termiņa prioritātēm	Aktivitātes vai projekta nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
R6.2.1.	VP4.1.	Latviešu gadskārtu svētku kultūras norises	4 gadskārtu svētku kultūras pasākumi ik gadu	2014.-2020	Pašvaldība, Kultūras namu vadītāji	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R6.2.2.	VP4.1.	Veicināt pašdarbības kolektīvu attīstību	Novadā darbojas vismaz: 2 amatiereteātri; pirmskolas, jauniešu, vidējās un vecākas paaudzes tautas deju kolektīvi; koris; folkloras grupa; 2 vokālie ansambļi.	2014.-2020.	Pašvaldība, Kultūras namu vadītāji	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R6.2.3.	VP4.1.	Dažādu iedzīvotāju interesēm atbilstošu kultūras norišu nodrošināšana	Kultūras piedāvājums: Bērniem, Jauniešiem ; Vidējai paaudzei; Vecākai paaudzei	2014.-2020.	Pašvaldība, Kultūras namu vadītāji	Pašvaldības budžets kultūrai, tsk., ieņēmumi kultūras pasākumiem , fondu līdzekļi
6.3. Uzdevums Saglabāt un popularizēt sabiedrībā dabas, materiālās un nemateriālās kultūras vērtības						
R6.3.1.	VP4.1	Jaunpiebalgas novadpētniecības muzeja pilnveidošana	Atjaunotas esošās ekspozīcijas, izveidotas vismaz 2 jaunas.	2018.	Pašvaldība	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi

Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.	Atbilstība Vidēja termiņa prioritātēm	Aktivitātes vai projekta nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
R.6.3.2.	VP4.1	Veicināt kultūras pieminekļu, objektu ar lielu kultūras vērtību un augstvērtīgu ainavu saglabāšanu un izmantošanu novada attīstībai.	Izstrādāts plāns kultūras pieminekļu, objektu ar lielu kultūras vērtību un augstvērtīgu ainavu saglabāšanai un izmantošanai. Viņku kalnā uzstādīts ainavas skatu tornis. Pie Gaujas upes izveidotas dabas takas	2016.	Pašvaldība, valsts, uzņēmēji	Valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
7. Rīcības virziens "Dabas un vides aizsardzība"						
7.1. Uzdevums "Veicināt dabas un vides aizsardzību"						
R7.1.1.	VP4.3.	"Palatas" aizsargājamās dabas teritorijas izveide pie Gaujas	Izveidota aizsargājama "Palatas" dabas teritorija	2014.-2020.	Iniciatīvas grupa, valsts iestādes pašvaldība	Privātie un fondu līdzekļi
R7.1.2.	VP4.3.	Piesārņoto vietu apzināšana un sanācijas veicināšana	Izpētītas 7 potenciāli piesārņotās vietas	2020.	Pašvaldības, zemes īpašnieki	Privātie, fondu līdzekļi
8. Rīcības virziens "Inženiertehniskā infrastruktūra un komunālā saimniecība"						
8.1. Uzdevums "Nodrošināt centralizētu ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu darbību Jaunpiebalgas un Melnbāržu ciemos"						

Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.	Atbilstība Vidēja termiņa prioritātēm	Aktivitātes vai projekta nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
R8.1.1.	VP4.4.	Attīstīt centralizētas ūdenssaimniecības, kanalizācijas sistēmu Jaunpiebalgas ciemā	Paplašināts centralizētas ūdenssaimniecības, kanalizācijas sistēmu Jaunpiebalgas ciemā, 70 % māsaimniecību ciemā izmanto centralizētās kanalizācijas un ūdensapgādes sistēmas. 100% uzņēmumu un māsaimniecību notekūdeņi ciemā nonāk attīrīšanas iekārtās un tiek attīrīti atbilstoši normatīvu prasībām	2020.	Pašvaldība, Komunālā daļa, uzņēmumi	Fondu līdzekļi, pašvaldības līdzekļi, uzņēmumu līdzekļi.
R8.1.2.	VP4.4	Nodrošināt ūdenssaimniecības un kanalizācijas pakalpojumus Melnbāržos	Melnbāržu ciemā pieejama centralizēta kanalizācija sistēma	2014.-2020.	Pašvaldība, Komunālā daļa	Pašvaldības līdzekļi, fondu līdzekļi
8.2.	Uzdevums ‘Organizēt Jaunpiebalgas ciema daudzdzīvokļu māju siltumapgādi’					

Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.	Atbilstība Vidēja termiņa prioritātēm	Aktivitātes vai projekta nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
R8.2.1.	VP4.4.	Nodrošināt siltuma ražošanu Jaunpiebalgas ciema daudzdzīvokļu mājām	Jaunpiebalgas ciema 6 daudzdzīvokļu mājām piegādāta siltumenerģija	2014.-2017..	Pašvaldība, Komunālā daļa, dzīvokļu īpašnieki	Dzīvokļu īpašnieku līdzekļi, fondu līdzekļi, pašvaldības līdzekļi
R8.2.2.	VP4.4.	Sekmēt iedzīvotāju interesi piedalīties daudzdzīvokļu māju siltināšanā	Realizēti projekti daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanai.	2016.-2020.	Pašvaldība, Komunālā daļa, dzīvokļu īpašnieki	Dzīvokļu īpašnieku līdzekļi, fondu līdzekļi, pašvaldības līdzekļi
8.3. Uzdevums ‘Organizēt atkritumu apsaimniekošanu un mazināt piesārņojumu’						
R8.3.1.	VP4.4.	Iedzīvotāju, iestāžu un uzņēmumu iesaiste atkritumu apsaimniekošanā	100% mājāsaimniecību, iestāžu un uzņēmumu ir noslēgti līgumi ar atkritumu apsaimniekošanas organizāciju.	2016.	Pašvaldība, ēku īpašnieki, uzņēmumi, atkritumu apsaimniekotājs	Pakalpojumuņēmēju un sniedzēju līdzekļi
R8.3.2.	VP4.4.	Šķiroto atkritumu laukumu izveidošana un darbības nodrošināšana novada ciemos	Lielākas šķiroto atkritumu īpatsvars	2014.-2020.	Atkritumu apsaimniekotājs, pašvaldība	Pakalpojuma sniedzēju līdzekļi

Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.	Atbilstība Vidēja termiņa prioritātēm	Aktivitātes vai projekta nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
8.4. Uzdevums Veicināt valsts satiksmes infrastruktūras sakārtošanu						
R8.4.1.	VP5.1.	Valsts autoceļu ar grants segumu sakārtošanas veicināšana.	Veikta valsts reģionālas un vietējas nozīmes autoceļu ar grants segumu renovācija.	2014.-2020.	Valsts	Valsts budžets, fondu līdzekļi
R8.4.2.	VP5.1.	Dzelzceļa līnijas Ieriķi-Gulbene teritorijas izmantošanas veicināšana	Slēgtā dzelzceļa līnija Ieriķi-Gulbene tiek izmantota satiksmei	2018.	Valsts	Valsts budžets, fondu līdzekļi
8.5. Uzdevums "Sakārtot Pašvaldības ielu un ceļu tīklu"						
R8.5.1	VP5.1.	Pašvaldības prioritāro ceļu un ielu renovācija	Veikta pašvaldības prioritāro autoceļu renovācija vismaz 4,7 km garumā	2020.	Pašvaldība, ceļu meistars	Pašvaldības līdzekļi, fondu līdzekļi

Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.	Atbilstība Vidēja termiņa prioritātēm	Aktivitātes vai projekta nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
R8.5.2.	VP5.1.; VP2.4.	Satiksmes drošības uzlabošana skolēnu ceļā uz izglītības iestādēm	Uzlabota ielu infrastruktūra skolēnu ceļā uz izglītības iestādēm	2020.	Pašvaldība, ceļu meistars	Pašvaldības līdzekļi, fondu līdzekļi.
R8.5.3.	VP5.1	Ražošanas uzņēmumu pievedceļus sakārtošana	Veikta uzņēmumu pievedceļu rekonstrukcija ciemu rūpniecības zonā	2020	Pašvaldība, ceļu meistars, uzņēmumi	Pašvaldības līdzekļi, fondu līdzekļi, uzņēmumu līdzekļi.
9. Rīcības virziens "Uzņēmējdarbības atbalsts"						
9.1. Uzdevums "Veicināt uzņēmējdarbības aktivitāti un stiprināt uzņēmumu konkurētspēju"						
R9.1.1.	VP5.2. VP5.3. VP5.4 VP4.2.	Nodrošināt konsultācijas un informāciju zemniekiem un uzņēmējdarbības uzsācējiem	Lauku attīstības speciālista pakalpojumu pieejamība novadā vismaz 20 stundas nedēļā	2014.- 2020	Pašvaldība, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs	Valsts, ES un pašvaldības līdzekļi
R9.1.2.	VP5.2; VP5.3.; VP5.4.	Veicināt Jaunpiebalgas novada zīmola atpazīstamību	Jaunpiebalgas novada atpazīstamības pieaugums	2014.- 2020.	Pašvaldība	Pašvaldības līdzekļi, fondu līdzekļi

Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.	Atbilstība Vidēja termiņa prioritātēm	Aktivitātes vai projekta nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
R9.1.3.	VP5.4.; VP4.2.	Ar izglītojošiem semināriem veicināt videi draudzīgas lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību novadā.	4 semināri ikgadu.	2014.- 2020.	Pašvaldība, Zemkopības ministrija	Valsts līdzekļi, fondu līdzekļi, pašvaldības līdzekļi
R9.1.4.	VP5.2.; VP5.3.	Ikgadējā izstāde-gada tirgus "Izvēlies Piebalgu"	1 izstāde-gadatirgus ik gadu.	2014.- 2020.	Pašvaldība, kultūras nama vadītāji	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
R9.1.5.	VP5.2.	Pašvaldības atbalsta programma uzņēmējdarbības atbalsta iesācējiem	Atbalstīti 3 projekti uzņēmējdarbības iesācējiem ikgadu	2014.- 2020	Pašvaldība	Pašvaldības līdzekļi

3.2. Investīciju plāns

18. tabula

Investīciju plāns Jaunpiebalgas novadā 2015.-2017. gads – pašvaldības atbildības projekti

Nr.p. k.	Projekta ideja (nosaukums)	Atbilstošās Rīcības Nr.	Finansējuma apjoms, EUR	Plānotais/vēlamais finansējuma avots	Ieguldījumu teritorija	Plānotais rezultāts	Projektu savstarpējā papildinātība
1.	Jaunpiebalgas Mūzikas un mākslas skolas rekonstrukcija (Brāļu Kaudzīšu ielā 10, Jaunpiebalgā)	R1.2.1., R1.2.2.	700 000	Aizņēmums no Valsts kases/pašvaldības līdzekļi	Jaunpiebalgas pagasts	Veikta ēkas Brāļu Kaudzīšu ielā 10, Jaunpiebalgā ēkas rekonstrukcija Mūzikas un mākslas skolas vajadzībām, uzlabota tās energoefektivitāte	Pašvaldības investīcijas izglītības iestāžu sakārtošanai
2.	Pašvaldības grants seguma autoceļu rekonstrukcija un/vai renovācija: 1) Jaunormaņi-Melnbārži 1,8 km; 2) Muciņas-Murdēni 2,3 km; 3) Kāpurkalns-Jēci-Jaunpiebalga, Vecseviķi-Tīrumseviķi 2,8 km; 4) Kalna Pentuļi – Meža Naukšēni 1,9 km; 5) Veczariņi – Ezerkleivas 1,7 km; 6) Saulītes – Lejas Skubiņi 3,0 km; 7) Ceļa Rempi – Mazrempi 0,8 km; 8) Jaunķūģi – Luksti 1,0 km; 9) Lejas Žagari – Roci – Kalna Žagari 2,18 km; 10) Dūdas – Strautnieki 1,80 km.	R8.5.1	480 000	Lauku attīstības programmas 2014-2020. gadam pasākums/pašvaldība 330 000/150 000	Zosēnu un Jaunpiebalgas pagats	Veikta pašvaldības grants seguma ceļu rekonstrukcija vai renovācija 19 km garumā	Pašvaldība uztur tās ceļus, projekts uzsākt to atjaunošanu.

Jaunpiebalgas novada attīstības programma 2014. - 2020.gadam

18. tabulas nobeigums

3.	Jaunpiebalgas ciema ūdenssaimniecības projekta 2. kārtā	R8.1.1.	801 000	Eiropas Savienības struktūrfondi/pašvaldība 395 000/406 000	Jaunpiebalgas pagasts	Paplašināti centralizētas ūdensapgādes tīkli Em. Dārziņa, Kalna, Meža, Pļavas, Dārza ielās – 1,5 km garumā, kanalizācijas tīkli 1, 9 km garumā.	Ar Eiropas Savienības Kohēzijas fonda 3.5.1.1. aktivitātes "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijas ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000" projektu "Jaunpiebalgas ūdenssaimniecības attīstības I kārtā"
4.	Gājēju ceļu rekonstrukcijas Jaunpiebalgā 2. kārtā	R8.5.2.	210 000	Pašvaldība	Jaunpiebalgas ciems	Veikta gājēju ceļu rekonstrukcija Jaunpiebalgā 3,85 km garumā	ERAF projekts Nr. 3DP/3.2.1.3.1/10/APIA/CFLA/058/039 "Gājēju – velosipēdistu celiņi Gaujas ielas posmā no Mācītājmuižas kapiem līdz dzelzceļa pārbrauktuvei; Rūpniecības ielas posmā no Gaujas ielas līdz Priežu ielai; Gaujas ielas posmā no Emīla Dārziņa ielas līdz „Ceļmalkkrūzes". ELFLA projekts Nr. 11-09-L32100-000113 Gājēju ceļu rekonstrukcija. ELFLA projekts Nr. 08-09-L32100-000245 Apgaismojuma izbūve Cēsu rajona Zosēnu pagasta Melnbāržos
5.	Jaunpiebalgas vidusskolas sporta infrastruktūras attīstība	R3.1.2.	700 000	Eiropas Savienības struktūrfondi/pašvaldība 490 000/210 000	Jaunpiebalgas pagasts	Veikta Jaunpiebalgas vidusskolas stadiona rekonstrukcija.	Valsts investīcijas Jaunpiebalgas vidusskolas sporta zāles izbūvei
6.	Kultūrvēsturisko vērtību saglabāšana un tūrisma infrastruktūras attīstība 1. kārtā (skatu tornis Viņķu kalnā, kapsētas mūris)	R.6.3.2.	80 000	Eiropas Savienības struktūrfondi/pašvaldība 20 000/60 000	Jaunpiebalgas un Zosēnu pagasti	Izbūvēts skatu tornis Viņķu kalnā, atjaunots kapsētas mūris 1187 metri.	ELFLA projekts Nr. 09/09/L32100/000040 Jaunpiebalgas kultūras nama rekonstrukcija. ELFLA projekts Nr. 10-09-LL29-L413201-000006 Jaunpiebalgas vecās kapsētas mūra atjaunošanas II kārtā

Investīciju plāns Jaunpiebalgas novadā 2014-2016. gads – valsts projekti

Nr.p.k.	Projekta ideja (nosaukums)	Finansējuma aplēses, EUR	Atbilstošās Rīcības Nr.	Plānotais/vēlamais finansējuma avots	Ieguldījumu teritorija	Plānotais rezultāts
1	Autoceļa P33 Ērgļi-Jaunpiebalga-Saliņkrogs (41,200-46,700 km) vienkāršotā virsmas apstrāde	30 000	R8.4.1.	Eiropas Savienības struktūrfondi/valsts	Jaunpiebalgas pagasts	Veikta vienkāršota virsmas apstrāde 5,5 km valsts autoceļa
2	Autoceļa P33 Ērgļi-Jaunpiebalga-Saliņkrogs (46,700-60,650 km) rekonstrukcija, melnā seguma izbūve	3 000 000	R8.4.1.	ERAF/valsts	Jaunpiebalgas novads/Gulbenes novads	Veikta melnā seguma izbūve 13,95 km valsts autoceļa
3	Autoceļa V299 Rauna-Taurene-Abrupe (30,500 km-40,774 km) renovācija (seguma atjaunošana)	150 000	R8.4.1.	Eiropas Savienības struktūrfondi/valsts	Zosēnu pagasts	Grants seguma atjaunošana 10,27 km valsts autoceļa
4	Autoceļa V304 Zosēni-Drustu stacija (0 km- 8,370 km) renovācija (seguma atjaunošana)	30 000	R8.4.1.	Eiropas Savienības struktūrfondi/valsts	Zosēnu pagasts	Grants seguma atjaunošana 8,37 km valsts autoceļa
5	Tilta pār Gauju rekonstrukcija uz autoceļa V304	50 000	R8.4.1.	Eiropas Savienības struktūrfondi/valsts	Zosēnu pagasts	Veikta tilta rekonstrukcija
6	Autoceļa V302 Jaunpiebalga-Pērle (1,820 km-12,026 km) renovācija (seguma atjaunošana)	30 000	R8.4.1.	Eiropas Savienības struktūrfondi/valsts	Jaunpiebalgas pagasts	Grants seguma atjaunošana 10,21 km valsts autoceļa
7	Neatliekamās medicīniskā palīdzības un glābšanas dienesta infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošana Jaunpiebalgā	100 000	R2.2.3.	Eiropas Savienības struktūrfondi/valsts	Jaunpiebalgas pagasts	Veikta Jaunpiebalgas neatliekamās medicīniskās palīdzības punkta rekonstrukcija/renovācija
8	Lauku attīstības speciālists	50 000	R9.1.1.	Eiropas Savienības struktūrfondi/valsts	Visa novada teritorija	Novadā darbojas lauku attīstības speciālists. Regulāri informatīvi pasākumi zemniekiem, uzņēmējiem
9	Dzelzceļa līnijas Ieriķi-Gulbene atjaunošana, kravu pārvadājumi	Nav aplēšu	R8.4.2.	Eiropas Savienības struktūrfondi/valsts	Vidzemes plānošanas reģions	Dzelzceļa pārvadājumi pa līniju Ieriķi-Gulbene

3.3. Uzraudzības plāns

Attīstības programmas veiksmīgas īstenošanas priekšnoteikumi:

- noteikts atbildīgais par attīstības programmas īstenošanu;
- attīstības programmas īstenošana notiek organizēti;
- attīstības programmas īstenošana ir sasaistīta ar novada budžetu.

Attīstības programmas īstenošana tiek nodrošināta:

- politiskajā līmenī, ko nodrošina novada dome un domes komitejas;
- izpildes līmenī, ko nodrošina novada administrācija, iestāžu vadītāji.

Attīstības plānošanas procesa svarīgs elements ir uzraudzības sistēmas izveide, ar kuras palīdzību iespējams:

- izmērīt teritorijas attīstību;
- izmērīt attīstības programmas īstenošanas rezultātus;
- novērtēt attīstības programmas īstenošanas rezultātu radīto ietekmi ilgākā laika periodā.

Uzraudzības sistēmas uzdevumi:

- nodrošināt attīstības programmā izvirzīto mērķu sasniegšanu, identificējot pārmaiņas pašvaldībā kopumā un pa jomām;
- nodrošināt pašvaldības attīstības novērtēšanas iespējas;
- sekmēt kvalitatīvu, efektīvu un caurspīdīgu attīstības programmas ieviešanu un uzraudzību, nodrošinot ar informāciju par attīstības plānošanas dokumenta īstenošanas sasniegumiem - sabiedrību, politiķus un citas ieinteresētās puses;
- pamatot attīstības programmas aktualizācijas nepieciešamību;
- veicināt pašvaldības struktūrvienību, valsts institūciju, komersantu un sabiedrības koordinētu darbību pašvaldības attīstības jautājumos.

3.3.1. Uzraudzības kārtība

Katru gadu tiek izstrādāts **ikgadējais uzraudzības ziņojums**. Vienlaicīgi ar pašvaldības publiskā pārskata izstrādi tiek veikts novada Attīstības Programmas uzraudzības process, kurā:

- a. tiek apkopoti dati par īstenojamajām rīcībām, saskaņā ar Rīcības plānu,
- b. tiek apkopoti teritorijas attīstības rādītāju dati;
- c. tiek apkopoti dati par darbību rezultātiem rādītājiem.

Reizi 3 gados papildus katru gadu veicamajām darbībām uzraudzības procesa ietvaros tiek izstrādāts **Uzraudzības pārskats** par attīstības programmas īstenošanas rezultātiem, kuru izstrādā ne vēlāk kā pusgadu pirms kārtējām pašvaldību vēlēšanām un tajā tiek :

- a. veikta novada iedzīvotāju aptauja;
- b. apkopoti iegūtie politikas rezultātu rādītāji.

Par iedzīvotāju aptaujas pamatu var izmantot Attīstības programmas un HEPROGRESS pētījumā izstrādē izmantoto anketas paraugu, kurā iedzīvotāji vērtē pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, kā arī vispārējās attīstības tendences un būtiskākās problēmas.

Izrietot no šiem diviem soļiem, tiek izstrādāts **3 gadu pārskata ziņojums** par attīstības programmas ieviešanu, norādot attīstības programmas rādītāju sasniegumus 3 gadu periodā.

3.3.2. Uzraudzības rādītāji

Ikgadējā ziņojuma sagatavošanai var izmantot: *Teritorijas attīstības galveno rādītājus* (skatīt 20. tabulu.), *Papildus attīstības rādītājus* (skatīt 21. tabulu.), Uzdevumu un rīcību izpildes uzraudzību (skatīt 22. tabulu). Trīs gadu pārskata ziņojuma sagatavošanai var izmantot *Politikas rezultātu rādītājus* (skatīt 23. tabulu), kas tiek balstīti uz iedzīvotāju aptauju, kurai par pamatu var izmantot Attīstības programmas izstrādes ietvaros veiktās anketas paraugu un HEPROGRESS pētījumā veiktās aptaujas anketa paraugu.

Uzraudzības rādītāju tabulas iespējams koriģēt pēc pašvaldības ieskatiem un pieejamajiem datiem, piemēram, papildināt ar citiem būtiskiem rezultātu indikatoriem, kas palīdz analizēt novada ikgadējās un vidēja termiņa attīstības tendences.

20. tabula

Teritorijas attīstības galvenie rādītāji

Gads	Iedzīvotāju skaits gada sākumā, CSP dati		Demogrāfiskās slodzes līmenis, CSP dati		Bezdarba līmenis, %, NVA dati		Iedzīvotāju ienākumu nodokļa ieņēmumi LVL uz iedzīvotāju, Valsts kases dati par ieņēmumiem		Teritorijas attīstības indekss, VRAA dati	
	Rādītājs	Izmaiņas	Rādītājs	Izmaiņas	Rādītājs	Izmaiņas	Rādītājs	Izmaiņas	Rādītājs	Izmaiņas
2012.	2342	-	38	-	6,5	-	207	-	-0,270 (2011. g.)	-
2013.										
2014.										
2015.										
2016.										
2017.										
2018.										
2019.										
Vēlamais 2020.	2400	Noturēts nemainīgs	38	Noturēts nemainīgs	4%	samazinājums	310	pieaugums	pozitīvs	Pieaugums

Papildus attīstības rādītāji

Nr.	Rādītājs	Datu avots	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība	Sasniedzamais rezultāts 2020. gadā
1.	Dzimušo skaits gadā	CSP	2012	27	35
2.	Mīrušo skaits gadā	CSP	2012	40	35
3.	Noslēgto laulību skaits gadā	CSP	2012	8	15
4.	Iedzīvotāju skaits Jaunpiebalgas pagastā	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde	2012	2166	2160
5.	Iedzīvotāju skaits Zosēnu pagastā	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde	2012	446	430
6.	Pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju (LVL)	Valsts kase	2012	706	1200
7.	Izglītojamo skaits Jaunpiebalgas vidusskolā	Pašvaldība	2012	380	Vairāk par 380
8.	Izglītojamo skaits Jaunpiebalgas mūzikas un mākslas skolā	Pašvaldība	2012	160	Vairāk par 160
9.	Izglītoto skaits Jaunpiebalgas reģionālajā tautskolā gada laikā	Pašvaldība	2012	230	300
10.	Kopējais bibliotēku lietotāju skaits	LR Kultūras ministrija, bibliotēkas	2012	2	2
11.	Kopējais pašdarbības kolektīvu skaits	Pašvaldība	2012	10	10
12.	NVO skaits	Pašvaldība	2012	19	Vairāk par 19
13.	Novadā pieejamo ģimenes ārstu prakšu skaits	Nacionālais veselības dienests	2012	2	Vismaz 2

Nr.	Rādītājs	Datu avots	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība	Sasniedzamais rezultāts 2020. gadā
14.	Reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits	IeM Informācijas centrs	2012	9	9
15.	Reģistrēto ugunsgrēku skaits	VUGD	2012	12	6
16.	Ceļu satiksmes negadījumu skaits	CSDD	2012	8	5
17.	Mājokļu skaits	CSP	2009	1170	1170
18.	Ekonomiski aktīvo tirgus sektora vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem	CSP	2011	98	110
19.	Strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa, bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu <50 (LVL)	CSP	2012 (4.ceturknis)	349	500
20.	Aizņemto darbavietu skaits pavisam (bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu mazāku par 50)	CSP	2012	334	450
21.	Lauksaimniecībā pastāvīgi nodarbināto skaits	CSP	2011	593	593
22.	Izmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme (ha)	CSP	2012	8772	8000
23.	Reģistrēto liellopu novietņu skaits	LDC	2012	465	400

21. tabulas nobeigums

Nr.	Rādītājs	Datu avots	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība	Sasniedzamais rezultāts 2020. gadā
24.	Īstenoto ēku energoefektivitātes paaugstināšanas projektu skaits	Pašvaldība	2014	-	5
25.	Rekonstruēto pašvaldības autoceļu garums (km)	Pašvaldība	2014	-	14
26.	Rekonstruēto valsts autoceļu garums (km)	Pašvaldība, LVC	2014	-	25
27.	Rekonstruēto ielu garums (km)	Pašvaldība	2014	-	6
28.	Rekonstruēto un jaunizbūvēto ūdensapgādes tīklu garums (km)	Pašvaldība	2014	-	5
29.	Rekonstruēto un jaunizbūvēto kanalizācijas tīklu garums (km)	Pašvaldība	2014	-	5
30.	Jaunizveidoto uzņēmumu skaits	Lursoft	2012	308	350
31.	Likvidēto uzņēmumu skaits	Lursoft	2012	81	80

Uzdevumu uzraudzība

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm prioritātes (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
1. Rīcības virziens "Izglītības pieejamības un kvalitātes nodrošināšana"						
1.1. Uzdevums "Vispārējās izglītības kvalitātes un pieejamības nodrošināšana"						
<i>R1.1.1</i>	<i>SM1 IP1 VP1.1.</i>	<i>Nodrošināt Jaunpiebalgas vidusskolas materiāli tehnisko aprīkojumu</i>	<i>Normatīvo aktu un kvalitatīvas izglītības prasībām atbilstoša mācību vide .</i>	<i>2014.-2020.</i>		
<i>R1.1.2.</i>	<i>SM1 IP1 VP1.1., VP5.1.</i>	<i>Nodrošināt sabiedriskā transporta satiksmi, lai nodrošinātu skolēnu nokļūšanu skolās</i>	<i>Jaunpiebalgas izglītības iestāžu pakalpojumi pieejami reģionā.</i>	<i>2014.-2020.</i>		
<i>R1.1.3.</i>	<i>SM1 IP1 VP1.1.</i>	<i>Nodrošinās brīvpusdienas sākot no pirmskolas līdz 9. klasei</i>	<i>Visiem Jaunpiebalgas vidusskolas skolēniem nodrošinātas brīvpusdienas (~400 bērni).</i>	<i>2017.</i>		

22. tabulas 1. turpinājums

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm prioritātes (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
<i>R1.1.4.</i>	<i>SM1 IP1 VP1.1., VP4.4.</i>	<i>Nodrošināt Jaunpiebalgas vidusskolas skolas ēku energoefektivitāti</i>	<i>Veikta sākumskolas ēkas siltumapgādes rekonstrukcija, energoefektivitātes uzlabošana.</i>	<i>2014.-2020.</i>		
<i>R1.1.5.</i>	<i>SM1 IP1 VP1.1. VP1.2.</i>	<i>Nodrošināt pedagogu tālākizglītību</i>	<i>Regulāri – vismaz 2 reizes gadā nodrošināti kursi, semināri pedagogiem.</i>	<i>2014.-2020.</i>		
<i>1.2. Uzdevums ‘Profesionālās ievirzes izglītības nodrošināšana bērniem mūzikā un mākslā’</i>						
<i>R1.2.1.</i>	<i>SM1 IP1 VP1.1. VP1.2.</i>	<i>Nodrošināt Jaunpiebalgas mūzikas un mākslas skolas materiāli tehnisko aprīkojumu</i>	<i>Nodrošināta iespēja apgūt vismaz 5 mūzikas un 3 mākslas programmas</i>	<i>2014.-2020.</i>		

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
<i>R1.2.2.</i>	<i>SM1 IP1 VP1.1., VP4.4.</i>	<i>Nodrošināt Jaunpiebalgas mākslas ēkas energoefektivitāti</i>	<i>Veikta mākslas skolas ēkas rekonstrukcija, paaugstinot tās energoefektivitāti.</i>	<i>2014.-2020.</i>		
<i>1.3. Uzdevums "Mūziklūtas iespēju nodrošināšana"</i>						
<i>R1.3.1.</i>	<i>SM1 IP1 VP1.2.</i>	<i>Jaunpiebalgas reģionālajā tautskolā un citās izglītības iestādēs īstenot mūziklūtas iespējas novadā, balstoties uz iedzīvotāju vēlmēm un tirgus prasībām.</i>	<i>Daudzveidīgs mūziklūtas piedāvājums, kas ietver – tālākizglītību, interešu izglītību un profesionālo izglītību</i>	<i>2014.-2020.</i>		
<i>R1.3.2</i>	<i>SM1 IP1 VP1.2</i>	<i>Novada bibliotēku pakalpojumu pilnveidošana</i>	<i>Mūsdienīgs bibliotēku pakalpojums, plaša literatūras klāsta piedāvājums.</i>	<i>2014.-2020.</i>		
<i>2. Rīcības virziens "Sociālie un veselības aprūpes pakalpojumi"</i>						
<i>2.1. Uzdevums Nodrošināt sociālo pakalpojumu pieejamību</i>						

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm prioritātes (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
<i>R2.1.1.</i>	<i>SM1 IP2 VP2.1.</i>	<i>Novada sociālā dienesta darbības nodrošināšana</i>	<i>Pieejami sociālie pakalpojumi un aprūpe</i>	<i>2014.-2020.</i>		
<i>R2.1.2.</i>	<i>SM1 IP2 VP2.1.</i>	<i>Izveidot Sociālo pakalpojumu punktus</i>	<i>Iedzīvotājiem pieejami 2 Sociālo pakalpojumu punkti Jaunpiebalgā un Melnbāržos</i>	<i>2014.</i>		
<i>R2.1.3.</i>	<i>SM1 IP2 VP2.1., VP2.4.</i>	<i>Veicināt sociālā riska grupu integrāciju sabiedrībā</i>	<i>Veikti pasākumi sociālā riska grupu: invalīdu un personu ar funkcionāliem traucējumiem, bezdarbnieku (īpaši ilgstošo), no ieslodzījuma vietām atbrīvoto un trūcīgo integrācijai sabiedrībā</i>	<i>2014.-2020.</i>		

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm prioritātes (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
R2.1.4.	SM1 IP2 VP2.1.	<i>Sociālās rehabilitācijas centra no psihoaktīvām vielām atkarīgajiem pusaudžiem darbība</i>	<i>Pieejams pakalpojums Sociālās rehabilitācijas pakalpojums 25 no psihoaktīvām vielām atkarīgajiem pusaudžiem no visas valsts teritorijas</i>	2014.-2020.		
2.2. Uzdevums "Iedzīvotāju veselības aizsardzība"						
R2.2.1.	SM1 IP2 VP2.2.	<i>Popularizēt veselīgu dzīvesveidu</i>	<i>Iedzīvotāju izpratnes par veselīga dzīvesveida nozīmi palielināšanās</i>	2014.-2020.		
R2.2.2.	SM1 IP2 VP2.2. VP5.1.	<i>Veicināt transporta pieejamību veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanai</i>	<i>Pieejamāki veselības aprūpes pakalpojumi, augstāka iedzīvotāju apmierinātība ar pakalpojumu</i>	2014.-2020.		

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm prioritātes (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
R2.2.3.	SM1 IP2 VP2.2.	<i>Veicināt prasībām atbilstošas infrastruktūras un tehniskā aprīkojuma nodrošinājumu novada veselības aprūpes iestādēs</i>	<i>Kvalitatīvāki veselības aprūpes pakalpojumi novadā, augstāka iedzīvotāju apmierinātība ar pakalpojumu</i>	2014.-2020.		
3. Rīcības virziens ‘Dzīves telpa’						
3.1. Uzdevums ‘Veidot patīkamu darba un dzīves vidi’						
R3.1.1.	SM1 IP2 VP2.3.	<i>Jaunpiebalgas tirgus laukuma rekonstrukcija</i>	<i>Normatīvo aktu prasībām atbilstošs tirgus laukums – pārtikas un nepārtikas preču tirdzniecībai</i>	2014..		
R3.1.2.	SM1 IP2 VP2.3.	<i>Sporta un bērnu rotaļu laukumu izveide novada ciemu teritorijā</i>	<i>Novada ciemos izveidoti vismaz 3 sporta un/vai bērnu rotaļu laukumi, tsk. uzlabots sporta laukums pie Jaunpiebalgas vidusskolas</i>	2014.-2016		

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm prioritātes (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
R3.1.3.	SM1 IP2 VP2.3.	Jaunpiebalgas kapsētas labiekārtošana un sakopšana	Sakopta Jaunpiebalgas kapsētas teritorija, atjaunots kapsētas mūris, sakārtots apbedījumu izvietojums (izstrādāts plāns), iedzīvotāju apmierinātība ar pakalpojumu.	2014.-2016		
R3.1.4.	SM1 IP2 VP2.3.	Sabiedriski nozīmīgu ēku (pašvaldības ēkas, Izglītības iestādes baznīcas, tirdzniecības vietas) apkārtnes sakopšana veicināšana.	Sakopta sabiedriski nozīmīgu ēku apkārtnē, paaugstinās iedzīvotāju vērtējums sakoptībai.	2016.		
R3.1.5.	SM1 IP2 VP2.3.	Vides sakoptības veicināšana	Novākti grausti, augstāks iedzīvotāju vērtējums	2014.-2020.		
4. Rīcības virziens "Drošība"						
4.1. Uzdevums "Veidot drošku vidi"						

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm (IP), vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
<i>R4.1.1.</i>	<i>SM1 IP2 VP2.4.</i>	<i>Pie novada nozīmīgākajiem sabiedriskajiem objektiem nodrošināta videonovērošana</i>	<i>Videonovērošana pie izglītības iestādēm, novada dome, Zosēnu pagasta pārvaldes, Jaunpiebalgas un Zosēnu kultūras nama</i>	<i>2020.</i>		
5. Rīcības virziens "Sadarbība ar dažādām iedzīvotāju grupām un ieinteresētajām pusēm"						
5.1. Uzdevums Iedzīvotāju informēšana par pašvaldības darbu un aktualitātēm						
<i>R5.1.1.</i>	<i>SM1 IP3 VP3.1.</i>	<i>"Avīzes Piebaldzēniem" un pašvaldības interneta vietnes darbība un pilnveidošana</i>	<i>"Avīzes Piebaldzēniem" ikmēneša izdevums, aktuāla pašvaldības interneta vietne www.jaunpiebalga.lv, par pašvaldības darbu informēta sabiedrība</i>	<i>2014.-2020.</i>		
5.2. Uzdevums "Iedzīvotāju iesaistīšana sadarbībā"						
<i>R5.2.1</i>	<i>SM1 IP3 VP3.1., VP5.3.</i>	<i>Izveidot Uzņēmēju padomi</i>	<i>Aktīva novada uzņēmēju padome</i>	<i>2014.</i>		

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
R5.2.2.	SM1 IP3 VP3.2.	Izveidot jauniešu centru	Multifunkcionāls jauniešu centrs	2014.		
R5.2.3.	SM1 IP3 VP3.2..	Izveidot jauniešu padomi	Aktīva novada uzņēmēju padome	2014..		
R5.2.4.	SM1 IP3 VP3.1., VP3.2.	Popularizēt brīvprātīgo darbu	Brīvprātīgā darba kustība novadā	2014.-2020.		
6. Rīcības virziens ‘Kultūra, tradīcijas, kultūrvēsturiskais mantojums’						
6.1. Uzdevums ‘Pilnveidot esošo kultūras infrastruktūru un materiāltehnisko nodrošinājumu’						
R6.1.1.	SM2 IP4 VP4.1.	Kultūras namu materiāltehniskā aprīkojuma nodrošināšana	Pašdarbības kolektīvu darbībai un kultūras pasākumu norisei atbilstošs materiāltehniskais nodrošinājums Jaunpiebalgā un Melnbāržos.	2014.-2020.		

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
<i>R.6.1.2.</i>	<i>SM2 IP4 VP4.1.; VP4.4.</i>	<i>Brīvdabas estrāžu attīstība</i>	<i>Pašdarbības kolektīvu darbībai un kultūras pasākumu norisei atbilstošas 2 brīvdabas estrādes - Jaunpiebalgā un Melnbāržos</i>	<i>2015.</i>		
6.2. Uzdevums "Saglabāt tradicionālos kultūras pasākumus"						
<i>R6.2.1.</i>	<i>SM2 IP4 VP4.1.</i>	<i>Latviešu gadskārtu svētku kultūras norises</i>	<i>4 gadskārtu svētku kultūras pasākumi ik gadu</i>	<i>2014.-2020</i>		
<i>R6.2.2.</i>	<i>SM2 IP4 VP4.1.</i>	<i>Veicināt pašdarbības kolektīvu attīstību</i>	<i>Novadā darbojas vismaz: 2 amatierteātri; pirmskolas, jauniešu, vidējās un vecākas paaudzes tautas deju kolektīvi; koris; folkloras grupa; 2 vokālie ansambļi.</i>	<i>2014.-2020.</i>		

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm prioritātes (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
R6.2.3.	SM2 IP4 VP4.1.	Dažādu iedzīvotāju interesēm atbilstošu kultūras norišu nodrošināšana	Kultūras piedāvājums: Bērniem, Jauniešiem ; Vidējai paaudzei; Vecākai paaudzei	2014.-2020.		
6.3. Uzdevums Saglabāt un popularizēt sabiedrībā dabas, materiālās un nemateriālās kultūras vērtības						
R6.3.1.	SM2 IP4 VP4.1	Jaunpiebalgas novadpētniecības muzeja pilnveidošana	Atjaunotas esošās ekspozīcijas, izveidotas vismaz 2 jaunas.	2018.		

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
R.6.3.2.	SM2 IP4 VP4.1	<i>Veicināt kultūras pieminekļu, objektu ar lielu kultūras vērtību un augstvērtīgu ainavu saglabāšanu un izmantošanu novada attīstībai.</i>	<i>Izstrādāts plāns kultūras pieminekļu, objektu ar lielu kultūras vērtību un augstvērtīgu ainavu saglabāšanai un izmantošanai. Viņku kalnā uzstādīts ainavas skatu tornis. Pie Gaujas upes izveidotas dabas takas</i>	2016.		
7. Rīcības virziens “Dabas un vides aizsardzība”						

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm prioritātes (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
7.1. Uzdevums "Veicināt dabas un vides aizsardzību"						
<i>R7.1.1.</i>	<i>SM2 IP4 VP4.3.</i>	<i>"Palatas" aizsargājams teritorijas pie Gaujas izzeide</i>	<i>Izveidota aizsargājamā "Palatas" dabas teritorija</i>	<i>2014.-2020.</i>		
<i>R7.1.2.</i>	<i>SM2 IP4 VP4.3.</i>	<i>Piesārņoto vietu apzināšana un sanācijas veicināšana</i>	<i>Izpētītas 7 potenciāli piesārņotās vietas</i>	<i>2020.</i>		
8. Rīcības virziens "Inženiertehniskā infrastruktūra un komunālā saimniecība"						
8.1. Uzdevums "Nodrošināt centralizētu ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu darbību Jaunpiebalgas un Melnbāržu ciemos"						

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
<i>R8.1.1.</i>	<i>SM2 IP4 VP4.4.</i>	<i>Attīstīt centralizētas ūdenssaimniecības, kanalizācijas sistēmu Jaunpiebalgas ciemā</i>	<i>Paplašināts centralizētas ūdenssaimniecības, kanalizācijas sistēmu Jaunpiebalgas ciemā, 70 % mājsaimniecību ciemā izmanto centralizētās kanalizācijas un ūdensapgādes sistēmas. 100% uzņēmumu un mājsaimniecību notekūdeņi ciemā nonāk attīrīšanas iekārtās un tiek attīrīti atbilstoši normatīvu prasībām</i>	<i>2020.</i>		

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
R8.1.2.	SM2 IP4 VP4.4	Nodrošināt ūdenssaimniecības un kanalizācijas pakalpojumus Melnbāržos	Melbāržu ciemā pieejama centralizēta kanalizācija sistēma	2014.-2020.		
8.2.	Uzdevums "Organizēt Jaunpiebalgas ciema daudzdzīvokļu māju siltumapgādi"					
R8.2.1.	SM2 IP4 VP4.4.	Nodrošināt siltuma ražošanu Jaunpiebalgas ciema daudzdzīvokļu mājām	Jaunpiebalgas ciema 6 daudzdzīvokļu mājām piegādāta siltumenerģija	2014.-2017..		
R8.2.2.	SM2 IP4 VP4.4.	Sekmēt iedzīvotāju interesi piedalīties daudzdzīvokļu māju siltināšanā	Realizēti projekti daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanai.	2016.-2020.		
8.3.	Uzdevums "Organizēt atkritumu apsaimniekošanu un mazināt piesārņojumu"					

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm prioritātes (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
<i>R8.3.1.</i>	<i>SM2 IP4 VP4.4.</i>	<i>Iedzīvotāju, iestāžu un uzņēmumu iesaiste atkritumu apsaimniekošanā</i>	<i>100% mājsaimniecību, iestāžu un uzņēmumu ir noslēgti līgumi ar atkritumu apsaimniekošanas organizāciju.</i>	<i>2016.</i>		
<i>R8.3.2.</i>	<i>SM2 IP4 VP4.4.</i>	<i>Šķiroto atkritumu laukumu izveidošana un darbības nodrošināšana novada ciemos</i>	<i>Lielākas šķiroto atkritumu īpatsvars</i>	<i>2014.-2020.</i>		
8.4.	<i>Uzdevums Veicināt valsts satiksmes infrastruktūras sakārtošanu</i>					

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm prioritātes (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
<i>R8.4.1.</i>	<i>SM3 IP5 VP5.1.</i>	<i>Valsts autoceļu ar grants segumu sakārtošanas veicināšana.</i>	<i>Veikta valsts reģionālas un vietējas nozīmes autoceļu ar grants segumu renovācija.</i>	<i>2014.-2020.</i>		
<i>R8.4.2.</i>	<i>SM3 IP5 VP5.1.</i>	<i>Dzelzceļa līnijas Ieriķi-Gulbene teritorijas izmantošanas veicināšana</i>	<i>Slēgtā dzelzceļa līnija Ieriķi-Gulbene tiek izmantota satiksmei</i>	<i>2018.</i>		
8.5.	<i>Uzdevums "Sakārtot Pašvaldības ielu un ceļu tīklu "</i>					

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm prioritātes (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
<i>R8.5.1</i>	<i>SM3 IP5 VP5.1.</i>	<i>Pašvaldības prioritāro ceļu renovācija</i>	<i>Veikta pašvaldības prioritāro autoceļu renovācija 12,7 km garumā</i>	<i>2020.</i>		
<i>R8.5.2.</i>	<i>SM3 (SM1) IP5 (IP1_ VP5.1.; (VP2.4.)</i>	<i>Satiksmes drošības uzlabošana skolēnu ceļā uz izglītības iestādēm</i>	<i>Uzlabota ielu infrastruktūra skolēnu ceļā uz izglītības iestādēm</i>	<i>2020.</i>		
<i>R8.5.3.</i>	<i>SM3 IP5 VP5.1</i>	<i>Ražošanas uzņēmumu pievedceļus sakārtošana</i>	<i>Veikta uzņēmumu pievedceļu rekonstrukcija ciemu rūpniecības zonā</i>	<i>2020</i>		
9. Rīcības virziens "Uzņēmējdarbības atbalsts"						

Jaunpiebalgas novada attīstības programma 2014. - 2020.gadam

22. tabulas nobeigums

<i>Rīcības virziena, Uzdevuma, rīcības (R) Nr.</i>	<i>Atbilstība ilgtermiņa stratēģiskie mērķiem (SM) un ilgtermiņa prioritātēm (IP), kā arī vidēja termiņa prioritātēm (VP)</i>	<i>Aktivitātes vai projekta nosaukums</i>	<i>Plānotais darbības rezultāts</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Paveiktais, sasniegtais rezultāts</i>	<i>Secinājumi un ieteikumi</i>
9.1. Uzdevums ‘Veicināt uzņēmējdarbības aktivitāti un stiprināt uzņēmumu konkurētspēju’						
R9.1.1.	SM3 (SM2) IP5 (IP2) VP5.2. VP5.3. VP5.4. (VP4.2.)	Nodrošināt konsultācijas un informāciju zemniekiem un uzņēmējdarbības uzsācējiem	Lauku attīstības speciālista pakalpojumu pieejamība novadā vismaz 20 stundas nedēļā	2014.-2020		
R9.1.2.	SM3 IP5 VP5.2.; VP5.3.; VP5.4.	Veicināt Jaunpiebalgas novada zīmola atpazīstamību	Jaunpiebalgas novada atpazīstamības pieaugums	2014.-2020.		
R9.1.3.	SM3 (SM2) IP5 (IP4) VP5.4.; (VP4.2.)	Ar izglītojošiem semināriem veicināt videi draudzīgas lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību novadā.	4 semināri ikgadu.	2014.-2020.		
R9.1.4.	SM3 IP5 VP5.2.; VP5.3.	Ikgadējā izstāde-gada tirgus ‘Izvēlies Piebalgu’	1 izstāde-gadatirgus ik gadu.	2014.-2020.		
R9.1.5.	SM3 IP5 VP5.2.	Pašvaldības atbalsta programma uzņēmējdarbības atbalsta iesācējiem	Atbalstīti 3 projekti uzņēmējdarbības iesācējiem ikgadu	2014.-2020		

Politikas rezultātu rādītāji

Nr.	Rādītājs	Pozitīvā vērtējuma rādītājs uz 2011.gadu	Sasniedzamais rādītājs 2020.gadā	2014. (aizpilda pēc iedzīvotāju anketēšanas)
1.	Iedzīvotāju skaits, kas plāno mainīt dzīvesvietu			
2.	Pirmskolas izglītības pakalpojumu kvalitāte			
3.	Vispārējās izglītības pakalpojumu kvalitāte			
4.	Kultūras un izklaides pasākumu kvalitāte			
5.	Sporta pasākumu kvalitāte			
6.	Veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāte			
7.	Zobārstniecības pakalpojumu kvalitāte			
8.	Sociālās palīdzības un pakalpojumu kvalitāte			
9.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšanas kvalitāte			
10.	Ielu/ceļu infrastruktūras kvalitāte, tās uzturēšana			
11.	Sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāte			

Nr.	Rādītājs	Pozitīvā vērtējuma rādītājs uz 2011.gadu	Sasniedzamais rādītājs 2020.gadā	2014. (aizpilda pēc iedzīvotāju anketēšanas)
12.	Atkritumu savākšanas/izvešanas pakalpojumu kvalitāte			
13.	Ūdensapgādes un kanalizācijas kvalitāte			
14.	Centralizētās siltumapgādes kvalitāte			
15.	Mazumtirdzniecības pakalpojumu kvalitāte			
15.	Sadzīves pakalpojumu kvalitātē			
16.	Pasta pakalpojumu kvalitāte			
17.	Interneta kvalitāte			
18.	Vides sakoptība			
19.	Tūrisma pakalpojumu kvalitāte			
20.	Sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu kvalitāte			
21.	Nodarbinātība			